

Informace
o činnosti Finanční správy
České republiky

za rok 2015

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Daňové řízení	7
3. Daňové nedoplatky.....	34
4. Zajištění a vymáhání nedoplatků	36
5. Kontrolní činnost.....	45
6. Mezinárodní spolupráce	54
7. Výkon dalších kompetencí.....	62
8. Informatika.....	69
9. Personalistika a vzdělávání	75
10. Hospodaření	83
11. Interní audit a kontrolní činnost	91
12. Vztahy s veřejností.....	97
13. Závěr	99

Seznam zkratk

1. Úvod

Informace o činnosti Finanční správy České republiky (dále též „finanční správa“ či „FS“) za rok 2015 obsahuje informace a sledované ukazatele z činnosti finanční správy, zejména ze správy daní, kterou vykonává, ale i ze správy nedaňových agend a z mezinárodní spolupráce. Dále jsou uvedeny informace z oblasti informatiky, personalistiky, vzdělávání a hospodaření finanční správy.

Hlavní úkoly plněné v roce 2015

Prioritou bylo zpracování a aktualizace tiskopisů daňových tvrzení, metodických materiálů a navazující řešení úloh v automatizovaném daňovém informačním systému (ADIS) ke všem novelám zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP). Mezi nejzásadnější patřila problematika povinného elektronického podávání formulářových podání.

V oblasti **daně z příjmů právnických osob** (DPPO) byl rok 2015 ve znamení dokončování přechodu na novou organizační strukturu finanční správy, představující nárůst počtu tzv. vybraných daňových subjektů (DS) v souvislosti s ekonomickým oživením, a s ním spojenými změnami jejich místní příslušnosti. Po získání statusu podle § 11 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (ZFS), přešly tyto působnosti na Specializovaný finanční úřad (SFÚ).

V souvislosti se zrušením **II. pilíře důchodového systému** došlo k zapracování zákona č. 376/2015 Sb., o ukončení důchodového spoření, ve znění pozdějších předpisů, do souvisejícího programového vybavení. Pojistné období 2015 bylo poslední, za které bylo možné podat pojistné tvrzení. Úpravy ADIS se týkaly především nastavení zvláštních lhůt pro stanovení pojistného, zamezení podání pojistných tvrzení po zákonem dané lhůtě, převodů pojistného do penzijních společností a úročení. Do ADIS byla také zapracována nová ustanovení ZDP ve vztahu k osvobozeným příjmům, směřující k větší transparentnosti majetkových transakcí a tím i k účinnějšímu boji proti daňovým únikům.

Dalším nosným úkolem byly práce na **projektu elektronické evidence tržeb** (EET), které zahrnovaly legislativní práce na zákoně o evidenci tržeb a souvisejících zákonech, specifikace projektové dokumentace, práce na metodikách (metodika pro pracovníky kontrol EET, metodika pro správní trestání, metodika pro povinné subjekty, interní metodika a prostupy pro FS a CS), informační kampaň pro veřejnost i pracovníky finanční správy. V návaznosti na návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s **prokazováním původu majetku**, byly zároveň zahájeny práce na návrhu metodické pomůcky k problematice prokazování původu majetku jako nového institutu ZDP, který by měl posílit mechanismy správců daně pro identifikaci a následné zdanění zatajených či nepřiznaných příjmů.

V rámci **mezinárodní výměny informací** na přímých daních Generální finanční ředitelství (GFR) zabezpečilo praktické provádění zákona č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní (FATCA), a současně byl zajištěn sběr informací od finančních institucí, předání a příjem těchto dat ve vztahu

ke Spojeným státům americkým. **V oblasti převodních cen** byly zahájeny kontrolní akce s cílem zabránit únikům nadnárodních korporací na DPPO, k čemuž přispívá i nová příloha daňového příznání, kterou daňové subjekty v roce 2015 vyplňovaly poprvé za zdaňovací období roku 2014. U poplatníků, kteří novou přílohu vyplnili, došlo k nárůstu základu daně o více než 8 % a snížení ztrát o 35 % oproti zdaňovacímu období roku 2013 (upraveno o ekonomický růst), z čehož lze jednoznačně dovodit úspěšnost dosavadní snahy finanční správy v oblasti převodních cen.

Na dani z přidané hodnoty (DPH) bylo v roce 2015 vybráno celkově 331,8 mld. Kč (z toho 331,6 mld. Kč finančními úřady (FÚ) a 0,2 mld. Kč celními úřady). Meziročně došlo k navýšení výběru o 8,9 mld. Kč (2,8 %). Příjmem státního rozpočtu je částka 236,6 mld. Kč. Jde o meziroční nárůst příjmů rozpočtu z DPH o 6,4 mld. Kč (2,8 %). Rozpočtem stanovená částka (229,3 mld. Kč) byla překročena o 3,2 %. Rok 2015 je tak třetím rokem v pořadí, kdy je rozpočet naplněn (2013 – 103,7%, 2014 – 105,3%, 2015 – 103,2%). Rozpočtovanou částku se podařilo překonat přesto, že došlo meziročně k jejímu navýšení o 10,6 mld. Kč (4,8 %).

U daně z nemovitých věcí došlo v roce 2015 k významnému nárůstu inkasa z 9 910 mil. Kč na 10 313 mil. Kč, tj. o 403 mil. Kč. Do výše inkasa se promítlo zejména zvýšení předepsané částky daně o 422 mil. Kč, k němuž došlo v důsledku zvýšení průměrných cen za 1 m² pozemků zemědělské půdy, a také využitím nových kontrolních funkcí systému ADIS, usnadňujících vyhledávání nepřiznaných nebo nesprávně přiznaných nemovitých věcí. Na růstu inkasa daně se kromě zvýšení daňové povinnosti pozitivně projevilo i zintenzivnění činnosti ve vymáhání daně.

U daně z nabytí nemovitých věcí bylo ve srovnání s rokem 2014 zaznamenáno výrazné zvýšení inkasa. Naopak se snížilo inkaso daně z převodu nemovitostí, neboť u převážné většiny převodů nemovitostí zrealizovaných do 31. 12. 2013, na něž se tato daň vztahuje, již bylo daňové řízení ukončeno. Celkové inkaso majetkových daní, tedy včetně daně dědické a daně darovací, které upravoval zrušený zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a které se i nadále vybírají v souladu s přechodným ustanovením v případech, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013, však zaznamenalo rapidní pokles. Ten byl způsoben vratkami daně darovací na základě rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství (OFŘ), kterými bylo částečně vyhověno odvoláním daňových subjektů v případech řešení opravných prostředků proti platebním výměrům na daň darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny (sazba 32 %). V roce 2015 byla daňovým subjektům z tohoto titulu vrácena celková částka 4 456 mil. Kč.

Daňové inkaso z odvodů vykazuje ve srovnání s rokem 2014 mírně vyšší růst. Kromě toho poplatníci v tomto roce poskytli Českému olympijskému výboru vyšší částku, a to o 19 %.

V roce 2015 byla vydána komplexní **metodická pomůcka k procesním aspektům daňové kontroly**, navazující na již dříve vydanou metodickou pomůcku k postupu k odstranění pochybností. Tyto dva instituty jsou základními nástroji k prověřování plnění daňových povinností daňovými subjekty, sloužící zejména k odhalování neoprávněně vykázaných nadměrných odpočtů na DPH.

Dále byl v roce 2015 vydán nový **metodický pokyn k posečkání**, jehož cílem

je sjednocení rozhodovací praxe FÚ v rámci celého území státu a zajištění vyloučení diskrece při rozhodování podle § 156 daňového řádu o posečkání úhrady daně nebo o rozložení její úhrady na splátky v rámci zákonem stanovených podmínek tak, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

V oblasti vymáhání a insolvence byla v období roku 2015 zásadní zejména správa splatných daňových pohledávek spolu s výkonem činností, směřujících k jejich zajištění a k vymáhání daňových nedoplatků v souladu s ustanoveními daňového řádu. S tím souviselo i uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení a mezinárodní spolupráce při vymáhání daňových nedoplatků v rámci členských států Evropské unie (EU) a států, s nimiž Česká republika (ČR) uzavřela mezinárodní smlouvu.

V průběhu roku bylo značné úsilí věnováno také ověřování podmínek pro rozšíření možností zjišťování movitého nebo nemovitého majetku daňových dlužníků vymáhacími útvary FÚ, tj. zřízení online přístupu do příslušných databází třetích osob (například Seznam listin o manželském majetkovém režimu či Rejstřík zástav vedený Notářskou komorou ČR).

V rámci boje proti závažným daňovým únikům byla zintenzivněna činnost celostátní „**Daňové Kobry**“ (Kobra), která je zaměřena na přímou operativní spolupráci jednotlivých složek FS, Celní správy České republiky (CS) a Policie České republiky (PČR) a je prováděna formou meziresortní součinnosti. Při koordinaci jednotlivých závažných kauz byly v urgentním režimu vzájemně poskytovány relevantní informace a analytické, respektive datové zdroje. Kooperace umožnila aplikaci účinnějších postupů k ochraně státního rozpočtu, zabránění vzniku škody a realizaci stíhání trestné činnosti již v jejím průběhu. Od 1. 1. 2015 byla stávající struktura spolupráce rozšířena o regionální týmy Kobry, působící na krajské bázi. Za dobu své existence (od června 2014) do konce roku 2015 Kobra zachránila státnímu rozpočtu 4,1 mld. Kč.

V oblasti dotací byl ze strany finanční správy kladen důraz na užší spolupráci s poskytovateli a dalšími orgány, které se podílejí na finančním toku a kontrole dotací, zejména u evropských prostředků. Organizované schůzky se zástupci poskytovatelů dotací měly pozitivní dopad, neboť postupně dochází ke zlepšování úrovně poskytovateli předávaných informací na orgány finanční správy (OFS).

V roce 2015 bylo na základě judikatury přistoupeno k **vyměřování odvodů za porušení rozpočtové kázně v souladu se zásadou proporcionality**, což s sebou přineslo v první řadě snížení ukazatele vyměřeného objemu odvodů a v druhé řadě náročnější proces stanovení proporcionalní výše odvodu s ohledem na konkrétní okolnosti. Zásadní pozornost při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně byla věnována evropským prostředkům.

Ve sféře informatiky bylo hlavním úkolem roku 2015 připravit a zrealizovat robustní řešení interních komponent systému ADIS GFŘ tak, aby byly připraveny na zvýšené požadavky v oblasti elektronické komunikace, zejména na požadavky související s provozním nárůstem dat a novou agendou kontrolního hlášení. Výpočetní středisko GFŘ bylo zmigrováno do prostor datového centra Státní pokladny Centra sdílených služeb, s. p. Jednalo se o návaznost na změnu architektury a migraci Daňového portálu, realizovanou již v roce 2014. Součástí zvýšení bezpečnosti vnitřních komponent byla i realizace „disaster recovery“ (obnovy po havárii).

Hlavním úkolem pro rok 2015 v **oblasti personalistiky** bylo zrealizovat implementaci institutů zákona č. 234/2014 Sb., o **státní službě**, ve znění pozdějších předpisů (ZSS), v podmínkách FS. Implementace ZSS ve FS představovala zavedení zásadních změn ve výkonu personálních činností. Jejich samotnou realizaci bylo zapotřebí provést s ohledem na velikost FS ve velmi krátkém časovém termínu, navíc souběžně s výkonem běžných úkonů spojených se zajištěním běžného provozu.

V praxi se jednalo o provedení celé řady dílčích kroků, spočívajících v přípravě metodické podpory a koordinace včetně následného výkonu, úpravy organizační struktury orgánů FS takovým způsobem, aby odpovídala podmínkám zabezpečení provozu, stanovení oborů služby k jednotlivým služebním místům a nastavení mechanismů pro realizaci výběrových, kárných a odvolacích řízení. Dále došlo k určení podmínek pro hodnocení zaměstnanců a k úpravám v odměňování zaměstnanců. V oblasti vzdělávání byly nastaveny mechanismy pro organizaci a realizaci úřednických zkoušek.

V návaznosti na všechny výše uvedené kroky byly vydány nebo upraveny interní akty řízení, zejména řady, služební předpisy, směrnice generálního ředitele a příslušné metodické pokyny či pomůcky. Současně došlo i k jejich praktickému uplatnění. Primárně byl zajištěn plynulý přechod stávajících zaměstnanců z pracovního poměru dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (ZP), do služebního poměru dle ZSS. Následně se zásadním způsobem navýšil objem a četnost úkonů, potřebných pro uskutečnění výběrových řízení a úřednických zkoušek, a to z hlediska metodického řízení, přípravy i realizace.

Finanční správa se každoročně podílí na **přípravě rozpočtu** kapitoly 312 – Ministerstvo financí a na vyhodnocení jeho plnění. Zároveň vede účetnictví účetní jednotky GFŘ a zajišťuje účtování o příjmech kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa. Rozpočet, s nímž hospodaří, využívá k zajištění potřeb hlavní činnosti včetně nejdůležitějších projektů realizovaných ve spolupráci s Ministerstvem financí České republiky (MF).

V oblasti **vnějších vztahů a komunikace** poskytovala FS daňové veřejnosti plný informační servis, a to prostřednictvím internetové stránky FS (<http://www.financnisprava.cz/>), Facebooku, Twitteru, prostřednictvím médií, informačních letáků, specializovaných konferencí a seminářů. Přibyla také nová návodná videa ke způsobům podávání daňových přiznání či placení daní, záznamy z tiskových konferencí, ale i z kontrolně-exekučních akcí v terénu. Finanční správa se také začala více věnovat problematice „daňové gramotnosti“ a kromě přednášek ve školách a na univerzitách začala více komunikovat s budoucími žurnalisty. Postupně došlo ke zpřehlednění informací o chystaných dražbách a k rozšíření a zkvalitnění informací dostupných na internetových stránkách FS v anglickém jazyce.

Přehled reformních kroků realizovaných v roce 2015 a jejich očekávané efekty

V roce 2015 probíhala intenzivní příprava systému a interních postupů pro úspěšnou správu **kontrolního hlášení DPH** - efektivního prostředku k odhalení daňových podvodů. Tento nástroj umožňuje správci daně získat informace o vybraných transakcích realizovaných plátcí a ve spojení s dalšími údaji identifikovat rizikové spojení osob (tzv. řetězce, karusely), odčerpávajících neoprávněně finanční prostředky z veřejného rozpočtu.

Významnými připravovanými nástroji v boji proti daňovým únikům jsou dále **elektronická evidence tržeb a prokazování původu majetku**. FS od těchto instrumentů očekává eliminaci daňových úniků, realizovaných formou krácení tržeb inkasovaných v hotovosti a zatajení faktických příjmů. V návaznosti na prokazování původu majetku získá správce daně možnost přezkoumat rozdíl mezi výší vykazovaných příjmů a reálnou výší majetku.

Za oblast personální byly ve FS úspěšně provedeny dílčí kroky implementace ZSS, stanovené pro rok 2015. Touto implementací došlo k zásadním změnám ve výkonu personálních činností. Procesy výběrových řízení, hodnocení zaměstnanců a organizace a realizace úřednických zkoušek podle ZSS zaručují vyšší objektivitu a transparentnost procesů. Jejich zajištění ve vazbě na množství nově vydávaných rozhodnutí podle správního řádu, možnost odvolání a podmínky dodržování procesů, však mělo za následek extrémní nárůst administrativní zátěže a náročnosti úkonů, a to nejen z hlediska kvantitativního, ale i časového. Tento vzrůstající trend lze očekávat i v následujících obdobích.

2. Daňové řízení

2.1 Vývoj daňových příjmů

V roce 2015 dosáhlo inkaso daní nové a staré daňové soustavy v ČR celkem 670 216 mil. Kč a v porovnání s rokem 2014, kdy inkaso dosáhlo celkem 639 007 mil. Kč, představoval celkový nárůst výnosu za všechny vybrané daně na všech FÚ v ČR částku 31 209 mil. Kč, což znamená, že meziroční přírůstek inkasa v roce 2015 dosáhl 4,9 %. Při meziročním srovnání výnosů za všechny vybrané daně došlo v roce 2015 k nejvyššímu přírůstku hodnot inkasa u DPPO o 14 961 mil. Kč tj. o 12,1% a dále u DPH o 8 942 mil. Kč tj. o 2,8 %. Naopak nejvyšší pokles inkasa byl v roce 2015 zaznamenán u daně darovací o 4 509 mil. Kč tj. o 6 052,5 % a u daně z převodu nemovitostí o 3 475 mil. Kč tj. o 94,3 %.

Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za všechny vybrané druhy daňových příjmů za rok 2015 zobrazuje **Tabulka č. 1**.

Tabulka č. 1: Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu
za všechny vybrané druhy daňových příjmů

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	Daňová povinnost sl. 1	Inkaso sl. 2	Rozdíl sl. 2 - sl. 1	Výtěžnost (%) sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	649 445	642 388	-7 057	98,9
DPH - nadměrný odpočet a vrácení daně	-309 788	-310 784	-996	100,3
DPH - CELKEM	339 657	331 604	-8 053	97,6
Daně spotřební - CELKEM	-77	20	97	*
Daň z příjmů PO – podávajících daňová tvrzení	136 850	138 140	1 290	100,9
Daň z příjmů srážkou § 36	25 176	25 099	-76	99,7
Daň silniční	5 537	5 814	276	105,0
Daň dědická	28	31	3	110,7
Daň darovací	-4 588	-4 434	154	*
Daň z převodu nemovitostí	308	210	-98	68,2
Daň z nabytí nemovitých věcí	10 297	10 982	685	106,7
Daň z příjmů FO - z přiznání	1 376	2 498	1 122	181,7
Daň z příjmů FO - záv. činnost	135 458	136 125	667	100,5
Daň z nemovitých věcí	10 250	10 313	63	100,6
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	1 858	1 932	74	104,0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	1 940	1 938	-3	99,9
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	6 166	6 162	-4	99,9
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 851	3 749	898	131,5
CELKEM NOVÉ DANĚ	673 087	670 183	-2 904	99,6
CELKEM STARÉ DANĚ	28	33	5	117,9
CELKEM	673 115	670 216	-2 899	99,6
POJISTNÉ CELKEM	1 431	1 428	-3	99,8

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

* Výtěžnost nelze stanovit, neboť je hodnota daňové povinnosti záporná.

2.1.1 Daň z příjmů právnických osob – z přiznání

Celkový výnos **DPPO** z přiznání dosáhl za rok 2015 výše **138,1 mld. Kč**, což proti roku 2014 znamená nárůst o **15,0 mld. Kč**. Vývoj inkasa **DPPO** z přiznání v letech 2011 až 2015 je uveden v **Tabulce č. 2**.

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPPO z přiznání

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	109 312	120 461	113 052	123 179	138 140	112,1	14 961
Předepsáno	111 365	123 914	111 959	114 819	136 850	119,2	22 031
Výtěžnost (%)	98,2	97,2	101,0	107,3	100,9	-	-

Za účinnosti nové daňové soustavy bylo v minulosti dosaženo zatím nejvyššího inkasa **DPPO** z přiznání v roce 2008, a to **173,6 mld. Kč**. V letech 2009 až 2011 následoval jeho

výrazný pokles, jako důsledek celosvětové hospodářské krize a legislativních změn přijatých zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů, spočívajících zejména v postupném snižování základní daňové sazby z 24 %, účinné pro zdaňovací období, která započala v roce 2007, na současnou úroveň 19 %, účinnou pro zdaňovací období, započatá počínaje rokem 2010.

Po přechodném meziročním nárůstu v roce 2012 na úroveň **120,5 mld. Kč** a poklesu v následujícím roce 2013 na **113,1 mld. Kč**, se již v následujících letech začalo příznivě projevovat ekonomické oživení započaté v průběhu roku 2013, které se však v důsledku zákonných lhůt splatnosti **DPPO** z přiznání projevilo v jejím inkasu až v roce 2014, kdy dosáhlo úrovně **123,2 mld. Kč**; v roce 2015 započatý příznivý trend pokračoval a inkaso **DPPO** z přiznání vzrostlo na **138,1 mld. Kč**, což je jeho druhá nejvyšší úroveň od účinnosti nové daňové soustavy, tj. od roku 1993.

Podle evidence daní vzrostla úhrnná částka předpisů u **DPPO** z přiznání (DP 770) na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) za rok 2015 meziročně o 22,0 mld. Kč, a to z 114,8 mld. Kč, na 136,8 mld. Kč. Nejvyšší podíl na tomto nárůstu představuje především meziroční nárůst objemu vyrovnání daně na základě podaných přiznání o 10,3 mld. Kč (ZS/PU 50/7, z 124,2 mld. Kč na 134,5 mld. Kč), meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 8,6 mld. Kč (ZS/PU 10/7, z 106,3 mld. Kč, na 114,9 mld. Kč) a meziroční snížení objemu vyrovnání záloh o 2,7 mld. Kč (ZS/PU 10/5, a to z -104,3 mld. Kč na -107,1 mld. Kč).

Naproti tomu se meziročně snížil objem doměrků na základě dodatečného daňového přiznání o 0,3 mld. Kč (ZS/PU 20/7, a to z -0,4 mld. Kč na -0,1 mld. Kč) a na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně o 0,2 mld. Kč (ZS/PU 20/6, a to z -0,9 mld. Kč na -0,7 mld. Kč).

Na kreditních stranách ODÚ se v roce 2015 na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa **DPPO** z přiznání o 15,0 mld. Kč (z 123,2 mld. Kč na 138,2 mld. Kč) nejvýrazněji podílel nárůst objemu plateb na daň o 13,9 mld. Kč (z 141,4 mld. Kč na 155,3 mld. Kč), další meziroční pokles celkového objemu tzv. „vratek“ o 0,5 mld. Kč (z -16,5 mld. Kč na -16,0 mld. Kč) a převodů na jiný účet správce daně rovněž o 0,5 mld. Kč (z -2,0. Kč na -1,5 mld. Kč). Naproti tomu se meziročně významně nezměnil celkový objem plateb z exekucí, který i přes mírný nárůst zůstal na úrovni 0,3 mld. Kč.

Celková částka **DPPO** vyměřené z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2014, splatné v roce 2015, dosáhla **133,9 mld. Kč**, oproti částce **122,5 mld. Kč** za zdaňovací období započatá v roce 2013, splatné v roce 2014 (nárůst o **11,4 mld. Kč**, t. j. o **9,3 %**). Po vyloučení metodických vlivů (dílčí změny v postupech pro zjištění základu daně u poplatníků, kteří nebyli založeni nebo zřízeni za účelem podnikání) lze na základě výsledku provedené analýzy konstatovat, že rozhodující vlivy působící na dosažený nárůst inkasa byly strukturovány následovně.

Tabulka č. 3: Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

v mld. Kč

Důvody změn vyměřené DPPO	Vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO
výrazný nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků o 99,7 mld. Kč	18,94
pokles celorepublikového úhrnu základů daně, po úpravě o meziroční nárůst celorepublikového úhrnu zisků a metodické vlivy o cca 33,1 mld. Kč (66,6 mld. Kč – 99,7 mld. Kč)	-6,29
pokles odečtu daňových ztrát o 6,3 mld. Kč	1,20
pokles odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje o 0,3 mld. Kč	0,06
pokles objemu snížení základu daně u neziskových poplatníků o 0,7 mld. Kč	0,13
pokles objemu darů poskytnutých na zákonné účely o 0,03 mld. Kč	0,01
nárůst uplatněných slev na dani	-2,02
nárůst zápočtů daně zaplacené v zahraničí	-0,29

Nárůst vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2014 zobrazený ve výše uvedené **Tabulce č. 3**, se v jejím inkasu vůči předcházejícím zdaňovacím obdobím bezprostředně projevil až po uplynutí lhůty její splatnosti spadající do roku 2015, jednak při vyrovnání záloh zaplacených na tuto daň, a následně ovlivnil výši záloh splatných ve zbývajících částech roku 2015.

Tento vliv bude pokračovat prostřednictvím záloh splatných v navazující části roku 2016, před uplynutím lhůty pro podání daňových přiznání k DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2015, která je současně lhůtou splatnosti daně.

Jak vyplývá z následující **Tabulky č. 4**, byl meziroční nárůst inkasa **DPPO** z přiznání (DP 770) zaznamenán v působnosti všech FÚ ČR:

Tabulka č. 4: Nárůst inkasa DPPO z přiznání

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2014	k 31. 12. 2015	2015 - 2014	2015/2014
pro hl. m. Prahu	18 695	22 364	3 669	1,196
pro Středočeský kraj	5 390	6 260	870	1,161
pro Jihočeský kraj	2 040	2 794	754	1,370
pro Plzeňský kraj	2 625	3 302	677	1,258
pro Karlovarský kraj	967	1 036	69	1,071
pro Ústecký kraj	2 177	2 792	615	1,282
pro Liberecký kraj	1 646	2 140	494	1,300
pro Královéhradecký kraj	1 769	2 615	846	1,478
pro Pardubický kraj	1 924	2 554	630	1,327
pro Kraj Vysočina	2 143	2 751	608	1,284
pro Jihomoravský kraj	6 262	7 601	1 339	1,214
pro Olomoucký kraj	2 434	3 307	873	1,359
pro Moravskoslezský kraj	4 275	5 086	811	1,190
pro Zlínský kraj	2 877	3 706	829	1,288
Specializovaný finanční úřad	67 955	69 833	1 878	1,028
CELKEM	123 179	138 140	14 961	1,121

Z odvětvového hlediska ovlivnilo meziroční vývoj inkasa **DPPO** z přiznání pokračující, vnitřně diferencované oživení ve většině odvětví české ekonomiky v roce 2014, které lze dovést z meziročního srovnání celkové výše **DPPO** vyměřené na základě daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2014, s celkovou výší DPPO vyměřené za předcházející zdaňovací období.

Nejvyšší meziroční nárůst vyměřené DPPO byl vykázan v sektorech výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (3,7 mld. Kč), ostatní finanční činnosti (2,4 mld. Kč), výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (1,6 mld. Kč), ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (1,1 mld. Kč); nárůst v částkách cca 1,0 mld. Kč byl dosažen ve výrobě pryžových a plastových výrobků a v sektoru pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení.

Naproti tomu nejvýraznější meziroční pokles vyměřené daně byl v porovnání se zdaňovacími obdobími započatými v roce 2013 zaznamenán v sektorech výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (-2,7 mld. Kč), finančního zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (-2,2 mld. Kč), maloobchod, kromě motorových vozidel (-1,3 mld. Kč), činností vedení podniků; poradenství v oblasti řízení (-1,1 mld. Kč) a telekomunikačních činností (0,8 mld. Kč).

2.1.2 Daň z příjmů fyzických osob – z přiznání

Celorepubliková výše inkasa **daně z příjmů fyzických osob (DPFO)** dosáhla za rok 2015 částky **2 498 mil. Kč**. Meziroční nárůst inkasa u DPFO podávajících přiznání tak činil 1 370 mil Kč. Rozhodujícím důvodem meziročního nárůstu inkasa **DPFO** z přiznání v roce 2015 bylo hospodářské oživení ve většině odvětví české ekonomiky. Z tohoto důvodu se inkaso roku 2015 přiblížilo hodnotám inkasa roku 2013. Pozitivně působily na nárůst inkasa následující faktory:

- pokračující vliv solidárního zvýšení daně,
- pokračující vliv omezení výše tzv. výdajových paušálů (výdajů stanovených procentem z příjmů),
- pokračující vliv omezení možnosti čerpat slevu na dani na manželku/manžela bez vlastních příjmů v případě užití paušálních výdajů,
- pokračující vliv omezení možnosti čerpat daňové zvýhodnění na vyživované dítě v případě užití paušálních výdajů, nebo
- zpřísnění podmínek pro odečet zaplacených příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření od základu daně.

Naopak negativně na inkaso dopadlo zavedení nové slevy na dani za umístění dítěte, ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy. Tuto slevu mohli poplatníci poprvé uplatnit v rámci daňového přiznání za zdaňovací období 2014 v roce 2015, a to ve výši 8 500 Kč. Negativní dopad na inkaso byl vyčíslen ve výši 0,45 mld. Kč. Negativně se na inkasu podepisuje také stále se zvyšující počet poplatníků, kteří podávají daňové přiznání

například pouze s příjmy ze závislé činnosti a mají nárok na vratitelný přeplatek.

Vývoj inkasa v letech 2011–2015 ukazuje následující **Tabulka č. 5**.

Tabulka č. 5: Vývoj inkasa DPFO

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	2 939	3 261	2 680	1 128	2 498	221,5	1 370
Předepsáno	2 920	2 828	1 180	-1 767	1 376	-	3 143
Výtěžnost (%)	100,7	115,3	227,1	-	181,7	-	-

Na vzrůstající počet podaných daňových přiznání měla především vliv možnost dodatečného uplatnění slevy na poplatníka u starobních důchodců. Nárok na základní slevu na poplatníka podle § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP, byl zpětně přiznán starobním důchodcům také za zdaňovací období 2014. Slevu na poplatníka tak uplatnili všichni poplatníci s příjmy podle § 6 (tzv. „pracující důchodci“), ale týkala se také těch poplatníků, kteří vykazovali příjmy z pronájmů, kapitálového majetku nebo ostatní příjmy podle § 10 zmíněného zákona.

Zvýšený počet podaných přiznání souvisel také s inkorporací daně darovací do ZDP a s tím spojenou povinností podání daňového přiznání k DPFO pro vybraný okruh poplatníků.

Dále bylo poplatníkům (rezidentům) umožněno zahrnout do daňového přiznání také příjmy podle § 6 odst. 4 a § 7 odst. 6 ZDP, které podléhají srážkové dani podle § 36 zákona. Zmíněné příjmy byly zahrnuty do daňového přiznání podaného za to zdaňovací období, ve kterém byly příjmy vyplaceny. Sražená daň se fakticky posoudila jako záloha na daň celkem, kterou poplatník tvrdil v daňovém přiznání.

V rámci klientského přístupu pracovníci finanční správy již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových přiznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová přiznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období. Přestože se stále zdokonaluje aplikace pro elektronické podání daňových přiznání (EPO) a tento způsob by na straně územních finančních orgánů přinesl snížení pracnosti, zatím tuto možnost využívá poměrně malý počet poplatníků. V roce 2015 bylo na DPFO elektronicky podáno přes **145 tisíc** daňových přiznání. Z toho jen necelých **54 tisíc** přiznání mělo zaručený elektronický podpis.

Vývoj počtu podaných přiznání v letech 2010–2014 ukazuje následující **Tabulka č. 6**.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu podaných přiznání

Zdaňovací období	2010	2011	2012	2013	2014	Index (%) 14/13	Rozdíl 14-13
Počet podaných přiznání k DPFO	1 831 349	1 898 454	1 915 725	2 118 151	2 306 629	108,9	188 478

Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu za zdaňovací období roků 2010–2014 ukazuje **Tabulka č. 7**, a vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění za zdaňovací období roků 2010–2014 ukazuje následující **Tabulka č. 8**.

Na vzrůstající objem čerpaného daňového bonusu mělo vliv zavedení nové slevy na dani za umístění dítěte, dle ustanovení § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP. Došlo tak k paradoxní situaci, kdy daňové zvýhodnění klesalo, ale současně větší počet poplatníků uplatnil nárok na daňový bonus.

Tabulka č. 7: Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu

v mld. Kč

Zdaňovací období	2010	2011	2012	2013	2014	Index (%) 14/13	Rozdíl 14-13
Daňový bonus dle přiznání k DPFO	4,4	4,3	5,2	4,2	4,9	116,7	0,7

Na snížení objemu daňového zvýhodnění mělo vliv zákonné opatření, podle kterého mohl daňové zvýhodnění uplatnit pouze daňový rezident členského státu EU nebo státu tvořícího Norska nebo Islandu, za současného splnění podmínky, že úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR (§ 22) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6, jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo § 10 ZDP, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí byl poplatník (nerezident) povinen prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

Tabulka č. 8: Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění

v mil. Kč

Zdaňovací období	2010	2011	2012	2013	2014	Index (%) 14/13	Rozdíl 14-13
Daňové zvýhodnění dle přiznání k DPFO	10 669	11 424	13 708	12 666	12 294	97,06	-372

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Faktory ovlivňující mírný růst inkasa (Index 15/14 – 104 %) na závislé činnosti, kde je vybírána zálohová daň, jsou zejména ekonomický růst v roce 2015, který ovlivnil vyšší zaměstnanost, nárůst objemu mezd a platů za práci v tuzemsku a dále pak některé legislativní úpravy pro zdaňovací období 2015. Tento trend nárůstu již pokračuje od roku 2011 (viz **Tabulka č. 9**).

Tabulka č. 9: Vývoj inkasa DPFO ze závislé činnosti

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	119 373	119 787	126 134	130 867	136 125	104,0	5 258
Předepsáno	118 302	117 623	122 721	135 207	135 458	100,2	251
Výtěžnost (%)	100,9	101,8	102,9	96,8	100,5	-	-

Zvýšení zaměstnanosti - Míra zaměstnanosti (podíl zaměstnaných ve skupině 15–64 letých) očištěná od sezónních vlivů v prosinci 2015 dosáhla 70,7 % a oproti prosinci 2014 se zvýšila o 1,1 procentního bodu. Zaměstnanost v roce 2015 dosáhla nejvyšší úrovně v historii ČR. Obecná míra nezaměstnanosti 15–64 letých (podíl nezaměstnaných k pracovní síle, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) očištěná od sezónních vlivů dosáhla v prosinci minulého roku 4,5 % a meziročně se snížila o 1,4 procentního bodu.

Zvýšení ekonomického růstu a s tím spojené zvýšení mezd

V 1. čtvrtletí 2015 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda* (dále jen „průměrná mzda“) na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 25 306 Kč, což je o 552 Kč (2,2 %) více než ve stejném období roku 2014.

Ve 2. čtvrtletí 2015 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 26 287 Kč, což je o 875 Kč (3,4 %) více než ve stejném období roku 2014.

Ve 3. čtvrtletí 2015 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 26 072 Kč, což je o 944 Kč (3,8 %) více než ve stejném období roku 2014.

Ve 4. čtvrtletí 2015 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 28 152 Kč, což je o 1 046 Kč (3,9 %) více než ve stejném období roku 2014.

*) Průměrná hrubá měsíční nominální mzda je podíl mzdových prostředků (vč. příplatků za přesčas, odměn, náhrad mzdy atd.) připadající na jednoho zaměstnance za měsíc.

Legislativní změny provedené zákonem č. 267/2014 Sb., kterým byl novelizován ZDP:

Pozitivní vlivy

Změna v postavení plátce daně u zaměstnanců pronajatých prostřednictvím zahraniční agentury práce (změna v § 6 odst. 2, § 38c odst. 2 a § 38h odst. 10 ZDP), a to „kdo je plátcem ze závislé činnosti“ v situaci mezinárodního pronájmu pracovní síly. Povinnosti plátce daně v těchto případech od 1. 1. 2015 plní organizační složka (stálá provozovna) zahraniční agentury práce, která je formálně právním zaměstnavatelem pronajímaných zaměstnanců tzn., nepoužije se pravidlo 60% a tím dochází k vyššímu zdanění a výběru daně.

Zdanění příspěvků zaměstnavatele, který byl od daně osvobozen, jako příjem podle § 6 odst. 1 písm. d) ZDP, na soukromé životní pojištění v případech, kdy poplatník nedoložil u zaměstnavatele dodatek smlouvy, že podle podmínek pojistné smlouvy nesmí být umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy

(doplnění § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 ZDP).

Zápůjčky od zaměstnavatele, kdy od roku 2015 do § 6 odst. 9 ZDP bylo doplněno nové písm. v), kterým se omezuje osvobození majetkového prospěchu plynoucího zaměstnanci z bezúročné zápůjčky, a to u nesplacených zůstatků z těchto zápůjček (jistin) až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč od téhož zaměstnavatele. Majetkový prospěch ve výši úroku obvyklého, který se zaměstnanci zdaní jako příjem ze závislé činnosti, se vypočte pouze z částky přesahující stanovený limit.

Negativní vlivy

Daňové zvýhodnění (§ 35c ZDP): v roce 2015 měl nově poplatník nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě v závislosti na počtu dětí žijících s ním ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu EU nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor ve výši: 13 404 Kč ročně na jedno dítě, (měsíčně 1 117 Kč), 15 804 Kč ročně na druhé dítě, (měsíčně 1 317 Kč) a 17 004 Kč ročně na třetí a každé další dítě (měsíčně 1 417 Kč). V roce 2015 došlo ke zvýšení minimální mzdy oproti roku 2014 (8 500 Kč) o 700 Kč na částku 9 200 Kč, která ovlivnila nárok na daňový bonus jak měsíční tak i roční. Bez ohledu na vyšší minimální mzdy, každoročně vyplacené daňové bonusy narůstají a snižují celkovou odvodovou povinnost plátců daně.

Sleva na dani za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku (§ 35ba odst. 1 písm. g) ZDP). Tuto slevu mohli poplatníci poprvé uplatnit v rámci ročního zúčtování za zdaňovací období 2014 v roce 2015, a to ve výši 8 500 Kč. Z toho je zřejmé, že ovlivnila odvody daně ze závislé činnosti, v měsících březen a duben 2015.

Základní sleva na dani ve výši 24 840 Kč i pro pracující starobní důchodce.

Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň v letech 2011–2015 ukazuje následující **Tabulka č. 10**.

Tabulka č. 10: Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Předepsané zálohy	129 300	128 512	134 430	147 217	146 710	99,7	507

Částka předepsaných záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (tj. z mezd) dosáhla v roce 2015 hodnoty 146 710 mil. Kč. Nedosáhla sice úrovně roku 2014, avšak i v roce 2015 (index 15/14 – 99,7 %) na celkovou výši předepsaných záloh na daň oproti rokům 2011 a 2012 působilo pozitivně solidární zvýšení daně u záloh podle § 38ha ZDP, zároveň se však projevila skutečnost, že v případech, kdy po konci roku příjem nedosahoval 48 násobku průměrné mzdy, bylo možné vrátit přeplatek na dani poplatníkovi u plátce daně prostřednictvím ročního zúčtování záloh a o tuto vyplacenou částku daně si plátce daně snižuje odvody záloh.

Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové přiznání k DPFO v letech 2010–2014 ukazuje následující **Tabulka č. 11**.

Tabulka č. 11: Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové přiznání k DPFO

v mil. Kč

Zdaňovací období	2010	2011	2012	2013	2014	Index (%) 14/13	Rozdíl 14-13
Počet zaměstnanců, kteří podali přiznání	1 014 872	1 067 854	1 103 031	1 030 634	1 341 116	130	310 482

Zvyšuje se počet poplatníků (s příjmy podle § 6 ZDP), kteří podávají daňové přiznání, protože mají příjmy ze závislé činnosti od více plátců daně současně. Nebo plátce daně oznámil dlužnou částku na dani nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu vzniklou zaviněním poplatníka správci daně, který poplatníka k podání daňového přiznání následně vyzval. Dále bylo poplatníkům (rezidentům) umožněno zahrnout do daňového přiznání také příjmy podle § 6 odst. 4 ZDP, které podléhají srážkové dani podle § 36 ZDP.

Přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v letech 2011–2015 podává následující **Tabulka č. 12**.

Tabulka č. 12: Vývoj daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům	3 643	3 636	4 268	4 382	4 391	100,2	9

Tabulka poskytuje přehled pouze o té části daňových bonusů, které správce daně zaslal zaměstnavatelům na základě jejich žádosti. Neobsahuje tu převazující část daňových bonusů, kterými byl snižován odvod na daň.

2.1.4 Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2011–2015 ukazuje následující **Tabulka č. 13**.

Tabulka č. 13: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	19 848	20 781	20 488	24 029	25 099	104,5	1 070
Předepsáno	20 057	19 230	20 784	24 681	25 176	102,0	495
Výtěžnost (%)	99,0	108,1	98,6	97,4	99,7	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	11 054	13 240	12 823	14 803	15 728	106,2	925
Daň příjmů PO	8 794	7 541	7 665	9 226	9 371	101,6	145

Na růst inkasa u DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně (Index 15/14 - 106,2 %) taktéž jako u zálohové daně pozitivně působila vyšší zaměstnanost v roce 2015, zvýšení počtu dohod o provedení práce do 10 000 Kč v případech, kdy poplatník neměl u plátce daně podepsané prohlášení k dani a výplata mimořádných odměn členům orgánu právnických osob (včetně odměny za práci jednatele) v případech, kdy člen orgánu právnické

osoby byl daňovým nerezidentem ČR (leden a prosinec 2015). Pro zdaňovací období roku 2015 sice došlo k zúžení příjmů podle § 7 odst. 6 ZDP, které podléhají srážkové dani (pouze příjmy za příspěvky do novin, časopisu, rozhlasu a televize), avšak tato legislativní úprava neměla zásadní vliv na výběr této daně.

Daň z příjmů právnických osob - vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

V roce 2015 byl zaznamenán dílčí nárůst inkasa **DPPO** vybírané srážkou podle zvláštní sazby na **9,4 mld. Kč**, tj. o **0,1 mld. Kč** více než oproti roku 2014, kdy dosahovalo **9,2 mld. Kč**. Vývoj inkasa **DPPO** vybírané srážkou v letech 2011 až 2015 vyplývá z následující **Tabulky č. 13a**.

Tabulka č. 13a: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	8 794	7 541	7 665	9 226	9 372	101,6	146
Předepsáno	8 983	7 004	7 804	9 627	9 323	96,8	-304
Výtěžnost (%)	97,9	107,7	98,2	95,8	100,5	-	-

Mírný nárůst inkasa **DPPO vybírané srážkou** v roce 2015 v meziročním srovnání s rokem 2014 o **0,1 mld. Kč** vyplynul především z dalšího zvýšení objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou, pokud je jejich příjemcem stát z titulu své majetkové účasti na obchodních korporacích nebo investiční společnosti či investiční fondy, popřípadě instituce penzijního pojištění. Zmírnění tempa nárůstu inkasa bylo dáno zejména tím, že zdrojem jejich výplat za porovnávaný rok 2014 byl zisk po zdanění vytvořený v roce 2013, tj. již v době odeznívání nejhlubších dopadů celosvětové hospodářské krize.

Kromě výše uvedených vlivů se na příznivém meziročním vývoji inkasa **DPPO vybírané srážkou** nadále projevoval příliv investic podpořených investičními pobídkami, s nímž u jednorázových zahraničních dodávek zpravidla souvisí zajištění daně ze zdanitelných příjmů právnických osob ze zdrojů na území ČR.

Meziroční změny v rozložení inkasa DPPO vybírané srážkou mezi jednotlivými FÚ, patrné z dále uvedené **Tabulky č. 14**, vyplynuly především z přechodu některých daňových subjektů v postavení plátců této daně, do působnosti SFÚ (naplnily kritéria pro zařazení mezi tzv. vybrané subjekty podle § 11 ZFS). Nejvýrazněji se projevila změna místní příslušnosti jednoho z významných plátců uvedené daně počátkem roku 2015 z působnosti Finančního pro hl. m. Prahu do působnosti SFÚ.

Tabulka č. 14: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2014	k 31. 12. 2015	2015 - 2014	2015/2014
pro hl. m. Prahu	1 744	1 033	904	1,140
pro Středočeský kraj	164	169	- 711	0,592
pro Jihočeský kraj	51	37	5	1,030
pro Plzeňský kraj	104	62	- 14	0,725
pro Karlovarský kraj	23	31	- 42	0,596
pro Ústecký kraj	103	147	8	1,348
pro Liberecký kraj	124	90	44	1,427
pro Královéhradecký kraj	41	55	- 34	0,726
pro Pardubický kraj	32	27	14	1,341
pro Kraj Vysočina	31	21	-5	0,844
pro Jihomoravský kraj	140	129	- 10	0,677
pro Olomoucký kraj	42	41	- 11	0,921
pro Moravskoslezský kraj	109	126	- 1	0,976
pro Zlínský kraj	69	49	17	1,156
Specializovaný finanční úřad	6 449	7 353	- 20	0,710
CELKEM	9 226	9372	146	1,016

2.1.5 Odvod z elektřiny ze slunečního záření

Vývoj inkasa odvodu z elektřiny ze slunečního záření (OESZ) v letech 2012 až 2015 vyplývá z **Tabulky č. 15**. V porovnání s rokem 2014 byl v roce 2015 zaznamenán mírný pokles inkasa **OESZ**, a to z **2,0 mld. Kč** na **1,9 mld. Kč**, tj. o **0,1 mld. Kč**.

Rozhodující příčinou meziročního poklesu inkasa **OESZ** bylo zkrácení výchozí srovnávací základny, dané měsíčním odvodovým obdobím, v jehož důsledku byla částka odvodu za prosinec 2013 ve výši **215 169 tis. Kč**, splatná v lednu 2014, stanovena s použitím sazeb platných před nabytím účinnosti novely § 18 zákona o podporovaných zdrojích energie, provedené s účinností od 1. 1. 2014 zákonem č. 310/2013 Sb., kterou byly sazby odvodu výrazně sníženy. Naproti tomu částka odvodu za prosinec 2014 ve výši **46 553 tis. Kč**, splatná v lednu 2015, již byla stanovena podle nových sazeb.

Pro dokreslení uvedeného vlivu lze uvést, že inkaso **OESZ** za období únor až prosinec 2014 činilo **1 826 402 tis. Kč**, zatímco za stejné období roku 2015 vzrostlo na **1 885 660 tis. Kč**, tj. o **59 258 tis. Kč**.

Tabulka č. 15: Přehled inkasa OESZ

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	5 939	6 403	5 817	2 042	1 932	94,6	-110
Předepsáno	5 939	6 188	6 032	1 938	1 858	95,9	-80
Výtěžnost (%)	100,0	103,5	96,4	105,7	104,0	-	-

2.1.6 Daň silniční

Inkaso daně silniční činí za rok 2015 celkem **5 814 mil. Kč** (daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury), přičemž převážná část byla vybrána v termínech splatnosti daňových záloh a doplatku splatného spolu s termínem pro podání daňového přiznání. Na celkové výši inkasa je podobně jako v loňském roce již patrný mírný meziroční nárůst způsobený zejména kvalitnější a efektivnější kontrolní, vymáhací a analytickou činností správců daně s využitím údajů Centrálního registru silničních vozidel. Přehled inkasa daně silniční od roku 2011 podává **Tabulka č. 16**.

Tabulka č. 16: Přehled inkasa daně silniční

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	5 187	5 206	5 273	5 539	5 814	105,0	275
Předepsáno	5 299	5 268	5 237	5 537	5 537	100,0	0
Výtěžnost (%)	97,9	98,8	100,7	100,0	105,0	-	-

2.1.7 Daň z přidané hodnoty

Za rok 2015 bylo na DPH dosaženo inkaso v celkové výši 331,8 mld. Kč (z toho 331,6 mld. Kč FÚ, 0,2 mld. Kč celní úřady). Meziročně došlo k jeho navýšení o 8,9 mld. Kč (2,8 %).

Příjmem státního rozpočtu je z uvedeného celkového inkasa částka 236,6 mld. Kč. To znamená meziroční nárůst příjmů rozpočtu z DPH o 6,4 mld. Kč (2,8 %). Rozpočtem stanovená částka (229,3 mld. Kč) byla překročena o 3,2 %. Podle rozpočtového určení daní od 1. 1. 2013 připadá z celostátního výnosu DPH 71,31 % státnímu rozpočtu, 20,83 % obcím a 7,86 % krajům.

Po pětiletém období (2008-2012), kdy se nedařilo naplnit rozpočet v oblasti příjmů z DPH, je rok 2015 třetím rokem v pořadí, kdy je rozpočet naplněn (2013 – 103,7 %, 2014 – 105,3 %, 2015 – 103,2 %). Rozpočtovanou částku se podařilo překonat přesto, že došlo meziročně k jejímu navýšení o 10,6 mld. Kč (4,8 %). Po dvouleté stagnaci došlo tedy k navýšení rozpočtované částky nad úroveň roku 2012.

Rozhodujícím způsobem je celkové zvýšení inkasa ovlivněno meziročně vyšším absolutním nárůstem vlastních daňových povinností vůči zvýšení hodnoty nadměrných odpočtů. Poměrný nárůst je u obou ukazatelů podobný.

V roce 2015 bylo vyplaceno o 3,2 mld. Kč nadměrných odpočtů méně, než bylo v příznáních podaných daňovými subjekty požadováno.

Jedním z nejdůležitějších nástrojů v boji s daňovými uniky, a tedy příznivě ovlivňující inkaso DPH, je v roce 2011 zavedený režim přenesení daňové povinnosti, a to zejména ve stavebnictví, které bylo do tohoto režimu implementováno v roce 2012. Jde o institut zamezující daňovým únikům z titulu neuhrazení daňové povinnosti poskytovatelem zdanitelného plnění. V roce 2015 došlo nařízením vlády č. 361/2014 k rozšíření komodit, na které režim přenesení daňové povinnosti dopadá.

Významná jsou také opatření proti daňovým únikům zavedená do ZDPH od roku 2013 – institut nespolehlivého plátce a zveřejňování účtů v registru plátců DPH, obojí i návazně na rozšíření titulů pro ručení příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění. Také zavedení povinnosti kauce pro obchodníky s pohonnými hmotami má jednoznačně pozitivní dopad na inkaso.

Uvedené instituty pro boj s daňovými uniky mají svým charakterem zejména preventivní účinek, jejich fiskální dopad lze stěží kvantifikovat.

V meziročním srovnání inkasa jednotlivých FÚ byl největší pokles zaznamenán u FÚ pro hlavní město Prahu (6,8 mld. Kč, i když ke konci roku došlo k jistému zlepšení vzhledem k pololetnímu meziročnímu propadu ve výši 10,6 mld. Kč). Zápornou meziroční bilanci vykazuje také FÚ pro Karlovarský kraj. U ostatních FÚ došlo meziročně k nárůstu inkasa.

Nepříznivý vývoj na FÚ pro hlavní město Prahu lze vysvětlit dvěma hlavními důvody. V roce 2014 došlo k zadržení významného objemu nadměrných odpočtů, které byly z důvodu zvýšené kontrolní činnosti ve velké míře vypláceny se zpožděním až v roce 2015. Tato skutečnost jednak pozitivně ovlivnila inkaso roku 2014 (v roce 2014 zde došlo k meziročnímu nárůstu o 7,6 mld. Kč) a odpočty opožděně vyplacené v roce 2015 zase nepříznivě ovlivnily inkaso tohoto roku. Stejně nepříznivý dopad na inkaso roku 2015 měly mimořádně vyplacené nadměrné odpočty ve výši 2,5 mld. Kč z prověřovaných daňových příznání let – 2014, které mohl FÚ pro hlavní město Praha dokončit, a to díky pomoci 100 kontrolních pracovníků, kteří zde vypomáhali v roce 2015.

Dalším aspektem, kterým lze částečně vývoj na FÚ pro hlavní město Prahu zdůvodnit, je výše zmiňované rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti od 1. 4. 2015, kdy došlo u významných neusazených daňových subjektů obchodujících s elektronikou ke snížení jejich daňové povinnosti právě z důvodu přenesení této povinnosti na odběratele.

Vývoj inkasa DPH v letech 2011–2015 podává **Tabulka č. 17**, vývoj daně přiznané a vyměřené ukazuje **Tabulka č. 18**.

Tabulka č. 17: Vývoj inkasa DPH

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Předepsáno	541 462	553 605	595 833	604 287	649 445	107,5	45 158
Daň. inkaso	532 438	544 411	571 726	618 273	642 388	103,9	24 115
Výtěžnost (%)	98,3	98,3	96,0	102,3	98,9	-	-
Nadměrný odpočet	-257 250	-266 359	-263 426	-295 611	-310 784	105,1	-15 173
CELKEM	275 188	278 052	308 300	322 662	331 604	102,8	8 942

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 18: Vývoj daně přiznané a vyměřené

v mil. Kč

Daň přiznaná a vyměřená	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřenou daní	9 009	8 924	5 980	9 674	13 876	143,4	4 202
Doměřeno dle dodat. daň. přiznání	202	1 552	1 444	1 023	1 634	159,7	611
Doměřeno z kontroly	6 776	4 631	6 238	4 117	6 355	154,4	2 238
CELKEM	15 987	15 107	13 662	14 814	21 865	147,6	7 051

2.1.8 Daň z nemovitých věcí

Oproti roku 2014 došlo v roce 2015 k nárůstu částky předepsané daně z nemovitých věcí o 422 mil. Kč na 10 250 mil. Kč. Inkaso této daně se přitom zvýšilo z 9 910 mil. Kč na 10 313 mil. Kč, tj. o 403 mil. Kč. Po mírném poklesu v roce 2014 v důsledku některých ustanovení novely zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, účinné od 1. 1. 2014, jimiž došlo v některých případech v zájmu transparentnosti posuzování některých parametrů staveb pro podnikání k určitému snížení daně, se tak jedná o návrat k dlouhodobému trendu růstu předepsané daně i jejího inkasa, přičemž jde o nejvýraznější meziroční nárůst od roku 2010, v němž došlo ke zdvojnásobení většiny sazeb této daně.

Nárůst předepsané částky daně je jednak důsledkem zvýšení průměrných cen za 1 m² pozemků zemědělské půdy, k němuž došlo s účinností od 1. 1. 2015 vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 298/2014 Sb., jednak využitím nových kontrolních funkcí systému ADIS, usnadňujících vyhledávání nepřiznaných nebo nesprávně přiznaných nemovitých věcí. Na růstu inkasa daně se kromě zvýšení daňové povinnosti pozitivně projevilo i zintenzivnění činnosti ve vymáhání daně.

Přehled vývoje inkasa daně z nemovitých věcí od roku 2011 poskytuje **Tabulka č. 19**.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	8 568	9 541	9 847	9 910	10 313	104,1	403
Předepsáno	8 676	9 576	9 855	9 828	10 250	104,3	422
Výtěžnost (%)	98,8	99,6	99,9	100,8	100,6	-	-

2.1.9 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí, daň z nabytí nemovitých věcí

Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, které současně zrušilo zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí.

Inkaso daně z převodu nemovitostí se postupně výrazně snižuje, neboť u převážné většiny převodů nemovitostí zrealizovaných do 31. 12. 2013, na něž se tato daň vztahuje, již bylo daňové řízení ukončeno. V roce 2015 činí inkaso pouze 210 mil. Kč, přičemž v roce 2014 ještě bylo poměrně významné ve výši 3 686 mil. Kč, viz **Tabulka č. 20**.

Naopak se výrazně zvyšuje inkaso daně z nabytí nemovitých věcí, kterou jsou zdaňována nabytí vlastnického práva k nemovitém věcem od 1. 1. 2014, a které z částky 5 600 mil. Kč v roce 2014 vzrostlo na částku 10 982 mil. Kč, viz **Tabulka č. 19**.

K 1. 1. 2014 došlo rovněž k transformaci daně dědické a daně darovací pod daně z příjmů. Inkaso daně darovací ve srovnání s rokem 2014, kdy činilo 74 mil. Kč, pokleslo na částku -4 434 mil. Kč z důvodu vratek přeplatků daně darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny. V souladu se závěrem NSS učiněným v rozsudku sp. zn. 1 Afs 6/2013 byla z tohoto důvodu v roce 2015 vrácena daňovým subjektům celková částka 4 456 mil. Kč., přičemž vlastní inkaso daně darovací činilo 22 mil. Kč. Inkaso daně dědické je nízké, od roku 2009 kleslo z důvodu osvobození bezúplatného nabytí majetku osobami zařazenými do I. skupiny i II. skupiny pod 100 mil. Kč a v roce 2015 činí 31 mil. Kč, viz **Tabulka č. 23**.

Daň z nabytí nemovitých věcí zobrazuje **Tabulka č. 21**. Daň darovací v letech 2011–2015 ukazuje **Tabulka č. 22**.

Tabulka č. 20: Daň z převodu nemovitostí

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	7 362	7 660	8 894	3 686	210	5,7	-3 476
Předepsáno	6 900	7 365	8 581	4 607	308	6,7	-4 299
Výtěžnost (%)	106,7	104,0	103,6	80,0	68,2	-	-

Tabulka č. 21: Daň z nabytí nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	10 982	196,2	5 382
Předepsáno	10 297	293,7	6 791
Výtěžnost (%)	106,7	-	-

Tabulka č. 22: Daň darovací

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	4 279	3 368	108	74	-4 434	-5 991,9	-4 508
Předepsáno	4 269	3 359	93	63	-4 588	-7 282,5	-4 651
Výtěžnost (%)	100,2	100,3	116,1	117,5	-	-	-

Tabulka č. 23: Daň dědická

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	78	71	76	59	31	52,5	-28
Předepsáno	76	75	72	62	28	45,2	-34
Výtěžnost (%)	102,6	94,7	105,6	95,2	110,7	-	-

2.1.10 Odvod z loterií a jiných podobných her

Odvod z loterií a jiných podobných her (dále též „odvod“) se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Správu tohoto odvodu vykonávají FÚ v režimu DŘ. Odvod se platí prostřednictvím třech čtvrtletních záloh, odvod za celé odvodové období (kalendářní rok) se vypořádává v rámci odvodového přiznání po uplynutí odvodového období. V roce 2015 měli provozovatelé povinnost odvést zálohu za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 a zároveň byl v tomto roce vypořádán odvod za zdaňovací období 2014 v rámci odvodového přiznání za rok 2014. Odvodová povinnost za odvodové období roku 2015 bude vyrovnána až v roce 2016.

Daňové inkaso z odvodů za rok 2015 činí celkem **8 100 mil. Kč**. Je tvořeno odvodem z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 zákona o loteriích), kdy 70 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 30 % je příjmem rozpočtu obcí, a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2 až 4 zákona o loteriích), kdy 20 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 80 % je příjmem rozpočtu obcí.

Ve srovnání s rokem 2014, kdy inkaso činilo 7 922 mil. Kč, dochází v roce 2015 k mírnému růstu o 178 mil. Kč. Kromě toho poplatníci v tomto roce poskytli Českému olympijskému výboru částku 527,8 mil. Kč jako peněžní dary na tělovýchovné a sportovní účely. Poskytnutí těchto darů, o které lze snížit až do výše 25 % dílčí odvod z loterií, umožnila novela zákona s účinností od odvodového období 2014. V roce 2014 bylo Českému olympijskému

výboru odvedeno 430 mil. Kč (méně o 19 %).

Daňové inkaso do státního rozpočtu z odvodů činí v tomto roce 2 588 mil. Kč, ve srovnání s rokem 2014 jde o mírný nárůst (2 447 mil. Kč). Do rozpočtu obcí bylo v roce 2015 převedeno 5 512 mil. Kč.

Přehled inkasa z odvodů za roky 2014 a 2015 podávají **Tabulky č. 24 a 25**.

Tabulka č. 24: Odvod z loterií § 41b odst. 1

v mil. Kč

Rok	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	1 713	1 938	113,1	225
Předepsáno	1 764	1 940	110,0	176
Výtěžnost (%)	97,1	99,9	-	-

Tabulka č. 25: Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4

v mil. Kč

Rok	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové inkaso	6 209	6 162	99,2	-47
Předepsáno	6 062	6 166	101,7	104
Výtěžnost (%)	-	99,9	-	-

2.1.11 Pojistné na důchodové spoření

Pojistné na důchodové spoření bylo zavedeno jako II. pilíř důchodové reformy v roce 2013. Pro FÚ jako správce pojistného tato agenda přinesla zvýšení pracovní zátěže. Byl budován nový registr účastníků, nový modul ADIS, řešeny nové procesní postupy, vydány nové pojistné tiskopisy. Vynaložené úsilí směřující k bezproblémovému fungování správy pojistného na důchodové spoření nepřinese očekávaný efekt, neboť tento produkt bude na základě rozhodnutí odborné komise vlády zrušen do konce roku 2016. Přehled inkasa pojistného na důchodové spoření je uveden v **Tabulce č. 26**.

Tabulka č. 26: Pojistné na důchodové spoření

v mil. Kč

Rok	2015
Daňové inkaso	1 428
Předepsáno	1 431
Výtěžnost (%)	99,8

2.2 Daňové úlevy

2.2.1 Posečkáni daně a povolení splátek

Tabulka č. 27 zobrazuje k 31. 12 2015 základní přehled o objemu posečkané daně za všechny vybrané druhy daní, a to včetně daně splatné až v období po 31. 12. 2015.

Tabulka č. 27: Přehled posečkané daně a povolených splátek

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v bud. letech
Daň z přidané hodnoty	4 022	1 094
Daň spotřební	42	42
Daň z příjmů PO	1 308	207
Daň z příjmů srážkou § 36	8	2
Daň silniční	99	32
Daň dědická	2	1
Daň darovací	39	34
Daň z převodu nemovitostí	160	96
Daň z nabytí nemovitých věcí	56	15
Daň z příjmů FO - z přiznání	812	251
Daň z příjmů FO - záv. činnost	115	53
Daň z nemovitých věcí	13	3
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	117	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	14 962	4 918
CELKEM NOVÉ DANĚ	21 754	6 747
CELKEM STARÉ DANĚ	107	107
CELKEM	21 861	6 854

* Objem posečkané daně splatné v období po 31. 12. 2015.

2.2.2 Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položku z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. V roce 2015 se úrok z prodlení na příslušenství daně podílel 87,7 % a dosáhl 16 664 mil. Kč. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy a pokutu za opožděné tvrzení daně správce daně ukládá za pozdě podané daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání.

Tabulka č. 28 zobrazuje celkový objem evidovaného předepsaného příslušenství daně za rok 2015, u kterého nejvyšší položku představoval úrok z prodlení při placení daní, který dosáhl částky 16 664 mil. Kč.

Tabulka č. 28: Přehled předepsaného příslušenství daně

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta za opožděné tvrzení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	13 349	0	0	58	11 686	1 356	171	78
Daň spotřební	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů PO	1 606	0	0	-1	1 305	190	82	30
Daň z příjmů srážkou § 36	52	0	0	0	50	1	3	-3
Daň silniční	145	0	0	0	136	2	4	3
Daň dědická	1	0	0	0	0	0	1	0
Daň darovací	0	0	0	0	2	0	-2	0
Daň z převodu nemovitostí	96	0	0	-30	104	0	18	4
Daň z nabytí nemovitých věcí	76	0	0	0	51	0	25	0
Daň z příjmů FO - z přiznání	424	0	0	18	317	45	25	19
Daň z příjmů FO - záv. činnost	252	0	0	0	231	10	9	2
Daň z nemovitých věcí	63	0	0	0	52	1	9	0
Odvod z elektřiny ze sluneč. záření	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	18	0	0	0	15	0	1	2
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 927	324	3	-26	2 715	3	8	-100
CELKEM NOVÉ DANĚ	19 011	324	3	19	16 664	1 609	355	36
CELKEM STARÉ DANĚ	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	19 011	324	3	19	16 664	1 609	355	36

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 29: Přehled prominutého příslušenství daně

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	8
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	5
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	0
Daň z příjmů FO - z přiznání	2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	0
Daň z nemovitých věcí	-1
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 053
CELKEM NOVÉ DANĚ	2 067
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	2 067

Pozn. Zdroj hodnot Ostatních příjmů, odvodů a poplatků je CEDR.

Tabulka č. 29 zobrazuje celkový objem zaevidovaného prominutí příslušenství daně za rok 2015, které dosáhlo 2 067 mil. Kč. Převažující položkou, která se na zaevidovaném prominutém příslušenství daně za rok 2015 projevila téměř 100%, bylo penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosahující 2 053 mil. Kč. U daně z nemovitých věcí dosahuje prominuté příslušenství daně záporných hodnot z důvodu stornovaných předpisů.

2.2.3 Prominutí daně

Na daních nové daňové soustavy bylo za rok 2015 evidováno celkem prominutí daně za 2 272 mil. Kč a odvody za porušení rozpočtové kázně, které se na celkovém prominutí daně podílely 98,8 %, dosáhly 2 244 mil. Kč.

Základní přehled o výši evidovaného celkového prominutí daně podle všech vybraných druhů daní za rok 2015 poskytuje **Tabulka č. 30**.

Tabulka č. 30: Přehled prominuté daně

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	0
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	9
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	1
Daň z převodu nemovitostí	13
Daň z nabytí nemovitých věcí	5
Daň z příjmů FO - z příznání	0
Daň z příjmů FO- záv. činnost	0
Daň z nemovitých věcí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 244
CELKEM NOVÉ DANĚ	2 272
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	2 272

Pozn.: Zdroj hodnot Ostatních příjmů, odvodů a poplatků je CEDR. Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

2.3 Opravné prostředky

V roce 2015 bylo podáno celkem **5 713 odvolání** proti rozhodnutím o vyměření daně, což je více než v minulém roce. **Tabulka č. 31** dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly FÚ za jednotlivé druhy daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2015 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto. V prvním sloupci **Tabulky č. 32** jsou uvedeny případy rozhodnuté na FÚ a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovalo OFŘ.

Tabulka č. 31: Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2015

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	1 974	3 644
Daň z příjmů PO	317	445
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	356	572
Daň z příjmů FO - závislá činnost	51	107
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	4	39
Daň z nemovitých věcí	18	445
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	215	250
Daň z nabytí nemovitých věcí	9	147
Daň silniční	52	57
Loterie a jiné podobné hry	5	7
CELKEM	3 001	5 713

Tabulka č. 32: Způsob vyřízení odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2015

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ
Daň z přidané hodnoty	392	470	91	1 348	449	66
Daň z příjmů PO	79	79	15	156	47	16
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	172	88	22	255	74	5
Daň z příjmů FO - závislá činnost	52	22	2	29	13	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	20	0	0	5	7	0
Daň z nemovitých věcí	380	4	4	14	28	0
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	42	22	18	41	21	1
Daň z nabytí nemovitých věcí	47	6	2	17	15	4
Daň silniční	15	9	4	35	6	2
Loterie a jiné podobné hry	0	0	0	3	5	0
CELKEM	1 199	700	158	1 903	665	94

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím OFS jsou prezentovány v **Tabulce č. 33**. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2015, včetně nevyřízených případů z předchozích let.

V následující **Tabulce č. 34** je zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2015. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2015 nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

V **Tabulce č. 35** je oproti předchozí tabulce zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2015. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2015 nevyřízených v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 33: Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutí orgánů finanční správy a o výsledku řízení

k 31. 12. 2015 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	251	122	527 352	43	67 585	30	11 778	539	8 149 445
Daň z příjmů PO	82	66	2 047 271	41	3 107 911	11	4 464	192	1 474 170
Daň z příjmů FO - podáv. příznání	109	79	72 530	53	20 281	6	7 304	219	130 907
Daň z příjmů FO - záv. činnost	6	9	1 814	5	6 558	0	0	15	7 483
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	1	1 468
Daň z nem. věcí	10	5	111	1	2 210	1	41	14	1 266
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	21	5	923	34	529 818	11	46	63	851 000
Daň z nabytí nem. věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň silniční	3	3	8 769	1	483	0	0	3	852
Odvody za porušení rozpočtové kázně	64	24	64 408	17	820 358	14	45 992	101	4 039 096
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	56	115	158 005	4	38	75	183 200	280	411 193
Loterie a jiné podobné hry	17	12	36 623	4	714 249	0	0	35	1 356 146
Žaloby u Ústavního soudu	44	2	8 411	1	1 924	42	199 251	3	2 027
Ostatní	137	67	576 073	17	10 579	20	307 008	225	2 058 517
CELKEM	800	509	3 502 290	221	5 281 997	210	759 084	1 690	18 483 570

Tabulka č. 34: Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2015 u nových daní

k 31. 12. 2015 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	10	4	24 925	5	3 349	1	0	7	88 290
Daň z příjmů PO	8	7	7 684	9	2 975 978	1	827	5	2 733 064
Daň z příjmů FO - podáv. příznání	17	12	2 054	11	1 882	4	339	2	599
Daň z příjmů FO - záv. činnost	0	1	653	1	79	0	0	1	706
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nem. věcí	1	1	2 210	2	3 386	0	0	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	4	1	17	3	141 205	0	0	2	697
Daň z nabytí nem. věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň silniční	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	2	4	70 785	1	423	1	2 754	1	450
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	4	0	0	2	0	0	0	2	38
Loterie a jiné podobné hry	4	0	0	1	709 677	0	0	3	4 526
Ostatní	5	4	6 171	7	23 760	0	0	2	279
CELKEM	55	34	114 499	42	3 859 739	7	3 920	25	2 828 649

Tabulka č. 35: Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2015 u nových daní

k 31. 12. 2015v tis. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	88	81	2 901 922	15	14 429	11	2 061	40	75 931
Daň z příjmů PO	56	45	1 467 178	16	368 612	16	60 544	20	474 624
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	41	35	57 151	11	3 798	5	1 580	19	14 921
Daň z příjmů FO - záv. činnost	7	2	719	2	231	0	0	7	7 407
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nem. věcí	4	1	0	1	52	1	0	2	54
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	13	11	2 146	2	11 847	4	145	2	286
Daň z nabytí nem. věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň silniční	3	3	8 744	1	77	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	19	8	28 165	11	30 172	3	5 929	6	15 215
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	65	54	47 829	0	0	9	7 524	20	89 307
Loterie a jiné podobné hry	2	2	4 055	0	0	0	0	0	0
Ostatní	76	49	25 939	15	52 885	14	3 011	29	372 337
CELKEM	374	291	4 543 848	74	482 103	63	80 794	145	1 050 082

2.4 Sankce

Tabulka č. 36 níže podává přehled o sankcích ukládaných OFS v roce 2015 podle DŘ a dalších zákonů.

Co se týče sankcí ukládaných podle DŘ, nejčastěji byla v roce 2015 ukládána **pokuta**

za opožděné tvrzení daně podle § 250 DŘ. V případě existence skutečností daných v § 250 DŘ ukládá správce daně tuto sankci obligatorně ve výši dané tímto ustanovením.

Dále FÚ ukládaly **pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 DŘ.** Zde se často jedná o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně.

FÚ ukládaly také pokuty za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. Nicméně vzhledem k často podstatně vyššímu překročení zákonného limitu u jednotlivých případů, a u některých subjektů a opakovanému porušování zmíněného zákona, dochází spíše k nárůstu výše stanovené pokuty, což demonstruje i to, že v uplynulém roce došlo ve srovnání s předchozím obdobím při mírném poklesu počtu případů k nárůstu celkové výše uložené sankce. Vzhledem k nahodilému zjišťování porušení povinnosti dochází meziročně k výkyvům v počtu i výši uložených sankcí.

FÚ rovněž ukládaly pokuty podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

V kategorii „ostatní“ na řádce č. 8 **Tabulky č. 36** jsou nyní uvedeny **pokuty podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, ve znění pozdějších předpisů, proto jejich počet oproti loňskému roku výrazně vzrostl.

Tabulka č. 36: Sankce uložené orgány finanční správy

k 31. 12. 2015 v Kč

Sankce uložena podle	Počet případů	Částka
Zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (včetně stvrzenek)	3	10 500
Zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (pouze stvrzenky)	1	5 000
Zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	165	1 980 000
Zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 250	206 257	335 797 265
Zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - FO	28	289 545
Zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - PO	645	44 536 243
Zák. č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti	150	4 347 028
Ostatní	116	30 424 000
CELKEM	207 364	417 384 581

2.5 Daňové subjekty

Tabulka č. 37 udává základní přehled o počtu daňových subjektů za rok 2015, a to v členění podle vybraných druhů daní na daňové subjekty „evidované“ a „aktivní“.

Tabulka č. 37: Ekonomicky aktivní daňové subjekty

k 31. 12. 2015

Druh příjmu	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	839 236	563 736
Daň z příjmů PO	574 074	567 865
Daň z nabytí nemovitých věcí	292 064	210 418
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	3 404 197	2 147 274
Daň z příjmů FO - záv. činnost	673 100	540 273
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	554 640	462 326
Daň silniční	1 110 097	819 694
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	625 568	6 319
Daň z nemovitých věcí	4 714 829	3 893 619
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	12	5
Odvod z loterií	910	477
CELKEM	12 788 727	9 212 006

* Údaje o daňových subjektech aktivních vůči FS.

** Údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období.

Pozn.: za rok 2015 byly oproti předcházejícím obdobím u druhu příjmu „odvod z elektřiny ze slunečního záření“ upraveny podmínky výběru.

3. Daňové nedoplatky

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně. Celkový objem kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ v ČR dosáhl za rok 2015 částky 107,9 mld. Kč.

Na celkovém objemu evidovaných daňových nedoplatků k 31. 12. 2015 se daně „nové daňové soustavy“ evidované od 1. 1. 1993 podílely částkou 107,9 mld. Kč a daně „staré daňové soustavy“ evidované do 31. 12. 1992 se poprvé v roce 2015 podílely „nulovou“ hodnotou.

Tabulka č. 38 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ v ČR v letech 2011 až 2015 včetně vývoje meziročních indexů, a to v rozdělení na nové a staré daně.

Tabulka č. 39 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ k 31. 12. 2015 v letech 2011 až 2015, a to podle všech vybraných druhů daní a podle skupiny daní zahrnuté pod „ostatní příjmy, odvody a poplatky, včetně rozdělení na „nové“ a „staré“ daně.

Tabulka č. 38: Vývoj výše kumulovaných nedoplatků evidovaných na všech FÚ

v mld. Kč

Druh příjmu	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14
Nové daně	117,0	133,8	148,0	110,6	107,9	97,5
Staré daně	1,8	1,0	0,9	0,006	0	0
CELKEM	118,8	134,7	148,9	110,6	107,9	97,5

Tabulka č. 39: Stav kumulovaných nedoplatků

k 31. 12. 2015 v letech 2011 – 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	2011	2012	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	68 725	82 505	96 527	73 951	75 566
Daně spotřební	935	968	904	565	468
Daň z příjmů PO	19 109	21 872	21 155	14 354	13 344
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	358	382	438	336	319
Daň silniční	1 521	1 614	1 692	1 488	1 324
Daň dědická	10	10	9	10	8
Daň darovací	159	148	136	116	60
Daň z převodu nemovitostí	3 209	2 962	2 844	2 204	1 818
Daň z nabytí nemovitých věcí	-	-	-	148	253
Daň z příjmů FO – z přiznání	14 284	13 737	12 298	9 745	8 234
Daň z příjmů FO - záv. činnost	3 974	3 811	3 679	2 795	2 429
Daň z nemovitých věcí	954	955	1 030	913	857
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	-	12	32	28	26
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	-	136	229	87	93
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	3 767	4 649	7 064	3 859	3 058
CELKEM NOVÉ DANĚ	117 003	133 759	148 037	110 599	107 858
CELKEM STARÉ DANĚ	1 819	979	903	6	0
CELKEM	118 822	134 738	148 941	110 604	107 858
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	12 435	15 916	14 203	-38 336	-2 747
CELKEM POJISTNÉ	-	2	2	8	14

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

V meziročním srovnání se k 31. 12. 2015 celková hodnota daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ v ČR snížila o 2 747 mil. Kč tj. o 2,5 %.

Nejvyšší meziroční pokles hodnoty evidovaných daňových nedoplatků vykázala k 31. 12. 2015 DPFO podávajících přiznání o 1 511 mil. Kč tj. pokles o 15,5 % a DPPO o 1 010 mil. Kč tj. pokles o 7,0 %. Naopak v meziročním srovnání vzrostla k 31. 12. 2015 hodnota evidovaných daňových nedoplatků na hodnotově nejvýznamnější dani, a to na DPH. Hodnota evidovaných daňových nedoplatků na DPH, která se na celkovém objemu daňových nedoplatků za všechny vybrané druhy daní podílela k 31. 12. 2015 více jak 70 %, vzrostla o 1 615 mil. Kč tj. o 2,2 %.

4. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 40 uvádí údaje z oblasti zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2011 do roku 2015.

Tabulka č. 40: Zástavní právo v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku
v mil. Kč

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
Počet rozhodnutí	11 676	15 421	13 787	9 132	10 929
Částka	7 679	9 685	9 327	14 595	22 606

U institutu **zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem** byl v roce 2015, ve srovnání s rokem 2014, zaznamenán jak nárůst počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva o **1 797** (tj. o 19,7 %), tak výrazný nárůst celkového objemu zajištěných daňových nedoplatků zástavním právem o **8 011 mil. Kč** (tj. o 54,9 %).

Zajištění daňových pohledávek zástavním právem OFS aktivně používají jako významný nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků. Zásadní překážkou pro jeho výraznější užívání je však zvyšující se počet daňových dlužníků zejména mezi účelově založenými právníckými osobami, u kterých vzhledem k vykazované nemajetnosti nelze tento nástroj v dostatečné míře využít.

V **Tabulce č. 41** jsou uvedeny údaje z oblasti **zajištění úhrady na nesplatnou daň nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacími příkazy** podle § 167 až 169 DŘ a § 103 ZDPH. Pro vykazování údajů k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň je od roku 2015 používána nová metodika. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k zajištění daní za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky. Z uvedeného důvodu mohou být v tabulce uvedeny údaje pouze za období let 2014 a 2015.

Tabulka č. 41: Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň
v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka	Částka
2014	1 032	4 172	256
2015	1 605	3 633	822

Z meziročního porovnání údajů je patrný nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů o **573**, resp. o 55,5 %. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň, ve srovnání s rokem 2014 mírně poklesla o **539 mil. Kč** (tj. o 12,9 %). Celková částka úhrad ze zajištění v průběhu roku 2015 je, ve srovnání s údaji roku

2014, výrazně vyšší, a to o **566 mil. Kč**.

Positivní vývoj u počtu vydaných zajišťovacích příkazů a úhrad ze zajištění byl v roce 2015 ovlivněn především realizací opatření OFS k důslednějšímu prověřování obchodních transakcí zejména s pohonnými hmotami, tabákovými výrobky a alkoholem a k zajištění úhrady souvisejících daňových povinností, zvláště v souvislosti s hrozícím rizikem neuhrazení či krácení DPH na výstupu. Řízení o zajištění úhrady nesplacené nebo dosud nestanovené daně je z dlouhodobého hlediska do jisté míry ovlivňováno častým uplatňováním opravných prostředků daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2015 se vztahuje na činnost OFS v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobějšího pohledu (období let 2011 až 2015) charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných OFS, jsou uvedeny v **Tabulce č. 42**. Oproti statistickým údajům z předchozích let již objem a počet případů nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplacenou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 ZDPH a k zajišťovacím a uhrazovacím exekucím; tyto údaje jsou, vzhledem ke své specifické charakteristice, uváděny od roku 2015 samostatně. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k objemu vymáhaných a vymožených nedoplatků za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky. Údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně.

Tabulka č. 42: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

v mld. Kč

Rok*	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku		Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2011	3 475 900	83,4	214 479	5,8
2012	3 244 637	98,8	562 662	8,0
2013	3 420 171	111,4	525 999	7,5
2014*	3 528 833	85,3	583 715	11,1
2015*	3 843 341	91,4	753 804	11,9

* Od r. 2015 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplacenou nebo dosud nestanovenou daň. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k objemu vymáhaných a vymožených nedoplatků za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky.

OFS evidovaly ke dni 31. 12. 2015 **kumulované daňové pohledávky** v celkové výši **107,9 mld. Kč**. V porovnání se stavem k 31. 12. 2014 poklesl jejich objem o **2,7 mld. Kč** (2,4 %).

Podle nové metodiky vykazování vymáhaných a vymožených nedoplatků

byly k 31. 12. 2015 FÚ evidovány **ve vymáhání** daňové nedoplatky ve výši **91,4 mld. Kč**. Nadto evidovaly OFS ke stejnému dni **další finanční částku na zajišťovacích příkazech na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň** ve výši **4,0 mld. Kč** (z tohoto objemu byla ke stejnému dni na zajišťovacích exekucích evidována částka 3,3 mld. Kč). **Celkem** se tedy k 31. 12. 2015 jedná o objem **95,4 mld. Kč**.

V porovnání se stavem ke dni 31. 12. 2014 (údaje k vymáhaným a vymoženým nedoplatkům za rok 2014 vygenerované podle nové metodiky) objem nedoplatků **předaných k vymáhání** poklesl **o 6,1 mld. Kč**. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání tvoří zejména daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům FÚ do konce roku 2015, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dílem se jedná také o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a nedokončených řízení o odstranění pochybností.

Z celkového objemu **vymáhaných** daňových nedoplatků (91,4 mld. Kč) činily k 31. 12. 2015 nedoplatky evidované **na daních** částku 84,9 mld. Kč, tj. **92,8 %**, a na **příslušenství daní** částku ve výši 6,5 mld. Kč, tj. **7,2 %**. Porovnáním objemu nedoplatků vymáhaných na daních a objemu nedoplatků vymáhaných na příslušenství daní je patrné, že v roce 2015, ve srovnání s rokem předchozím, došlo k rozdílu ve prospěch nedoplatků vymáhaných na daních o 2,9 procentního bodu.

V průběhu roku 2015 bylo FÚ **všemi dostupnými způsoby vybráno a vymoženo 11,9 mld. Kč**; ve srovnání s výsledky roku 2014 se jedná o nárůst o **0,8 mld. Kč**. **Dále** byla FÚ na základě **zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí** za období roku 2015 uhrazena částka **0,8 mld. Kč**. **Celková částka úhrad** za období roku 2015 tak činila **12,7 mld. Kč**.

Objem daňových nedoplatků **vymožených vymáhacími úkony** za období roku 2015 činil **3,5 mld. Kč**, tj. 29,4 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DR, byla v průběhu roku 2015 FÚ na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **7,5 mld. Kč**, což odpovídá 63,0 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Touto preventivní činností se pracovníci vymáhacích útvarů dlouhodobě snaží ve vztahu k dlužníkovi neinvazivními prostředky docílit toho, aby dlužník svůj dluh uhradil dobrovolně bez provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něho plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas. **Po zahájení vymáhacích úkonů** byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,9 mld. Kč** (7,6 % z celkové částky).

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu také sledovat pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v **Tabulce č. 43**). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem nedoplatků evidovaných OFS včetně nedoplatků, které vznikly již před rokem 1993, v pátém sloupci je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných

nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 43: Vývoj objemu daňových nedoplatků

v mld. Kč

Rok	Nedoplatky kumulované k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	Vymáháno (%)	Úspěšnost (%)
2011	118,8	83,4	5,8	70,2	6,9
2012	134,7	98,8	8,0	73,3	8,0
2013	148,9	111,4	7,5	74,8	6,8
2014	110,6	85,3 *	11,1 *	77,1	13,0
2015	107,9	91,4 *	11,9 *	84,7	13,0

* Od r. 2015 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k objemu vymáhaných a vymožených nedoplatků za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky.

Ke dni 31. 12. 2015 evidovaly OFS **celkovou kumulovanou částku** daňových nedoplatků **odepsaných pro nedobytnost** ve výši **165,0 mld. Kč**; její součástí jsou také odepsané nedoplatky se vznikem před rokem 1993. V průběhu roku 2015 došlo **k odpisu** nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě **56,9 mld. Kč** (o 14,6 mld. Kč méně, než v roce 2014), zároveň správci daně v tomto roce **opětovně aktivovali odepsané nedoplatky** v celkové výši **41,3 mld. Kč** (o 5,2 mld. Kč více, než v roce předchozím). Institut odpisu daňového nedoplatku pro nedobytnost slouží především ke zrealizování odhadů daňového inkasa. Nedoplatky, které jsou označeny jako nedobytné, odpisem nezanikají a jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně a dojde k zániku nedoplatků prekluzí podle DŘ. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou FÚ nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přístupeno k jeho následnému vymáhání.

V rámci roku 2015 byly z důvodu prekluze odepsány nedoplatky ve výši **19,3 mld. Kč** (o 1,8 mld. Kč méně, než v roce 2014). Objem odepsaných nedoplatků z důvodu jejich **zániku** za období roku 2015 činil **0,9 mld. Kč**, což je o 1,0 mld. Kč méně, než v roce předchozím. V průběhu roku 2015 byly **prominuty**, za splnění podmínek DŘ, daňové nedoplatky ve výši **3,8 mld. Kč** (o 1,7 mld. Kč méně, než v roce 2014) a zároveň správci daně v tomto období **obnovili prominuté nedoplatky** ve výši **1,8 mld. Kč** (meziročně jde o pokles o 0,1 mld. Kč).

Objem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků se oproti výsledkům předchozího roku snížil vlivem zlepšeného výběru daní v rámci exekučních řízení, do jisté míry také díky zrealizování stavu nedoplatků odpisy nedobytných pohledávek. Pokles byl ovlivněn i zvyšující se ekonomickou aktivitou v minulém roce a intenzivním bojem proti daňovým únikům.

Výši daňových nedoplatků předaných k vymáhání i výši daňových nedoplatků vymožených FÚ v průběhu roku 2015 meziročně kladně ovlivňovala zejména **opatření**

pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ, přijatá v rámci finanční správy. Na konci června 2013 byl vydán Pokyn k základním zásadám k zefektivnění vymáhací činnosti FÚ od roku 2013 (tzv. „pilotní projekt“). Základní podstatou projektu bylo ošetření včasného předávání zjištěných daňových nedoplatků k vymáhání a včasného zahájení vymáhacích úkonů stanovením metodiky předávání nedoplatků v závislosti na jejich individuální výši. Kontrola plnění pokynu byla realizována prostřednictvím dohlídkové činnosti a zpětné vazby mezi FÚ a GFŘ. V lednu roku 2015 se konal seminář k vyhodnocení účinnosti a přínosů jednotlivých opatření ke zvýšení efektivity vymáhací činnosti, zavedených výše zmíněným projektem. Na základě závěrů z hodnotícího semináře byly poté vydány Zásady efektivity vymáhací činnosti FÚ, které jsou modifikací původních principů. Lze konstatovat, že nárůst objemu nedoplatků, předaných k vymáhání v letech 2014 (77,1 % z celkového objemu kumulovaných nedoplatků) a 2015 (84,7 % z celkového objemu kumulovaných nedoplatků) je pozitivním výsledkem výše uvedených opatření. Včasné zahájení vymáhacích úkonů zvyšuje pravděpodobnost úspěšnosti vymožení nedoplatků, s přihlédnutím k dalším faktorům, které efektivitu vymáhání negativně ovlivňují. V letech 2014 a 2015 byla úspěšnost vymáhání zhruba dvojnásobná ve srovnání s lety předcházejícími (13,0 % z objemu nedoplatků ve vymáhání).

Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků **podle vybraných daňových příjmů** pro období roku 2015 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2014 je uveden v **Tabulce č. 44**. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 44: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků u vybraných příjmů

v mil. Kč

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2014		k 31. 12. 2015		v roce 2014		v roce 2015	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Daň z přidané hodnoty	58 545	68,6	66 499	72,8	1 866	61,6	2 350	67,4
Daně z příjmů	20 136	23,6	18 773	20,5	573	18,8	683	19,6
Daň z nemovitých věcí	587	0,7	623	0,7	54	1,9	58	1,7
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí*	1 859	2,2	1 669	1,8	120	4,0	90	2,6
Daň z nabytí nemovitých věcí**	11	0,01	89	0,1	1	0,04	27	0,8
Daň silniční	1 246	1,5	1 208	1,3	82	2,7	112	3,2

* Případy, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013

** Případy, kdy předmět daně vznikl po 1. 1. 2014

Pozn.: Od r. 2015 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k objemu vymáhaných a vymožených nedoplatků za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky.

Z meziročního porovnání údajů k daňovým nedoplatkům u jednotlivých daňových příjmů je patrný mírný pokles objemu nedoplatků vymáhaných (vyjma DPH) a mírný nárůst objemu nedoplatků vymožených, což lze označit jako pozitivní trend. Nejvyšší podíl vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je dlouhodobě evidován na DPH, přičemž podíl vymáhaných nedoplatků na této dani meziročně vzrostl o 4,2 % a podíl vymožených nedoplatků o 5,8 %.

K 31. 12. 2015 bylo OFS evidováno **74** daňových dlužníků s **dlužnou částkou přesahující 100 mil. Kč** na některém z evidovaných druhů příjmů, o celkové hodnotě nedoplatků **18,7 mld. Kč**, což činí 17,3 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek. V porovnání s rokem 2014 jsou tyto údaje o 4 velké daňové dlužníky a o 1,6 mld. Kč nižší. Na **DPH** byly evidovány nedoplatky vyšší než 100 mil. Kč u **60** daňových subjektů o celkové výši **16,0 mld. Kč** (14,8 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek).

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je již dlouhodobě dosahováno **úkony v daňové exekuci** podle § 178 DŘ. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro období roku 2015 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2014 **Tabulka č. 45**. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 45: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

v mil. Kč

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2014		k 31. 12. 2015		v roce 2014		v roce 2015	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Srážkami ze mzdy	5 382	6,3	5 562	6,1	164	5,4	178	5,1
Příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	8 579	10,1	16 886	18,5	2 299	75,8	2 609	74,8
Příkázáním jiné peněžité pohledávky	1 970	2,3	1 890	2,1	134	4,4	217	6,2
Postižením jiných majetkových práv	172	0,2	169	0,2	11	0,4	10	0,3
Prodejem movitých věcí	552	0,6	717	0,8	135	4,5	154	4,4
Prodejem nemovitých věcí	1 492	1,7	1 675	1,8	85	2,8	68	1,9

Pozn.: Od r. 2015 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň. Za účelem meziročního porovnání byly údaje k objemu vymáhaných a vymožených nedoplatků za rok 2014 vygenerovány zpětně podle nové metodiky.

Nejčastěji využívaným a zároveň nejefektivnějším exekučním prostředkem je dlouhodobě daňová exekuce **příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb**. Exekuce **srážkami ze mzdy** je dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků, její efektivitu dlouhodobě ovlivňují omezené možnosti správce daně včas zjistit a reagovat na změny zaměstnavatele dlužníka. Negativa přináší také nízká výtěžnost tohoto způsobu exekuce vzhledem k faktu, že mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezřídkem postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníky. Vliv nové metodiky vykazování vymáhaných a vymožených nedoplatků se v tabulce údajů za rok 2015 projevil zejména v oblasti mobiliárních exekucí zdánlivě spíše negativně, vzhledem k tomu, že údaje k exekucím zajišťovacím, příp. uhrazovacím jsou od roku 2015 evidovány samostatně. Na základě zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí nicméně byla vymožena další částka ve výši **0,8 mld. Kč**. Na výtěžnost exekucí **prodejem movitých věcí** působí dlouhodobě malý zájem o nabízené věci v místech konání dražeb a nízká hodnota věcí v dražbě prodávaných. Negativně se také projevuje velký počet daňových subjektů, využívajících za účelem pořízení hodnotnějšího majetku finanční leasing či úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot) a dalších, z hlediska zájemců o dražbu, atraktivních komodit (např. tabákové výrobky, alkohol). U daňové exekuce **prodejem nemovitých věcí** je dlouhodobě patrný vliv zatížení řady věcí, které by mohly být postiženy touto exekucí, zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Uspokojení v rámci rozvrhového řízení bývá pro správce daně často bez efektu, neboť výše zástav bank obvykle převyšují tržní hodnotu nemovitých věcí. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitých věcí nicméně FÚ často dosahují situace, kdy dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej takové věci pohledávku uhradí.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** je FÚ využíváno pouze v nezbytných případech, a to s ohledem na zásadu vyslovenou v § 175 odst. 2 DŘ. FÚ předaly v průběhu roku 2015 k vymáhání soudními exekutory daňové nedoplatky ve výši **25,9 mil. Kč** a za období roku 2015 byla soudními exekutory vymožena částka **1,2 mil. Kč**. V uvedených údajích jsou zahrnuty pohledávky, které soudní exekutoři vymáhali **k návrhu správce daně, jako oprávněného**, ve smyslu § 175 odst. 1 DŘ. Správce daně také **z titulu věřitele** přihlašuje daňové pohledávky **do exekucí prováděných soudními exekutory**; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce (celkem se jednalo o výši **336,7 mil. Kč**). V průběhu roku 2015 získala FS z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku **11,4 mil. Kč**.

Ke dni 31. 12. 2015 byla OFS vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **11,6 mld. Kč**, což představuje 12,7 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2015 činily celkem **252,9 mil. Kč**. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni

v porovnání s údaji, dosaženými FÚ při vymáhání pohledávek vlastními úkony. Výsledky FÚ však korespondují s obecně celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení, která souvisí nejen s délkou trvání těchto řízení, ale i s hodnotou majetku dlužníka a následnou likviditou majetkové podstaty. K maximalizaci výtěžku v rámci insolvenčních řízení přispívá včasné zajištění pohledávky správce daně majetkem dlužníka a získání přednostního pořadí pro uspokojení pohledávky při jeho zpeněžení. V praxi je však majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs). Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před zahájením insolvenčního řízení je proto potřebné pokračovat v zaměření pozornosti správců daně na **včasné zajištění daňových pohledávek**, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku, zjištěný majetek zajistit zástavním právem. Dílčím způsobem lze výtěžnost insolvenčních řízení ovlivnit také aktivní účastí ve věřitelských orgánech a dodržováním procesních lhůt k uplatnění nároku.

Efektivitu výběru daní a vymáhání daňových pohledávek dlouhodobě ovlivňuje také řada dalších faktorů:

Mezi **základní příčiny nedobytnosti** daňových pohledávek patří dlouhodobě nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky obchodních společností v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně). Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v narůstající druhotné platební neschopnosti daňových subjektů. Roste i počet daňových subjektů, které se dopouštějí podvodného jednání s cílem získat majetkový prospěch (např. vystavování faktur na fiktivní plnění). Dlužníci rovněž využívají možnosti efektivně zmařit konání správce daně podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést daňovou exekuci na tento majetek a současně je znevýhodněn skutečností, že platná právní úprava mu, na rozdíl

od soudního exekutora, neumožňuje uplatňovat v rámci insolvenčního řízení vzniklé exekuční náklady jako privilegovanou pohledávku.

Problematické jsou nadále **nekontaktní daňové subjekty, firmy bez reálného sídla**, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno množství dalších subjektů. Nkontaktní jsou také **fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny**.

Stále zřetelněji se negativně v oblasti vymáhání daňových nedoplatků projevuje nárůst případů **účelového zakládání obchodních korporací**, nebo přímo nákupů tzv. „**ready-made společností**“, v jejichž případě bezprostředně po podpisu příslušné smlouvy dříve založená obchodní korporace mění vlastníka a umožňuje okamžité podnikání. Doba právního trvání takovýchto korporací, často pořizovaných za účelem daňových podvodů včetně karuselových, mnohdy nepřesáhne několik dnů. Uvedeným praktikám lze zabránit pouze legislativní cestou.

Negativa přináší také **vysoká míra zadluženosti** fyzických osob. Mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezřídka postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníky.

Limitované finanční prostředky na provoz OFS stále omezují podmínky jak v oblasti technického zabezpečení (zejména problémy v rychlosti aktualizací úloh ADIS nebo v další technické podpoře), tak i v oblasti personálních zdrojů, včetně dosud nedostatečného počtu pracovníků zajišťujících vymáhání nedoplatků.

GFŘ průběžně hledá řešení pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ, zejména realizací souhrnu organizačních opatření, praktických postupů a lhůt, jež by měly napomoci zvýšit procento úspěšně vymožených daňových nedoplatků. Značné úsilí bylo ze strany FS věnováno také ověřování podmínek pro rozšíření možností zjišťování movitého nebo nemovitého majetku daňových dlužníků vymáhacími útvary FÚ, resp. zřízení online přístupu do příslušných databází třetích osob (např. Seznam listin o manželském majetkovém režimu vedený Notářskou komorou ČR). Správci daně předpokládají možnost aktivního využívání připravované centrální evidence bankovních účtů.

Finanční správa jedná s Ministerstvem dopravy o on-line přístupu do systému dotazování centrálního registru vozidel za účelem efektivnějšího vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy; dosud však tímto přístupem nedisponuje.

5. Kontrolní činnost

5.1 Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost je nedílnou součástí správy daní, která je prováděna nejen v průběhu řízení, ale často i před jeho zahájením. Její výsledky jsou využívány zejména při přípravě na daňovou kontrolu a mají i přímý vliv na její zaměření. Zahrnují v sobě analýzy vyhodnocující rizikové informace o daňových subjektech, zejména analýzu skutkových zjištění, indicií, kritických ukazatelů za využití softwarových produktů a veškerých dostupných informací relevantních pro účinné zahájení postupů v daňovém řízení. Úkony a postupy v daňových řízeních je poté možno cíleně zaměřit na rizikové oblasti. Vyhledávací činnost tak často směřuje ke zjištěním odhalujícím nedostatky v evidencích, účetních zápisech, registračních údajích či nesrovnalostí v tvrzení daňového subjektu, případně v předložených důkazních prostředcích, a z těchto vyplývající krácení daňových povinností.

Aktivita vyhledávací činnosti primárně sledují zvýšení efektivnosti a výtěžnosti správy daní, včetně snížení časových nároků na provádění vlastní daňové kontroly a dalších kontrolních postupů, a rovněž racionalizaci procesů v oblasti nalézacího řízení s dopadem do standardizace pracovních postupů.

Vyhledávací činnost správce daně byla v roce 2015 nejvíce využívána při ověřování správnosti údajů uvedených v žádostech o registraci, v daňových příznacích daňových subjektů, při ověřování skutečného sídla daňových subjektů, při vyhledávání důkazních prostředků u třetích osob (zejména u dodavatelů a odběratelů kontrolovaných daňových subjektů), při ověřování podnětů od jiných státních institucí a veřejnosti, při ověřování údajů z rejstříků a dostupných databází a v souvislosti s dožadáním z jiných FÚ. Shromážděné informace o daňových subjektech (včetně jejich analýzy) byly využity pro potřeby jednotlivých správců daně, a to nejen při tvorbě plánu kontrol, ale též při detekování řetězců, vyhledání velkých daňových úniků nebo při určení rizikových oblastí v rámci správy daní.

Dále byla vyhledávací činnost využívána ve vazbě na informace získané na základě mezinárodní výměny informací a rozdílů hodnot dovozu a vývozu vykázaných v daňových příznacích k DPH ve vztahu k informacím z registrů vedených CS, v oblastech převodních cen, výzkumu a vývoje, při ověřování přenesené daňové povinnosti, zdanění příjmů ze zahraničí, nákupu a prodeje vozidel, vlastnictví nemovitostí, šetření subjektů obchodujících s rizikovými komoditami. Byly vyhodnocovány rizikové obchodní vazby, nestandardní peněžní transakce (včetně překročení zákonného limitu pro platby v hotovosti) a ověřováno dodržování zákona o účetnictví, konkrétně povinnosti účetní jednotky zveřejňovat účetní závěrku.

K získávání informací při vyhledávací činnosti jsou prováděna místní šetření, probíhají ústní jednání, jsou zasílány výzvy k poskytnutí informací, a v neposlední řadě jsou získávány informace z internetu, interních a externích databází.

Nelze opomenout ani skutečnost, že v rámci vyhledávací činnosti byly shromažďovány údaje, z nichž bylo možné vycházet při posuzování spolehlivosti/nespolehlivosti jednotlivých

plátců DPH. Taktéž vyhledávací činnost sloužila k detekci zapojení daňových subjektů do řetězových podvodů na DPH, nebo pro rozhodování, zda využít uplatnění institutu zajišťovacího příkazu.

Větší důraz na vyhledávací činnost než v předchozích letech začala klást také oddělení registrační a vyměřovací, a to hlavně v souvislosti s prověřováním skutečností souvisejících s registracemi nových plátců DPH. Již v průběhu registračního řízení v rámci registrace k DPH je snahou správců daně identifikovat potenciálně rizikové a problematické daňové subjekty, u kterých existuje vysoká míra pravděpodobnosti, že nový plátec bude zapojen do řetězců, v nichž dochází k úmyslnému krácení DPH, hotovostnímu vyvádění finančních prostředků (případně vyvádění finančních prostředků do zahraničí) apod. Prostřednictvím registračního formuláře dochází k prověřování údajů, které mají vliv na to, zda dojde k registraci daňového subjektu k DPH. V souvislosti s těmito šetřeními také probíhá ověřování virtuálních adres a fiktivních sídel, prověřování validity účtů, prověřování zdanění příjmů daní z příjmů na základě informací získaných v souvislosti se změnou vlastnictví u nemovitých věcí, apod.

Další oblastí, kde byla vyhledávací činnost využívána, je oblast vymáhání, v rámci které jsou (mimo jiné) zjišťovány majetkové poměry daňových dlužníků a následně jsou tato zjištění využita k zahájení daňových exekucí a k zajištění samotného výběru daní, a to prostřednictvím zajišťovacího příkazu, zřízením zástavního práva nebo využitím institutu ručení.

Rozsah a význam vyhledávací činnosti při nových a mnohem komplikovanějších typech daňových úniků stále stoupá a má pozitivní dopad na fiskální přínos, a zároveň působí jako prevence vůči rizikovému chování v širokém spektru správy daní.

Celostátní kontrolně-exekuční akce

- akce „**PŘEHRADA**“ (zařazena i do systému Centrální Kobry - došlo k exekuci zajištěného majetku obchodní korporace provozující velkosklad tabákových výrobků),
- akce „**HORYMÍR**“ a „**ŠEMÍK**“ (akce zaměřené na daňové dlužníky),

Celostátně kontrolně-vyhledávací akce

- akce „**DRILL**“,
- akce „**Poskytování lázeňských služeb a jejich zdaňování**“,
- akce „**Delegace místní příslušnosti z virtuálních sídel**“,
- akce „**Pomoc Praze**“,

Akce iniciované FÚ

- monitoring a vyhledávání v oblasti komodity řepkový olej,
- nesoulad mezi JSD a DAP DPH,
- komodity podléhající spotřební dani,
- obchodování s cigaretami,
- agenturní zaměstnávání pracovníků,
- akce „**reverse-charge**“,

- akce „Sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění“,
- FO uplatňující výdaje procentem z příjmů, jejichž hlavní ekonomickou činností byl kolektivní sport,
- akce „Pozdní registrace DPH“,
- reklamní služby,
- řetězový obchod s měděnými komoditami.

Spolupráce s FAÚ v roce 2015

Na základě zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění, v návaznosti na ust. § 53 odst. 1 písm. a) DŘ je Finanční analytický útvar (FAÚ) oprávněn požadovat informace po OFS a zároveň je povinen OFS informovat o svých zjištěních a poskytovat jim zjištěné skutečnosti, pokud jsou relevantní pro výkon činnosti OFS. Součinnost OFS a FAÚ v roce 2015 probíhala shodně, jako v minulých letech, s tím, že došlo k jejímu mírnému nárůstu.

5.2 Místní šetření

Místní šetření, jako jeden z postupů při správě daní, byl i v roce 2015 čteně využíván správci daně, a to zejména za účelem získání potřebných informací, při vyhledávání důkazních prostředků či při ověřování skutečností a nesrovnalostí vyplývajících z povinných evidencí. Institut místního šetření je procesně vymezen v ustanoveních § 80 až 84 DŘ.

Místní šetření (jako rychlý a efektivní postup) je využíváno pro získávání důkazních prostředků a ověření tvrzených informací v reálném čase (a na konkrétním místě), a to nejen v rámci vyhledávací činnosti, ale i v průběhu ostatních postupů a daňových řízení. Údaje nezbytné pro správu daní byly tímto postupem získávány kompetentními útvary FS, přičemž i v tomto roce byl zachován trend největšího využití pracovníky kontrolních oddělení.

V roce 2015 byla místní šetření prováděna (tak jako v minulých letech) v rámci činnosti FS (výkonu správy daní), a to konkrétně v návaznosti na jednotlivé postupy (např. v rámci vyhledávací činnosti před zahájením daňových řízení, v průběhu daňové kontroly a postupu k odstranění pochybností) a dále pak v průběhu nalézacích, registračních řízení a v řízeních při placení daní. Prostřednictvím místních šetření bylo (mimo jiné) v návaznosti na rušení registrací DPH ověřováno, zda byly naplněny zákonné podmínky pro jejich zrušení. Význam institutu místního šetření byl spatřován i v oblasti zajištění daně (např. při vydání zajišťovacích příkazů) a v oblasti exekučního řízení (např. ke zjišťování majetku a poměrů daňových subjektů či ke zjištění pobytu daňového dlužníka) a při prověřování správnosti uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti v rámci správy DPH.

U DPFO a DPPO bylo místní šetření využíváno zejména k ověření správného uplatňování nezdanitelné části základu daně (např. u odečtu úroků z úvěrů), za účelem ověření přeplatku z ročního zúčtování či při ověření výše vyplacených bonusů a při prověřování obchodních transakcí uskutečněnými spojenými osobami v rámci agendy převodních cen.

5.3 Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je správcem daně v souladu s DŘ zahajován v případě, má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného a dodatečného daňového tvrzení (dále též „tvrzení“) či dalších písemností předložených daňovými subjekty (nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených). U pochybností formálního charakteru správce daně nejprve využívá méně formální postupy (telefonické konzultace, e-maily, SMS) respektující základní zásady správy daní. Postup k odstranění pochybností je zahajován v případě, že správce daně po analýze údajů uvedených v tvrzeních dospěje k závěru, že nebude potřebné provádět kapacitně náročnou daňovou kontrolu. Z dosažených výsledků je však patrné, že postup k odstranění pochybností byl i v roce 2015 velice významným nástrojem při výkonu správy daní.

Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností za rok 2015 zobrazuje **Tabulka č. 46**.

Tabulka č. 46: Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností

k 31. 12. 2015

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného Odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	17 672	10 011	7 459 754	-3 105 244	
z příjmů PO	1 362	419	488 167		-8 051
z příjmů FO	5 028	1 540	14 369		3 892
CELKEM	24 062	11 970	7 962 290	-3 105 244	-4 159

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

Postup k odstranění pochybností byl v roce 2015 použit a ukončen ve 24 062 případech a z tohoto celkového počtu bylo 11 970 postupů k odstranění pochybností ukončeno s rozdílem oproti hodnotám deklarovaným daňovými subjekty v daňových tvrzeních, což v procentuálním vyjádření činí 49,8 %. Z uvedeného vyplývá, že téměř v polovině prověřovaných případů byly správcem daně zjištěny nesrovnalosti.

Počet ukončených postupů k odstranění pochybností u DPH vzrostl v roce 2015 (oproti roku 2014) o 1 150 případů, což představuje nárůst o 6,96 %. U DPPO došlo ke zvýšení počtu ukončených postupů k odstranění pochybností (oproti roku 2014) o 122 případů a pokles počtu ukončených postupů k odstranění pochybností v roce 2015 (oproti roku 2014) lze zaznamenat u DPFO, kde došlo ke snížení o 2 284 případů. Počet postupů k odstranění pochybností ukončených s rozdílem se oproti roku 2014 zvýšil o 277 případů.

Lze říci, že v roce 2015 bylo (z hlediska fiskálního efektu pro rozpočet ČR) na základě postupů k odstranění pochybností dosaženo skutečně pozitivních výsledků. Celková hodnota změn oproti hodnotám deklarovaným daňovými subjekty činila téměř 11 072 mil. Kč, což oproti roku 2014 představuje nárůst o 4 362 mil. Kč, tj. o 65,0 %. U změny daňové povinnosti se jednalo o částku 7 962 mil. Kč, což oproti roku 2014 znamená zvýšení o 2 864 mil. Kč, tj. nárůst o 56,2 %.

V roce 2015 (oproti roku 2014) došlo u DPH ke snížení hodnoty nadměrných odpočtů DPH o 3 105 mil. Kč, což představuje nárůst o 1 578 mil. Kč (v procentuálním vyjádření - nárůst o 103,3 %). Dále došlo ke změně ztráty vykazované na daních z příjmů s tím, že v důsledku provedených postupů k odstranění pochybností byla snížena o více jak 4 mil. Kč.

Postup k odstranění pochybností byl v roce 2015 (tak jako v předchozích letech) využíván zejména v oblasti DPH, neboť z celkového počtu POP ukončených v roce 2015 jich bylo provedeno právě v rámci správy této daně (téměř 73,4 %). Proto v roce 2015 správci daně soustředili svoji pozornost zejména na prověřování pochybností spojených s daňovými subjekty obchodujícími s rizikovými komoditami (např. s barevnými a drahými kovy, s masem, s PHM atd.). Nárůst změny daňových povinností (v návaznosti na realizované postupy k odstranění povinností) byl zaznamenán nejen v oblasti DPH, ale i v oblasti daní z příjmů, kde oproti roku 2014 došlo k nárůstu o 46,7%.

5.4 Daňová kontrola

Daňová kontrola je postup, kterým správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů a jiné skutečnosti mající vliv na stanovení jejich daňové povinnosti. Institut daňové kontroly je v praxi stále častěji využíván před vyměřením daně, kdy v důsledku nutnosti rozsáhlého dokazování dochází k přechodu z postupu k odstranění pochybností do daňové kontroly.

Celková výše doměřené daně z daňových kontrol v roce 2015 činí 15 721 mil. Kč (viz **Tabulka č. 47**), což představuje nárůst o 63,5 % oproti roku 2014. Největší část tvoří doměřená DPH, která představuje 86,9 % z celkové hodnoty doměřené daně v roce 2015. Oproti roku 2014 došlo ke zvýšení doměrku u DPH o 5 402 mil. Kč, což na této dani představuje nárůst o 65,4 % oproti roku 2014. Na DPPO došlo ke zvýšení doměrku (oproti roku 2014) o 748 mil. Kč. Na DPFO (u poplatníků podávajících přiznání) došlo ke snížení doměřené daně (oproti roku 2014) o téměř 39 mil. Kč. V důsledku kontrol na DPPO a DPFO (u poplatníků podávajících přiznání) došlo k celkovému snížení ztráty o 1 258 mil. Kč, což je 98,5 % hodnoty roku 2014. Stejně jako v předchozích letech došlo i v roce 2015 ke zvýšení celkové efektivity daňových kontrol, neboť doměrek na jednu kontrolu činí 572 tis. Kč, což představuje nárůst téměř o 121 % oproti roku 2014.

V roce 2015 činil podíl doměřené daně na DPH a DPPO na celkové výši doměřené daně z daňových kontrol 98,1 %.

Tabulka č. 47: Počet a výsledky daňových kontrol

k 31. 12. 2015 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	542 101	10 130	13 660 791	
Daň z příjmů PO	567 865	4 396	1 761 077	-992 677
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 305 647	5 714	178 242	-265 748
Daň z příjmů FO - záv. činnost	540 273	3 479	66 314	
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	462 326	1 223	43 021	
Daň z nemovitých věcí	3 893 619	370	576	
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	6 319	0	0	
Daň z nabytí nemovitých věcí	210 418	1	0	
Daň silniční	819 694	2 134	11 294	
CELKEM	8 348 262	27 447	15 721 315	-1 258 425

* Údaj Počet subjektů je počtem aktivních DS ve sledovaném období.

V roce 2015 se (v porovnání s rokem 2014) sice snížil počet provedených daňových kontrol (o 9 676 daňových kontrol), přesto došlo k výraznému zvýšení doměřené daně oproti roku 2014, a to především u DPH a u DPPO.

Z uvedeného vyplývá, že v roce 2015 došlo k výraznému zvýšení efektivity provedených daňových kontrol z hlediska doměřené daně. U DPPO a DPFO (podávajících přiznání) byly daňové kontroly zaměřeny především na správnost zahrnutí veškerých příjmů/výnosů do základu daně, na daňovou uznatelnosti výdajů/nákladů a dále pak na transakce mezi spřízněnými subjekty v oblasti převodních cen.

V roce 2015 (oproti roku 2014) došlo k výraznému nárůstu výše doměřené daně na DPH s tím, že k tomuto faktu podstatnou měrou přispělo odhalení rozsáhlých podvodných řetězců obchodníků s různými komoditami a poskytovateli služeb (např. drahými kovy, hutním materiálem, tabákovými výrobky, tiskařskými stroji, PHM, telekomunikačními službami, reklamními službami, atd.). V návaznosti na zjištění, že určitá komodita (či služba) je předmětem obchodování v rámci řetězových obchodů DPH zatížených podvodem, jsou ze strany FS (mimo jiné) iniciovány změny zákonné úpravy režimu přenesení daňové povinnosti. Nicméně, plátcí daně zapojení v podvodných řetězcích pružně reagují na změny ZDPH a svoji činnost (zatíženou daňovým podvodem) přenášejí na komodity jiné. Za rizikové komodity jsou (vedle výše uvedených komodit a služeb) považovány i další druhy zboží, a to např. řepkový olej, minerální oleje, maso, elektřina, plyn, atd.

Detekování a kontrola daňových subjektů, u kterých existuje podezření na možné zapojení do podvodných řetězců, klade vysoké nároky na kontrolní pracovníky nejen po odborné či psychické stránce, ale zároveň má značný vliv i na množství nutně vynaloženého času na danou kontrolu. Nadále pokračuje trend z minulých let, kdy práce kontrolorů je předmětem obstrukčního jednání ze strany daňových subjektů a jejich zmocněnců. Obstrukční jednání je pak vedeno především v rovině procesní a v důsledku takového jednání je (de facto) bezdůvodně prodlužována délka trvání daňových kontrol.

Vzhledem ke stále složitějším daňovým kontrolám, v rámci kterých jsou identifikovány

složitější schémata daňových podvodů, je nezbytné zdůraznit pozitivní vliv prohlubující se spolupráce mezi FÚ, CS a PČR, a to i v návaznosti na aktivnější spolupráci mezinárodního rozsahu. Tato kooperace je nutným předpokladem úspěchu v boji s rozsáhlými daňovými podvody, které jsou realizovány nejen napříč různými státy EU, ale často dochází i k zapojení rezidentů třetích zemí do transakcí zatížených daňovým podvodem.

Nelze opomenout i tu skutečnost, že efektivitu daňových kontrol, v rámci kterých je nezbytné prověřit velké množství dat, zvyšuje již běžné využití analytických softwarů, prostřednictvím kterých lze velké množství dat zpracovat a následně analyzovat.

5.5 Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Spolupráci OFS a jednotlivých složek orgánů činných v trestním řízení (OČTR) lze charakterizovat a vyhodnotit (z pohledu FS - respektive jednotlivých organizačních stupňů), jakožto pozitivně se vyvíjející, smysluplnou a korektní se zvyšující se efektivitou. Je preferována přímá komunikace garantů jednotlivých kauz, zejména při řešení komplikovaných případů. Formální vyřizování vzájemných požadavků je (v převážné většině případů) velice korektní, s fungujícím nastavením pravidel a s adekvátními výstupy. Počet požadavků vyřizovaných v roce 2015 FS pro PČR činil celkem 4 100 (z toho počtu žádostí pak 585 bylo vyřizováno pro speciální složky PČR). FS pak vůči speciálním složkám PČR vznesla 135 požadavků. V roce 2015 byla zároveň zintenzivněna spolupráce na poli vzájemného vzdělávání a koordinace jednotlivých činností.

„Daňová Kobra“

V rámci boje proti nejzávažnějším daňovým únikům byla zvýšena intenzita i efektivita spolupráce na bázi celostátní daňové Kobry, která byla založena dne 11. 4. 2014 dohodou ministra financí a ministra vnitra (respektive jejím podepsáním), a dále byla konkretizovaná prováděcím protokolem ze dne 13. 6. 2014, se zaměřením na přímou operativní spolupráci jednotlivých složek a formu meziresortní součinnosti vykonávané FS s PČR a s CS. Jedná se o metodu spolupráce (respektive její další prohlubování), kdy jednotlivé složky mohou efektivně spolupracovat při řešení jednotlivých závažných kauz, ve zrychleném režimu si vzájemně poskytovat relevantní informace a využívat analytické a datové zdroje, jimiž disponují. Vzájemnou participací je vyvíjen stále důraznější tlak na podnikatelské struktury pohybující se jak v paralelní nebilanční ekonomice, tak na pozici zcela daňově nelegální.

Kooperace jednotlivých fází daňového a trestního řízení umožňuje přijetí účinných opatření správce daně a OČTR k ochraně státního rozpočtu, včasné odhalení protiprávního jednání s možností zabránění vzniku škody a realizaci stíhání trestné činnosti již v jejím průběhu, s primárním zaměřením na hlavní organizátory, a tím narušení celé struktury organizované trestné činnosti. Významnou součástí realizované spolupráce a jejím výsledkem je účinnější a efektivnější odčerpání výnosů z trestné činnosti. Medializované výsledky činnosti Kobry mají (dle ohlasů laické i odborné veřejnosti) i preventivní efekt.

Na základě pozitivních zkušeností z projektu Kobra celostátního charakteru byl od 1. 1. 2015 zřízen nově strukturovaný model, a to v členění Centrální Kobra, na níž se podílí

Útvar odhalování korupce a finanční kriminality, GFŘ a Generální ředitelství cel, resp. zcela nově pak vzniklá Regionální Kobra za účasti krajských policejních ředitelství, regionálních OFS a regionálních orgánů CS. Stále se zvyšující efektivitu koordinace při realizaci jednotlivých případů a významný fiskální efekt dokládá fakt, že za rok 2015 bylo v rámci Centrální Kobra zajištěno (nebo zabráněno škodě) ve výši 1 888 mil. Kč a v rámci projektu Regionální Kobra bylo zajištěno nebo zabráněno škodě ve výši 847 mil. Kč. Za rok 2015 lze tedy za reálný fiskální efekt, tj. výsledek činnosti Kobry, považovat částku 2 735 mil. Kč, přičemž za dobu celkové činnosti Kobra zachránila pro státní rozpočet prostředky ve výši 4,1 mld. Kč. Tato data objektivně dokládají zvýšenou intenzitu a účinnost jednotlivých organizačních složek FS v rámci boje proti daňovým únikům.

K nejvýznamnějším a fiskálně nejúspěšnějším akcím Kobra v roce 2015 lze zařadit akci „TISKARĚ“ - šetření ve věci skupiny osob, která krátila DPH při vývozech polygrafické techniky (zejména tiskařských strojů) do států mimo EU; dále pak akci „ŽRALOK“ – jednalo se o účelově vytvořený řetězec obchodních korporací za účelem krácení DPH v souvislosti s poskytováním služeb v oblasti reklamy a akci „PŘEHRADA“ – kdy byl daňový subjekt zapojen do řetězce osob, jehož cílem bylo neodvedení DPH. Ke zkrácení daně docházelo jak v ČR, tak v jiných členských státech (Slovensko, Polsko). Předmětem obchodů, k nimž se vázalo krácení daně, byly tabákové výrobky.

Potenciál dalšího významného posílení uvedené koordinované činnosti v zájmu ochrany státního rozpočtu lze spatřovat v aktu Dohody o spolupráci uzavřené dne 16. 12. 2015, mezi zástupci FS a CS.

Příklady nejzávažnějších oznámených trestných činů

V rámci daňové kontroly vedené u plátce daně, která byla zahájena na základě výsledků vlastní vyhledávací činnosti, správce daně dospěl k závěru, že plátcí daně nevznikl nárok na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění (dle ust. § 72 ZDPH) související s nákupem zboží (stříbra) a dále zkonstatoval, že uskutečněná plnění (dodání zboží) nebyla fakticky realizována. Vystavením faktur vznikla povinnost přiznat a zaplatit daně (dle ust. § 108 ZDPH) s tím, že výše této povinnosti činila (i pro účely trestního oznámení) více než 43 mil. Kč.

Správce daně v případě 3 právnických osob (působících v oboru činnosti nákupu a prodeje hutního materiálu) zjistil zapojení do daňového podvodu na DPH v rámci řetězce plátců s tím, že byl deklarován nárok na odpočet DPH a u posledního článku řetězce nebyl prokázán nárok na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu dle ust. § 64 ZDPH. Bylo podáno trestního oznámení na podezření na spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (dle ust. § 240 trestního zákoníku) ve výši 196 mil. Kč.

Případ akciové společnosti, u které byly na základě zjištěných informací v rámci vyhledávací činnosti vydány zajišťovací příkazy za účelem dosud nestanovené DPH, a to za několik po sobě jdoucích zdaňovacích období (následovaných zajišťovacími exekucemi, zástavními právy a vyplacením bankovní záruky správcem daně). Trestní oznámení obsahuje předběžný odhad škody ve výši téměř 32 mil. Kč.

Případ právnické osoby provozující pracovní agenturu. V průběhu prováděné kontroly

bylo zjištěno, že si tato uplatnila ve svých nákladech a přijatých zdanitelných plnění významné částky za blíže nespecifikované zprostředkovatelské a reklamní služby. Správce daně pojal podezření, že se jedná o fiktivní náklady a přijatá zdanitelná plnění, jejichž jediným účelem bylo snížení daňové povinnosti. Správce daně bylo podáno trestní oznámení pro podezření z krácené daňové povinnosti na DPPO a DPH v předpokládané výši více jak 26 mil. Kč. Ze strany správce daně byly učiněny kroky k zajištění dosud nestanovené daňové povinnosti ve výši cca 11 mil. Kč a současně došlo k zajištění vozidel daňového subjektu zástavním právem. Případ je řešen v rámci Regionální Kobry.

Případ realizovaný Regionální Kobrou u právnické osoby, na niž byla podána trestní oznámení na částku v souhrnu 89 mil Kč. Subjekt byl zapojen do řetězce plátců obchodujících s PHM, kdy se uskutečnilo několik po sobě jdoucích dodání zboží uskutečněných v rámci jedné přepravy. Správce daně výše uvedenou transakci posoudil ve smyslu rozsudků Soudního dvora EU C-245/04 ze dne 6. 4. 2006 ve věci EMAG Handel Oder OHG a C-430/09 ze dne 16. 12. 2010 ve věci Euro Tyre Holding.

Kauza subjektu s hlavním předmětem činnosti - nákup a prodej spotřebního tiskového materiálu. Předmětné zboží bylo pořizováno v tuzemsku a dodáváno do jiného členského státu. Po posouzení předložených dokladů (a dalších zjištění získaných bez součinnosti DS) dospěl správce daně k závěru, že obchodní transakce zúčastněných subjektů nevykazují znaky standardního obchodního vztahu, jehož cílem je dosažení zisku. V průběhu řízení vyšlo najevo, že byl účelově vytvořen řetězec obchodních korporací, v rámci kterého mělo být zboží tzv. „přeprodáváno“, aniž by byla odvedena daň na výstupu u prvního zjištěného tuzemského článku řetězce. Bylo nalezeno dostatečné množství důkazů prokazujících existenci objektivních okolností svědčících o tom, že DS věděl a vědět mohl, že se účastní podvodného jednání. DS nepřijal veškerá rozumná opatření, aby svojí účastí na podvodu DPH předešel. Celkem za všechna kontrolovaná období došlo ke změně daňové povinnosti ve výši 133 mil. Kč.

Kauza daňového subjektu, jehož hlavním předmětem činnosti bylo obchodování s krystalovým cukrem a oleji. Daňový subjekt prokazoval uskutečnění nákupu zboží (přijetí plnění) doklady vystavenými nekontaktním plátcem a následně deklaroval dodání zboží do jiného členského státu EU. V rámci dalšího řízení bylo zjištěno, že obchodní transakce byla účelová a zasažená daňovým podvodem na DPH. Správce daně zabránil vyplacení nadměrného odpočtu ve výši 38 mil. Kč.

Podněty předané FÚ OČTŘ v letech 2011–2015 ukazuje **Tabulka č. 48**.

Tabulka č. 48: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení

v mil. Kč

Ohledně trestného činu	Počet případů						Částka					
	2011	2012	2013	2014	2015	Rozdíl 15-14	2011	2012	2013	2014	2015	Rozdíl 15-14
Zkrácení daně (§ 240)	1 325	1 555	1 164	1 294	1 512	218	6 452	9 367	4 886	7 034	10 603	3 569
Jiného (§ 241)	107	156	130	182	187	5	351	80	94	100	103	3
CELKEM	1 432	1 711	1 294	1 476	1 699	223	6 803	9 447	4 980	7 134	10 706	3 572

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

6. Mezinárodní spolupráce

6.1 Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

V současné době je pro oblast administrativní spolupráce v účinnosti Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení Směrnice 77/799/EHS (dále jen „Směrnice 2011/16/EU“), která byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ve Směrnici 2011/16/EU je zapracována řada změn, především používání standardizovaných formulářů, lhůty pro poskytování informací a především povinná automatická výměna informací, pokud jde o kategorie příjmů nerezidentů.

Směrnice 2011/16/EU byla Radou EU novelizována Směrnicí Rady 2014/107/EU, kterou členské státy EU reagují na celosvětový vývoj ve vztahu k automatické výměně informací o finančních účtech – FATCA (viz dále) a globálnímu standardu pro automatickou výměnu informací v daňové oblasti (CRS). Podle této Směrnice je rozšířena působnost článku 8 - automatická výměna informací právě o údaje vztahující se k účtům a obdobným finančním produktům, např. zůstatky na těchto účtech, příjmy z nich plynoucí apod.

ČR i nadále pokračuje ve své snaze o geografické rozšiřování tzv. dobré daňové správy, jejímiž charakteristickými rysy jsou výměna daňových informací, transparentnost a podpora spravedlivé daňové soutěže, a to uzavíráním dohod o výměně informací v daňových záležitostech s jurisdikcemi s preferenčním daňovým režimem. Tyto dohody představují pro daňovou správu účinný nástroj, na jehož základě lze obdržet informace potřebné pro účely správy daní, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. Neméně důležitý je také psychologický efekt na daňové subjekty ve smyslu uvědomění si, že tzv. daňové ráje již nejsou místem, kam lze bezpečně ukrýt svůj majetek a příjmy před finanční správou. Toto preventivní působení zvyšuje zájem daňových subjektů o dobrovolné plnění daňových povinností.

V roce 2015 byly v rámci celorepublikové kontrolní akce finanční správy u vybraných českých daňových subjektů provedeny desítky šetření, zaměřených na vazby a transakce se subjekty v jurisdikcích s preferenčním daňovým režimem, kdy došlo k dodatečnému stanovení

daňové povinnosti cca 50 miliónů korun; řada případů bude ukončena v roce 2016.

Novým podkladem pro spolupráci daňových správ je Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která upravuje mezinárodní správní spolupráci nejen v oblasti daní (vztahuje se na daně všeho druhu, na spolupráci v oblasti vymáhání i v oblasti doručování), ale také v oblasti sociálního a zdravotního pojištění s účinností od 1. 1. 2015. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) vypracovala v souladu s čl. 6 tohoto multilaterálního nástroje Mnohostrannou dohodu příslušných orgánů o automatické výměně informací o finančních účtech (tzv. globální standard), přičemž deklarace k této dohodě byla podepsána v říjnu 2014 v Berlíně (ČR je též jejím signatářem). Deklaraci podepsali zástupci států, které počítají s uplatňováním globálního standardu výměny informací s cílem uskutečnit první výměnu informací již v roce 2017 za rok 2016 (stejně jako v případě výše uvedené směrnice 2011/16/EU).

Na podkladě výše uvedeného lze konstatovat, že ČR se i nadále aktivně podílí na boji proti škodlivým daňovým praktikám a zefektivňování mezinárodní spolupráce v oblasti daní za podpory ze strany EU i OECD či skupiny G 20.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce, zejména ve formě automatické výměny informací a simultánních daňových kontrol. ČR do současné doby uzavřela 15 takových memorand. Na podkladě dvou uzavřených memorand o porozumění, se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo, probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených příhraničních FÚ.

Poskytování informací v rámci mezinárodní spolupráce se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. FS plně využívá všechny uvedené formy. Pokud jde o četnost korespondence spojené s **výměnou informací na dožádání a z vlastního podnětu** bylo v roce 2015 zaznamenáno na centrální úrovni GFŘ **1 098** výměn korespondence. Přímá spolupráce se Slovenskem na úrovni FÚ činila **68** výměn korespondence a s Bavorskem a Saskem **67** výměn korespondence.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

ČR obdržela ze zahraničí celkem **226 případů mezinárodní výměny informací na dožádání a spontánních výměn informací** (z vlastního podnětu). Do zahraničí bylo zasláno **198 těchto žádostí**. Pokud jde o hodnocení četnosti spolupráce, nadále jsou pro nás rozhodujícími státy Slovensko, Německo, Polsko, Rakousko a Francie. Mimo EU se jedná zejména o Bělorusko a Ukrajinu. Nadále zůstává zachováno specifikum zasílání značného počtu spontánních informací ze Saska a Bavorska, a to nejen v rámci tzv. přímé spolupráce, ale i ve vztahu ke GFŘ. Značná teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008, zůstala zachována i v roce 2015. Jednoznačně však převládá spolupráce s evropskými státy.

Co se týká dohod o výměně informací v daňových záležitostech tzv. „TIEA“, byla

v roce 2015 největší frekvence výměn s Britskými Panenskými ostrovy.

Automatická výměna informací

Pokud jde o automatickou neboli pravidelnou výměnu informací, která se uskutečňuje na základě uzavřených memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocit lze konstatovat, že v roce 2015 nedošlo v této oblasti oproti předcházejícímu roku k žádným zásadním změnám. Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Neodmyslitelnou součástí tohoto typu výměny informací je jeho velký význam spočívající v preventivním působení na daňové subjekty a jejich dobrovolný vztah k řádnému plnění daňových povinností.

Zdaňování příjmů z úspor

V roce 2015 byla přijata Směrnice Rady 2015/2060, kterou se ruší směrnice 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb s účinností od roku 2016. Hlavním důvodem zrušení této směrnice je přijetí Směrnice 2014/107/EU, která v podstatě pokrývá i příjmy, které podléhají Směrnici 2003/48/ES.

Pokud se jedná o daňový výnos ze srážkové daně, kterou aplikují některé státy namísto automatické výměny informací, bylo české daňové správě poukázáno v roce 2015 za zdaňovací období 2014 celkem 96,4 mil. Kč.

FATCA

V roce 2014 byla podepsána Dohoda mezi ČR a Spojenými státy americkými o zlepšení dodržování daňových předpisů v mezinárodním měřítku a s ohledem na právní předpisy Spojených států amerických o informacích a jejich oznamování obecně známé jako Foreign Account Tax Compliance Act. V souvislosti s uzavřenou dohodou FATCA byl přijat zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní, upravující výměnu informací podle této dohody, vč. postupů pro shromažďování příslušných informací finančními institucemi a předávání těchto informací správci daně. V rámci dohody FATCA obdržely daňové správy ČR a USA v září 2015 první informace od svých finančních institucí o příjmech daňových rezidentů druhého státu, které si pak následně navzájem vyměnily. ČR přijala informace cca. 7 tis. záznamů o příjmech českých daňových rezidentů.

6.2 Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Analýza dat roku 2015 ukazuje na zcela mimořádný nárůst agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek zpracovaných OFS podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění pozdějších předpisů. Zatímco za rok 2011 bylo vyřízeno 225 nových žádostí, v roce 2012 - 314 žádostí, v roce 2013 - 328 žádostí, v roce 2014 - 377 žádostí, tak v roce 2015 to bylo již **657** žádostí. V porovnání s předchozím rokem 2014 tak došlo k **74 %** nárůstu absolutního počtu **nově**

vyřizovaných žádostí. Vysoký nárůst byl způsoben zejména více než trojnásobným navýšením počtu odchozích žádostí o vymáhání pohledávky v zahraničí (o **316 %**). Rozhodující podíl z těchto žádostí (62 %) činily žádosti české finanční správy o vymození vratek DPH evidovaných u tuzemských daňových subjektů v zahraničí (EU). Celková částka, která byla v roce 2015 prostřednictvím postižení vratek DPH v zahraničí vymožena, činí **9,2 mil. Kč**. Výrazný nárůst byl zaznamenán také u odchozích žádostí o informace (o 61 %) a u příchozích žádostí o vymáhání (o 44 %). Slabý nárůst byl vykázan i u odchozích a příchozích žádostí o doručení.

V bilanci počtu příchozích a odchozích žádostí došlo v roce 2015 k pozitivnímu obratu – vyrovnaní bilance, neboť na 1 odchozí žádost do zahraničí připadala 1 příchozí žádost ze zahraničí. Ještě v roce 2014 na 1 odchozí žádost do zahraničí připadaly cca 2 příchozí žádosti ze zahraničí. K vyrovnaní bilance na straně odchozích žádostí do zahraničí přispěl zejména prudký nárůst (o 316 %) počtu odchozích žádostí o vymáhání do zahraničí. Tato změna byla významně ovlivněna spuštěním projektu užší spolupráce v oblasti výměny informací o vratkách DPH, uplatňovaných tuzemskými daňovými subjekty v zemích EU a jejich včasným postihováním prostřednictvím žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání finančních pohledávek, jež se rozběhlo od 1. 1. 2015. Další nárůst těchto typů žádostí lze očekávat v roce 2016 v souvislosti s přijetím a nabytím účinnosti příslušné právní úpravy na Slovensku.

Z celkového objemu nově vyřizovaných žádostí v roce 2015 tvořily největší podíl, stejně tak jako v minulých letech, **žádosti o vymáhání (74 %)**, následovány **žádostmi o informace (22 %)** a **žádostmi o doručení (4 %)**. Významné posílení objemu žádostí o vymáhání se projevilo poklesem podílu u ostatních typů žádostí (o informace a doručení). Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí v roce 2015 je patrný z údajů v **Tabulce č. 49**.

Tabulka č. 49: Nové žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání v roce 2015

Žádost	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
Zahraniční	87	20	223	330
Tuzemské	58	4	265	327
CELKEM	145	24	488	657

Nejvyšší intenzita žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek byla tradičně se sousedními zeměmi – Německo (178), Slovensko (148), Rakousko (105) a s odstupem i Polsko (51). Ostatní země byly zastoupeny buď nevýznamně, nebo vůbec. Německy mluvící země (Německo, Rakousko) jsou dlouhodobě zastoupeny nejsilněji, tvořily 43 % celkového objemu vyřizovaných žádostí. Slovensko bylo zastoupeno cca 23 %, zbývající 1/3 tvořily ostatní členské státy EU. Ze zemí mimo EU se mezinárodní spolupráce při vymáhání pohledávek týkala pouze Norského království (11 případů). Dnem 1. ledna 2015 nabyla účinnosti multilaterální Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která rozšiřuje možnosti spolupráce při vymáhání daňových pohledávek v dalších zemích světa (OECD). V roce 2015 nebyla tato pomoc českou finanční správou využita ani poskytnuta, lze však očekávat, že v roce 2016 dojde k obratu.

Vysoký nárůst se projevil i v celkovém počtu zpracovávaných podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc. V roce 2015, v porovnání s rokem 2014

(4 253), narostl o polovinu (o 51 %) a dosáhl počtu téměř šesti a půl tisíc (6 422). Toto číslo představuje intenzitu komunikace mezi zahraničními a tuzemskými kontaktními orgány prostřednictvím ústředního kontaktního orgánu (GFR).

Také v roce 2015 pokračoval nárůst agendy související s poskytováním informací jinému členskému státu EU o vratitelném přeplatku na daních z příjmu u subjektů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. V roce 2012 byly zaznamenány pouze 2 případy, v roce 2013 to bylo již 39 případů, v roce 2014 bylo vyřízeno 55 případů a v roce 2015 to bylo již 85 případů. Také v loňském roce bylo nejvíce informací o vratitelném přeplatku poskytnuto do Velké Británie (27) a Německa (15) a nově i do Rakouska (11). Poprvé od roku 2012, kdy započala výměna informací o vratitelných přeplatech na daních z příjmu, obdržela ČR tyto informace ze členského státu EU (Švédsko).

Vedle toho probíhala pracovní jednání v Bruselu a portugalském Portu s ostatními členskými zeměmi EU ohledně problematiky spolupráce členských zemí EU v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek a připravovaných změn ve standardizovaných formulářích. V tuzemsku probíhala četná jednání o způsobech zpracování odchozích žádostí o vymáhání vratek na DPH evidovaných u tuzemských daňových subjektů v zahraničí (v členských zemích EU).

6.3 Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Problematika převodních cen je celosvětově vnímána jako velice riziková oblast, která bývá nadnárodními skupinami využívána k daňovému plánování a často i k daňovým únikům. O významnosti rizika svědčí i to, že v roce 2015 byly dokončeny práce na programu BEPS zpracovávaném od poloviny roku 2013 pod záštitou OECD, který byl ve značné míře zaměřen na zdaňování nadnárodních skupin. Finanční správa závěry týkající se převodních cen vítá a průběžně upravuje svoji správní praxi tak, aby těmto závěrům odpovídala. Protože se neustále zvyšuje počet transakcí mezi spojenými osobami a značná část trhu je ovlivněna vztahy ve skupinách, je nutností, aby FS tyto typy transakcí intenzivně sledovala a kontrolovala. K tomuto sledování byla vytvořena nová příloha daňového přiznání DPPO (samostatná příloha k položce 12 I. oddílu – přehled transakcí se spojenými osobami), kde jsou spřízněné subjekty splňující definovaná kritéria povinny uvést transakce mezi spojenými osobami. Samostatná příloha je od zdaňovacího období roku 2014 nedílnou součástí daňového přiznání DPPO a v roce 2015 s výstupy z ní finanční správa poprvé pracovala.

Data získaná z povinné přílohy daňového přiznání umožňují finanční správě lépe cílit daňové kontroly pouze na potenciálně rizikové daňové subjekty a na rizikové transakce. Efektivnější tak je příprava na daňovou kontrolu i samotná daňová kontrola převodních cen, která současně může být méně zatěžující pro daňové poplatníky, kteří mají nastavené převodní ceny v souladu se zákonem a mezinárodně uznávaným principem tržního odstupu.

Pro daňové subjekty je, i v souvislosti s touto přílohou, velice výhodné předcházet daňové kontrole tím, že využijí institutu závazného posouzení a požádají FS předem o posouzení způsobu tvorby převodních cen mezi spojenými osobami.

Ze všech výše uvedených skutečností je patrné, že se FS v roce 2015 zaměřovala na kontrolu převodních cen více, než kdykoliv předtím, a v tomto trendu bude pokračovat i v roce 2016. Nárůst zájmu FS o kontrolu převodních cen se rovněž odrazil v navýšení počtu dotazů od daňových subjektů, případně jejich zástupců a zároveň i v navýšení počtu žádostí o závazné posouzení tvorby převodních cen mezi spojenými osobami, převážně od „velkých“ daňových subjektů.

ČR aplikuje základní standardy týkající se převodních cen obsažené především v dokumentech OECD a EU, přičemž pro účely vlastního metodického řízení interpretuje principy daných dokumentů ve svých metodických materiálech. Na podkladě těchto dokumentů jsou vedena mezinárodní dohodovací řízení týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. V roce 2015 bylo v řešení dohodou podle smluv o zamezení dvojímu zdanění nebo podle Arbitrážní konvence (Sbírka mezinárodních smluv č. 93/2006) celkem 20 případů. Zatím žádný případ řešený podle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi.

Důležité je nadále udržet vysoký standard v oblasti hodnocení řízených transakcí a v návaznosti na mezinárodní vývoj v dané oblasti pružně reagovat na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí. Zároveň je usilováno o ochranu národních daňových příjmů z řízených transakcí při mezinárodních dohodovacích řízeních, ale vždy s ohledem na správnou aplikaci mezinárodně uznávaného principu tržního odstupu.

6.4 Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH je realizována zejména na základě výměny informací se zahraničními daňovými správami, přičemž je kladen důraz na zamezení daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu EU.

Administrativní spolupráci mezi jednotlivými členskými státy EU upravuje nařízení Rady (EU) č. 904/2010 a prováděcí nařízení Komise (EU) č. 79/2012. Nařízení 904/2010 specifikuje jednotlivé typy výměny informací, a to výměnu informací na žádost a výměnu informací bez předchozí žádosti, která se dále člení na spontánní a automatickou.

Výměna informací o uskutečněných dodáních zboží a poskytnutí služeb do jiného členského státu je prováděna prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Information Exchange System). Správce daně tak získává aktuální údaje z EU, které mohou mj. pomoci správně vyměřit DPH v rámci tuzemského daňového řízení.

V tomto ohledu ukládá ZDPH vybraným daňovým subjektům povinnost podat tzv. souhrnné hlášení. Toto hlášení podává plátce DPH, který uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží) či poskytl služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby. Identifikovaná osoba naproti tomu podává souhrnné hlášení pouze v případě, že uskutečnila poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby. Legislativní úprava ohledně postupů při podávání

souhrnného hlášení, včetně případných oprav formou následného souhrnného hlášení, je zakotvena v § 102 ZDPH. Za rok 2015 **podalo souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu 84 628 plátců DPH** a 3 232 identifikovaných osob, **pořízení z jiného členského státu vykázalo** v daňovém přiznání **115 230 plátců DPH** a 1 506 identifikovaných osob.

V oblasti výměny informací na žádost a spontánních informací došlo v tomto roce opakovaně k dosažení vysokého počtu žádostí zasílaných do jiných členských států EU. To je dáno potřebou prověřovat konkrétní případy vykazování intrakomunitárních transakcí prostřednictvím údajů poskytnutých členskými státy EU v systému VIES a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH a identifikovaných osob. Celkem bylo za rok 2015 zpracováno **8 948 příchozích a odchozích žádostí o informace a spontánních informací**, včetně dotazů na registrační data plátců DPH a identifikovaných osob. Od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 bylo z ČR do EU odesláno 4 439 žádostí o informace a spontánních informací. Z jiných členských států EU bylo v roce 2015 přijato 4 509 žádostí o informace a spontánních informací. U počtu žádostí přijatých z jiných členských států EU se v tomto roce v porovnání s rokem 2014 projevil setrvalý stav. Nicméně je třeba konstatovat, že rozdíl mezi počtem přijatých a počtem odeslaných žádostí o informace a spontánních informací je oproti předchozím letům již téměř mizivý.

Při **automatické výměně informací bez předchozí žádosti** se mezi státy EU sdělují předem určené informace. Tyto informace jsou předávány, jakmile jsou k dispozici, nejpozději však do tří měsíců od konce kalendářního čtvrtletí, v němž byly uvedené informace získány.

Specifickým typem administrativní spolupráce dle nařízení 904/2010 je **doručování správních aktů a rozhodnutí**, které se týkají uplatňování právních předpisů o DPH na území jednoho členského státu, přičemž písemnost je doručena adresátovi v jiném členském státě prostřednictvím příslušného orgánu v tomto jiném členském státě. Celkem bylo v roce 2015 doručeno **79 žádostí o doručení**, z toho 59 odchozích žádostí a 20 příchozích žádostí. U počtu odchozích žádostí o doručení byl v porovnání s předchozím rokem zaznamenán setrvalý stav.

V rámci mezinárodní spolupráce podle nařízení č. 904/2010 jsou prováděny i tzv. **souběžné (multilaterální) kontroly**, tj. kontroly zahajované správci daně více členských států.

V kontextu postupů pro **vrácení DPH** stanovené směrnicí Rady 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, které upravují ustanovení § 82, § 82a a § 82b ZDPH (směrnice Rady 2008/9/ES), je pro proces vrácení daně provozován elektronický systém. Pro odchozí žádosti o vrácení daně podávané z ČR do členských států EU je přístupná interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“ na Daňovém portále finanční správy. U příchozích žádostí z EU do ČR, jako státu vrácení daně, je pak v rámci ADIS implementována interaktivní aplikace na FÚ pro hlavní město Prahu, která umožní přijetí, evidenci, zpracování a elektronické vyřízení příchozích žádostí. I v roce 2015 pokračovala podpora veřejnosti ohledně poskytování informací o procesu vrácení daně v rámci EU. **Do ČR jako státu vrácení daně** bylo v roce 2015 **zasláno 23 698 žádostí** z EU. Počet **žádostí zaslanych českými žadateli** do států EU byl pro uvedený rok **29 410**. Nejvytíženějšími partnery v procesu vrácení daně v obou směrech jsou sousední státy ČR, resp. v případě příchozích žádostí (ČR v roli

státu vrácení) se jednalo zejm. o Slovensko a Německo.

Pro účely **ověřování daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU**, které souvisí s uplatněním osvobození od DPH u intrakomunitárních obchodů, je na serveru Evropské komise zřízena pro veřejnost internetová služba, která je dostupná na webové adrese uvedené na internetových stránkách FS. Mimo to lze ověřit identifikační číslo u příslušného útvaru na centrální úrovni FS nebo u místně příslušného FÚ, a to telefonicky, faxem, prostřednictvím žádosti zaslané poštou, e-mailem, případně v rámci osobní návštěvy. Kromě platnosti DIČ je možné při ověřování na stránkách Evropské komise získat i údaje o jménu a adrese dotčeného subjektu. Výjimkou je Německo, které tyto údaje nezveřejňuje. U Španělska musí pak žadatel o ověření zadat kromě DIČ i jednotlivé údaje k ověření (jméno a/nebo adresa), protože v odpovědi na dotaz k registračním údajům španělského subjektu se automaticky nezobrazuje název a adresa subjektu. Od ledna do prosince roku 2015 bylo v rámci celé FS podáno přes systém VIES **95 357 dotazů na ověření zahraničních DIČ**.

Od roku 2015 mohly osoby povinné k dani nově plně využívat **zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)**. Této možnosti v roce 2015 v ČR využilo **423 osob povinných k dani**, které přes ČR deklarovaly poskytnutí vybraných služeb do ostatních členských států v celkové výši 2 795 291,70 EUR. Z ostatních členských států bylo za rok 2015 do ČR deklarováno poskytnutí vybraných služeb ve výši 32 503 754,54 EUR.

Ve vztahu ke třetím zemím je mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH prováděna na podkladě **mezinárodních smluv uzavřených se třetími zeměmi**, tj. smluv o zamezení dvojího zdanění, dohod o výměně informací v daňových záležitostech nebo na základě Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech.

6.5 Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Spolupráce s daňovou správou Slovenska lze, díky společným historickým kořenům, neexistenci jazykové bariéry a podobnému vývoji po rozdělení obou zemí, považovat za unikátní.

Na základě sjednané mezinárodní smlouvy „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi MF a Ministerstvem financí Slovenské republiky“ probíhá na principu reciprocity každoročně několik pracovních jednání zaměřených na specifické oblasti činnosti daňové správy.

V roce 2015 byla tato pracovní jednání zaměřená např. na boj proti daňovým únikům u DPH, kontrolní hlášení u DPH nebo kontrolu řetězových obchodů s rizikovými komoditami.

6.6 Finanční správa a mezinárodní daňové organizace

Intra-European Organisation of Tax Administrations (IOTA)

Ve dnech 20.–21. května 2015 uspořádala FS prestižní jednání zástupců Výkonného výboru Evropské organizace daňových správ (IOTA). Výkonný výbor IOTA představuje

po Valném shromáždění IOTA druhý nejvyšší orgán, který řídí tuto organizaci mezi jednotlivými valnými shromážděními a je složen z 9 členů, kteří jsou voleni na jedno roční období.

Na programu výkonného výboru je obvykle rozhodování o otázkách, které mají zásadní vliv na chod organizace, např. rozpočet, pracovní program, atd. Nicméně tento květnový výkonný výbor byl výjimečný i v tom, že se navíc uskutečnily pohovory s kandidáty na obsazení pozice Výkonného sekretáře IOTA.

V průběhu Valného shromáždění IOTA, který se konal začátkem července 2015 v nizozemském Rotterdamu, obhájila ČR i na potřetí svůj mandát ve výkonném výboru na období 2015–2016. To jí i nadále dává pravomoc přijímat a rozhodovat o záležitostech, které jsou v přímé souvislosti s činností IOTA a zaujímat stanovisko k návrhům předložených členskými zeměmi IOTA.

Evropská unie – program Fiscalis

Rok 2015 byl pro finanční správu, v rámci programu Fiscalis, ve znamení organizačního zajištění dvou významných akcí v ČR.

První akce se uskutečnila ve dnech 18.–19. března 2015 a šlo o setkání pracovní skupiny „Eurofisc“, která je zaměřena na odhalování nových rizik v oblasti DPH. Toto setkání se koná maximálně dvakrát do roka, a tak ČR měla nejen příležitost organizačně zajistit toto setkání, ale i podělit se o své zkušenosti z oblasti DPH s jinými členskými státy EU. Celkem se této akci zúčastnilo 53 zástupců členských států EU a Evropské komise.

Druhá akce Fiscalis se uskutečnila ve dnech 4.–5. listopadu 2015 a tematicky byla zaměřena na oblast zdaňování energetických produktů používaných v rámci metalurgických a mineralogických procesů. Celkem se této akci zúčastnilo 37 zástupců členských států EU a Evropské komise.

Kromě těchto zmiňovaných akcí se ve FS uskutečnilo pět příchozích working visit, které pořádaly GFR, SFÚ, FÚ pro Středočeský kraj a FÚ pro Jihomoravský kraj.

Celkově se tak akcí v rámci programu Fiscalis v roce 2015 zúčastnilo 129 pracovníků finanční správy.

7. Výkon dalších kompetencí

7.1 Platby a vratky daní a poplatků

Tabulka č. 50 zobrazuje za roky 2011 až 2015 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ. Jedná se o úhrady různých druhů daňových povinností a o celkový objem plateb odesílaných z účtů FÚ, zde se jedná především o „vratky“ daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 51 zobrazuje meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v letech 2011 až 2015.

Tabulka č. 50: Celkový objem plateb došlých na účty FÚ

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Rozdíl 14-13	Rozdíl 15-14
Na účty FÚ	1 041 836	1 078 024	1 127 965	1 172 426	1 249 508	44 461	77 082
Z účtů FÚ	476 145	494 830	521 060	540 741	585 704	19 681	44 963
CELKEM	1 517 981	1 572 854	1 649 025	1 713 167	1 835 212	64 142	122 045

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 51: Meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v letech 2011 až 2015.

	Index (%) 15/14
Na účty FÚ	106,6
Z účtů FÚ	108,3
CELKEM	107,1

7.2 Realizace převodů oprávněným příjemcům

Tabulka č. 52 zobrazuje údaje o celkovém objemu prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v letech 2011 až 2015.

Tabulka č. 53 zobrazuje celkový objem prostředků převedených v roce 2015 rozpočtům územně samosprávných celků a fondům podle typu příjemce.

Tabulka č. 52: Celkový objem prostředků převedených FÚ různým typům příjemců

v mil. Kč

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
CELKEM	174 461	180 539	198 134	210 383	216 671	103	6 288

Tabulka č. 53: Prostředky převedené v roce 2015 rozpočtům územně samosprávným celkům a fondům podle typu příjemce

v mil. Kč

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	156 646	0,4	-	156 647
Kraje	52 201	0	-	52 201
SFŽP	-	9	4	13
Ostatní státní fondy	-	-	301	301
Národní fond	-	-	293	293
SFDI	5 801	-	-	5 801
Penzijní společnosti	1 415	-	-	1 415
CELKEM	216 063	9	599	216 671

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

7.3 Cenová kontrola

V rámci finanční správy vykonává kompetence v cenové kontrole pouze SFÚ. Kontrolní činnost byla v roce 2015 zaměřena na ověřování dodržování regulačních pravidel stanovených zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), prováděcí vyhláškou č. 450/2009 Sb. a navazujícími cenovými výměry MF a Ministerstva zdravotnictví a dále na posouzení, zda při uplatňování neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení prodávajícího či kupujícího. Kromě toho bylo také kontrolováno, a to jednak samostatně, nebo v rámci kontrolních akcí zaměřených na jednotlivé regulované oblasti, zda prodávající jednotlivých druhů zboží plní své evidenční a informační povinnosti stanovené zákonem o cenách. Cenové kontroly byly prováděny jednak podle stanoveného ročního plánu kontrol, tak také na základě zaslaných podnětů k provedení cenové kontroly.

V průběhu roku 2015 bylo ukončeno celkem **250 kontrol** a ve správním řízení bylo vydáno **117 rozhodnutí** o uložení pokuty v celkové výši **153,6 mil. Kč, což představuje oproti roku 2014 nárůst o více než 146 mil. Kč.** Tento nárůst byl způsoben uložení pokuty ve výši 150 mil. Kč jednomu kontrolovanému subjektu za zneužití výhodnějšího hospodářského postavení. **Porušení cenových předpisů bylo zjištěno v cca 47 % provedených kontrolních akcí.** Za období roku 2015 bylo vyřízeno 55 podnětů, z toho 21 bylo oprávněných.

V oblasti maximálních cen byly kontroly zaměřeny na ceny nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce, především nájemného z pozemků pro veřejná pohřebiště, dále na ceny mléčných výrobků pro žáky a také na ceny zdravotních výkonů hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

V oblasti věcně usměrňovaných cen byly kontroly zaměřeny na spektrum oblastí ve smyslu platného cenového výměru MF, zejména pak na ceny vody pitné, vody předané a odvedené kanalizací, ceny veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny služeb krematorií, ceny za pronájem obřadních místností, ceny hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa. V souladu s platným cenovým výměrem Ministerstva zdravotnictví pak byly prováděny cenové kontroly zdravotních výkonů nehrazených z veřejného zdravotního pojištění v oborech oftalmologie, gynekologie, plastické chirurgie, stomatologie a dentální hygieny. Nejvíce kontrol bylo provedeno v nejsložitější oblasti věcného usměrňování cen - oblasti vody pitné dodávané odběratelům a odvádění a čištění odpadních vod. Časově nejnáročnější kontroly byly provedeny ve věci porušení ustanovení § 2 odst. 3 zákona o cenách zneužitím hospodářského postavení. Nejčastějším kontrolním zjištěním bylo nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny a sjednání cen, jejichž výše a kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování podle § 6 odst. 1 zákona o cenách v důsledku zahrnutí vyšších než ekonomicky oprávněných nákladů s regulovanou službou nesouvisejících. Dalšími neméně závažnými zjištěními bylo zahrnutí vyššího než přiměřeného zisku do ceny zboží a služeb ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 písm. b) zákona o cenách. Jiná kontrolní zjištění prokázala porušení cenových předpisů dle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o cenách, tj. že kontrolované osoby nezpracovaly nebo neuchovaly kalkulace věcně usměrňovaných cen k uplatněným cenám

služeb. Kontrolní činnost provádělo 48 pracovníků.

7.4 Finanční kontrola

Od 1. 10. 2014 byli pracovníci, vykonávající agendu finanční kontroly, převedeni ze systemizace finanční správy na MF. Od tohoto data není kontrolní činnost v agendě finanční kontroly již FS vykonávána.

7.5 Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2015 vykonávalo, v souladu s ustanovením § 44a odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), všech 15 FÚ a to v počtu cca 486 pracovníků, což je od roku 2013 pokles o 6,2 %. Na OFŘ správu odvodů za porušení rozpočtové kázně vykonávalo 8 pracovníků.

Kontrola a vyměrování

Jednou ze stěžejních činností FÚ při výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je činnost kontrolní, v rámci které jsou FÚ prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále. Kontroly jsou FÚ prováděny na základě vlastní vyhledávací činnosti nebo na základě zasílaných podnětů.

V případech, kdy kontrola FÚ zjistí porušení rozpočtové kázně, je ukládán odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále za jeho prodloužení. V zájmu odstraňování duplicit kontrolních činností s poskytovateli dotací a za účelem snížení administrativní zátěže daňových subjektů přistupují FÚ v případech, kdy disponují dostatkem důkazních prostředků od předkladatele podnětu, k daňovému řízení bez kontroly a následnému vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně. Využití tohoto postupu je závislé na „kvalitě“ podkladů zasílaných předkladateli podnětů.

V roce 2015 bylo v porovnání s rokem předchozím provedeno o 31,5% méně kontrol. S tímto trendem však souvisí i nárůst provedených daňových řízení bez kontroly o 232 %.

V roce 2015 bylo

- provedeno celkem **5 184** kontrol a **711** daňových řízení bez kontroly,
- prověřeno celkem **8 892** projektů,
- prověřeno celkem **68 787,3 mil. Kč**.

Z celkového počtu prověřených dotačních projektů bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně u **3 376** projektů v celkovém objemu **3 161,5 mil. Kč**. I přes to, že v roce 2015 byl v porovnání s rokem předcházejícím zaznamenán pokles v počtu celkově prověřených projektů o 28,9 %, za pozitivní lze považovat **zvyšující se podíl kontrol s nálezem** (2 182 kontrol) **na celkovém počtu provedených kontrol a místních šetření, který pro rok 2015 dosahuje 42 %**. Téměř každá druhá kontrola tak byla FÚ ukončena se zjištěním porušení rozpočtové kázně.

Z hlediska financování bylo z celkového počtu prověřených dotačních projektů **celkem**

4 077 projektů spolufinancovaných z prostředků EU, což činí nárůst podílu těchto projektů na celkovém počtu prověřených projektů na 45,9 %.

Počet prověřených projektů na základě podnětu činil v roce 2015 celkem 2 786 projektů o celkovém objemu 57 865,4 mil. Kč. Z tohoto počtu bylo 1 727 projektů spolufinancovaných z prostředků EU, což tvoří podíl 62 % těchto projektů na celkovém počtu projektů kontrolovaných z podnětu.

I v roce 2015 se shodně jako v letech předchozích zvýšil celkový **počet zkontrolovaných veřejných zakázek**. S nálezem porušení rozpočtové kázně u veřejných zakázek bylo ukončeno celkem **416 kontrol**, přičemž **pochybení byla zjištěna u 460 projektů**. Na základě toho bylo vyměřeno celkem 1 044,3 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně. Nejčastějším pochybením v této oblasti je samotné neprovedení výběrového řízení, diskriminace a netransparentnost zejména při zadávání hodnotících kritérií a dodržování stanovených lhůt.

Mezi další časté příčiny porušení rozpočtové kázně mimo veřejné zakázky patří například nedodržení udržitelnosti projektu, nedodržení podílu vkladu vlastních zdrojů, nedodržení termínu realizace nebo závěrečného vyhodnocení, použití prostředků na nezpůsobilé výdaje, neohlášení ukončení pracovního poměru u dotací poskytovaných úřady práce, přesuny prostředků v rámci celkového schváleného rozpočtu mezi jednotlivými rozpočtovými ukazateli, nedodržení lhůt pro finanční vypořádání se státním rozpočtem, nedodržení závazných ukazatelů.

V roce 2015 bylo

- vyměřeno **2 456,4 mil. Kč na odvodech** za porušení rozpočtové kázně,
- předepsáno **3 008,3 mil. Kč na penále** za prodlení s odvodem,
- žádáno o povolení posečkání v **614 případech** v celkové částce 6 516,2 mil. Kč,
- žádáno o rozložení úhrad do splátek v **80 případech** v celkové částce 182,4 mil. Kč.

Z celkového počtu 4 608 platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně bylo 884 platebních výměrů vydáno v souvislosti s daňovými řízeními FÚ bez kontroly.

Opravné a dozorčí prostředky

V roce 2015 bylo proti rozhodnutím FÚ **podáno celkem 344 odvolání** směřujících proti částce 4 723,9 mil. Kč. V roce 2015 bylo vyřízeno **35 odvolání FÚ** v rámci **autoremedury**.

V roce 2015 bylo na OFŘ na úseku správy odvodů za porušení rozpočtové kázně **zaevidováno celkem 471 spisů**, z toho celkem:

- **422** odvolání,
- **38** žádostí či podnětů k přezkoumání rozhodnutí,
- **9** návrhů na povolení obnovy řízení,
- **2** ostatní podání.

OFŘ v roce 2015 vyřídilo celkem 350 spisů, z toho

- **326** odvolání,
- **19** písemností k přezkoumání rozhodnutí (10 nařízení, 5 sdělení o zamítnutí nařízení

- a 4 stanoviska),
- **3** zamítnutí obnovy řízení,
- **2** ostatní podání.

V roce 2015 byl počet podaných odvolání vyřizovaných v kompetenci OFŘ o pětinu větší než v roce 2014.

Odvolací finanční ředitelství

- **174** odvolání zamítlo a napadené rozhodnutí potvrdilo,
- v **15** případech napadené rozhodnutí zrušilo a řízení zastavilo,
- v **34** případech napadené rozhodnutí změnilo, přičemž částka původního rozhodnutí byla navýšena,
- v **90** případech napadené rozhodnutí změnilo, přičemž částka původního rozhodnutí byla snížena,
- v **7** případech napadené rozhodnutí změnilo, přičemž částka původního rozhodnutí zůstala ve stejné výši (jednalo se o procesní záležitosti bez vlivu na částku).

Ve vztahu k celkovému počtu vydaných platebních výměrů (**7 695**) se jedná o zcela minimální počet (4,2 %) odvoláním napadených rozhodnutí FÚ. Podíl odvolání se však oproti minulému roku zvýšil o 0,7 procentních bodů.

Prominutí

S ohledem na to, že mnoho subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy FÚ zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně GFŘ. V roce 2015

- **bylo na FÚ podáno** 940 žádostí o prominutí,
- požadovaná částka **k prominutí činila** 4 599,95 mil. Kč.

Centrální evidence dotací – informační systém CEDR

Základním zdrojem informací pro FÚ o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích je **soustava informačních systémů CEDR**. V roce 2015 bylo poskytovateli vykázáno financování celkem 41 864 příjemců na 112 459 projektů, nicméně tato data nejsou konečná, neboť poskytovatelé mohou dle vyhlášky o centrální evidenci dotací č. 286/2007 Sb., údaje za 4. kvartál předávat ještě počátkem roku 2016.

Dlouhodobým problémem je absence zákonného postihu za nepředávání údajů do Centrálního registru dotací CEDR III. Aktuálnost a kvalita dat zasílaných do CEDR III přímo ovlivňuje rychlost vyřizování podnětů ke kontrole, a proto je vyvíjena snaha o jejich neustálé zkvalitňování.

7.6 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi

V rámci FS vykonává státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi pouze SFÚ. V roce

2015 provedli pracovníci státního dozoru SFÚ, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), státní dozor nad sázkovými hrami a loterieri, celkem **7 427 kontrol** zaměřených na dodržování zákona o loteriích a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných MF. Oproti roku 2014 došlo k poklesu počtu kontrol o více než 3500, neboť byly ve zvýšené míře využívány úkony předcházejících kontrole dle ustanovení § 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a kontrolní činnost byla cíleně směřována do rizikových oblastí na úkor plošných rutinních kontrol. Ze strany SFÚ bylo ve správních řízeních řešeno **642 porušení** zákona o loteriích, a byly uloženy **pokuty** v úhrnné výši **33,3 mil. Kč**, což oproti roku 2014 činí pokles o cca 700 tis. Kč.

Mezi nejčastější porušení, která byla při kontrolách zjištěna, patří provozování loterie a jiné podobné hry bez povolení, nepřítomnost osoby odpovědné za jednání se státním dozorem, nenahlášení odpovědné osoby, nezajištění dozoru osoby odpovědné za zákaz vstupu osob mladších 18 let a nedostatky vyplývající z monitoringu živých her v kasinech.

Problematika odhalování nelegálně provozovaných technických zařízení se stala i v roce 2015 absolutní prioritou v činnosti SFÚ, neboť oproti roku 2014 byl zaznamenán opětovný nárůst této nezákonné činnosti. Z tohoto důvodu se SFÚ v období celého roku 2015, stejně jako v minulém roce, zaměřil na odhalování nelegálního provozování technických zařízení, a to hlavně tzv. kvízomatů, ale i klasických výherních hracích přístrojů. V rámci velkého množství kontrolních akcí na celém území ČR bylo zjištěno provozování cca 1 700 ks nepovolených technických zařízení ve více než 500 provozovnách. Nejrozsáhlejší kontroly nelegálního provozování byly provedeny na území Prahy, Brna, Českých Budějovic a ve Zlínském kraji. Veškerá zjištění byla řešena v rámci velkého počtu správních řízení a byla také předávána formou trestních oznámení PČR. Provozovatelům nepovolených technických zařízení byly uděleny pokuty v úhrnné výši přesahující 31 mil. Kč, přičemž další správní řízení budou pokračovat i v roce následujícím. Z pohledu agendy státního dozoru se jedná o nejzávažnější činnost odporující zákonu o loteriích. Stejně jako v předchozím roce bylo zjišťováno provozování výherních hracích přístrojů v rámci soukromých klubů a spolků, které se snaží tímto způsobem obcházet zákon o loteriích a prezentovat tuto činnost jako zájmovou aktivitu pro své členy. Také tato zjištění byla řešena formou trestních oznámení PČR.

V průběhu roku 2015 byla kontrolní činnost ve větší míře zaměřena rovněž na kontrolu provozování živých her v kasinech, neboť i tato oblast byla zahrnuta mezi priority státního dozoru. Bylo zjištěno používání tzv. promotiketů v rámci provozování her v kasinu, přičemž u tří provozovatelů byla zjištěna porušení zákona o loteriích. V několika případech bylo také zjištěno, že provozovatelé nedodržují podmínky pro monitorování prostřednictvím kamerových systémů.

V neposlední řadě se SFÚ zaměřil na průběžnou kontrolu finančních toků provozovatelů centrálních loterních systémů, lokálních loterních systémů a systémů elektromechanických rulet. Výsledky průběžného monitoringu slouží zejména pro analýzu zaměření kontrolní činnosti u provozovatelů těchto systémů a také pro kontrolu správnosti výše odvodů z loterií a jiných podobných her.

V roce 2015 provádělo státní dozor 158 pracovníků. Sankce byly vyměřeny v 8,6 % kontrol, což ukazuje na zvyšující se efektivitu kontrol, neboť se jedná o více než 2% zlepšení oproti předcházejícímu roku.

8. Informatika

8.1 Automatizovaný daňový informační systém

ADIS je aplikačně technickou podporou FS s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost finanční správy – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní vliv na rozvoj systému v oblasti DPH v roce 2015 měla novela ZDPH, účinná od 1. 1. 2016. Vznikla nová oblast pro zpracování nově zaváděných kontrolních hlášení. V souvislosti s tím bylo zapracováno nové podání na Daňovém portálu, nová úloha pro zpracování přijatých kontrolních hlášení a pro šetření výsledků vzniklých vyhodnocením těchto dat. V oblasti evidence kontrol a kontrolních úkonů byly připraveny podklady a zapracovány TMLS (tuzemská multilaterální spolupráce).

Zákon č. 267/2014 Sb., kterým se mění ZDP a další související zákony měl v roce 2015 zásadní dopad v oblasti příjmových daní. V souvislosti s účinností tohoto zákona byly provedeny změny v aplikačních oblastech daní z příjmů a to zejména v uplatnění slevy na dani dle § 35ba (sleva za umístění předškolního dítěte) a uplatnění daňového zvýhodnění podle §35c (daňové zvýhodnění na vyživované dítě rozdílné sazby na 1, 2, 3 a další dítě). Dále byla vytvořena nová evidence oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob dle § 38v včetně pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu dle § 38w. V části uplatnění výdajů procentem (60 % a 80 %) bylo zapracováno omezení na maximální hranici výše uplatněných výdajů. Nově byla vytvořena evidence přílohy transakcí se spojenými osobami. Dále bylo zapracováno zvláštní ustanovení o pokutě za opožděné tvrzení daně dle § 38o a zvláštní ustanovení o penále dle § 38p ZDP.

V oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní bylo spuštěno několik nových systémů. V rámci mezinárodní spolupráce při správě DPH byl uveden do provozu dne 1. 1. 2015 systém MOSS. Systém sběru informací o finančních účtech nerezidentů (FATCA) byl zahájen v polovině června 2015 a ke konci září došlo rovněž i k první reciproční výměně s americkou daňovou správou. Na začátku září 2015 začala také fungovat automatická výměna informací o daních z příjmů v rámci EU (projekt EU s názvem DAC1).

V roce 2015 byly v oblasti daně z nemovitých věcí do systému ADIS zapracovány pomocné evidence koeficientů nutné pro vyměření daně, byla vytvořena nová evidence Výzev ke zvolení společného zástupce, která podporuje automatické generování nemovitých věcí jako předmětu výzvy. V oblasti daně z nabytí nemovitých věcí byla realizována nová úloha Evidence výzev k zaplacení nedoplatku ručitelem. Tato úloha umožňuje automaticky generovat výzvy k zaplacení nedoplatku ručitelem, výpočet celkového nedoplatku a přepočtení nedoplatku na jednotlivé ručitele.

U loterií a jiných podobných her došlo k zapracování Rozhodnutí o opravných prostředcích k Hlášení odvodu a k Přiznání odvodu. Na základě novely zákona byly zapracovány nové sazby odvodu z loterií a jiných podobných her. Nová úloha umožňuje vložení dalšího vyměření – dodatečného nebo po kontrole a následného doměření daně.

V oblasti vymáhání byla v ADISu v roce 2015 realizována nová evidence uplatňování daňových pohledávek – přihlášky do veřejné dražby nedobrovolné, do daňové exekuce vedené jiným správcem daně, do likvidace právnických osob, do likvidace pozůstalosti, do řízení o soudním výkonu rozhodnutí a do exekuce vedené soudním exekutorem. Dále byly realizovány statistiky zajištění – přehled o evidenci a úhradách ze zajištěné daně. Byla rozšířena evidence a zpracování příchozích a odchozích žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání do států OECD.

Na základě novely DŘ byla v oblasti obecné správy daní zapracována kontrola podle § 72 odst. 4, na povinnost podávat elektronicky, má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnou datovou schránku nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní uzávěrku ověřenou auditorem. Za nesplnění povinnosti je uložena pokuta podle § 247a DŘ. Dále bylo zapracováno prominutí penále podle § 259a a prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkání podle § 259b DŘ. Ve statistických přehledech za FÚ došlo k zapracování daně z nabytí nemovitých věcí v jednotlivých sestavách. V oblasti průřezových funkcí IS ADIS byla do nově vznikajících úloh realizována úprava, která umožňuje výpisy ukládat ve formátu .csv. Dále byly do všech úloh zapracovány změny funkcí pracovníků finanční správy související se ZSS a provedeny závěrečné kroky pro uzavírání databází ADIS na ÚP FÚ.

Základní změnou v oblasti Systémových prací byla migrace interních komponentů systému ADIS GFŘ ze střediska Lazarská do prostor datového centra Státní pokladny Centra sdílených služeb, jednalo se o návaznost na změnu architektury a migraci Daňového portálu realizovanou v roce 2014. Robustní řešení, postupně vybudované v průběhu minulých let se tedy plně osvědčilo.

Změny a úpravy:

- zvýšení výkonu Daňového portálu z důvodu očekávaných zvýšených požadavků na elektronickou komunikaci a doplnění centrálních komponent ADIS v souvislosti s provozním nárůstem dat zejména s novou agendou Kontrolních hlášení (KH),
- realizace disaster recovery (obnovy po havárii) pro vnitřní komponenty systému ADIS GFŘ,
- příprava infrastruktury pro agendu KH,
- realizace řešení pro archivaci dat systému ADIS ÚP FÚ.

V rámci klientského přístupu finanční správy k daňovým subjektům každoročně dochází

k úpravám a rozvoji aplikaci pro EPO. Tato aplikace prošla v roce 2015 dalšími úpravami. Podstatné byly následující úpravy. Do vybraných EPO formulářů byl zapracován QR kód, který se generuje pouze v případě, že z vyplněného formuláře plyne nějaká povinnost k platbě. Byly výrazně navýšeny limity počtu vět pro rozsáhlá podání a zapracován parametr „sumární limit“, který umožňuje optimálně rozložit potřeby uživatele. V rámci sjednocení designu webových stránek FS a Daňového portálu byla provedena grafická úprava a z důvodu snadnějšího přístupu k informacím zprovozněn „Rozcestník Daňového portálu“.

V uplynulém období byl zaznamenán o aplikaci EPO opět nárůst zájmu, což je patrné z **Tabulky č. 54**. Celkově bylo v roce 2015 podáno o 17,2 % EPO více než v roce 2014, u podání doručených datovou schránkou přímo na FÚ byl meziroční nárůst 37,8 %.

Nově byly zveřejněny EPO formuláře

- žádost o zrušení registrace (IRSRUS) – zveřejněno na přelomu roku 2014/2015,
- žádost o vynětí z režimu jednoho správního místa (OSSVYN),
- daňové přiznání v režimu jednoho správního místa (OSSDI1),
- oznámení FATCA (FATHLA).

Tabulka č. 54: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část I.)

Počty elektronických podání		2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14
Daň z nemovitých věcí	1)	3 869	6 193	3 695	4 664	6 025	129,2
	2)	-	-	-	157	5 426	3 456,1
	3)	8 471	9 808	12 085	12 346	13 365	108,3
	4)	1 2340	16 001	15 780	17 167	24 816	144,6
	DatS	1 851	4 850	3 948	7 207	19 410	269,3
Daň z přidané hodnoty	1)	248 864	315 576	391 504	632 609	686 400	108,5
	2)	-	-	-	32 170	268 465	834,5
	3)	38 075	84 581	148 238	837 217	689 765	82,4
	4)	286 939	400 157	539 742	1 501 996	1 644 630	109,5
	DatS	205 343	358 871	557 939	1 375 558	1 665 702	121,1
Souhrnné hlášení VIES	1)	107 758	115 010	117 130	133 135	136 110	102,2
	2)	-	-	-	5 391	44 320	822,1
	3)	114 794	133 281	143 558	113 171	75 695	66,9
	4)	222 552	248 291	260 688	251 697	256 125	101,8
	DatS	235 429	253 470	261 920	310 041	345 841	111,5
Daň silniční	1)	22 022	26 764	33 367	47 088	63 847	135,6
	2)	-	-	-	78	20 587	26 393,6
	3)	4 731	7 850	16 915	38 542	62 997	163,5
	4)	26 753	34 614	50 282	85 708	147 431	172,0
	DatS	10 144	17 672	31 633	71 423	149 992	210,0
Daň z příjmů FO	1)	14 662	17 512	20 830	30 506	54 533	178,8
	2)	-	-	-	399	22 863	5 730,1
	3)	8 645	14 214	22 006	41 130	69 402	168,7
	4)	23 307	31 726	42 836	72 035	146 798	203,8
	DatS	5 326	9 709	14 223	32 094	131 569	409,9
Daň z příjmů PO	1)	15 816	19 836	22 834	29 997	65 599	218,7
	2)	-	-	-	694	48 471	6 984,3
	3)	1 859	3 449	5 713	12 448	40 675	326,8
	4)	17 675	23 285	28 547	43 139	154 745	358,7
	DatS	6 561	15 024	25 777	59 265	265 419	447,9
Obecná podání	1)	32 376	31 998	39 458	31 238	34 966	111,9
	2)	-	-	-	762	5 175	679,1
	4)	32 376	31 998	39 458	32 000	40 141	125,4
	DatS	1 529	2330	7 158	7 877	13 329	169,2
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	79	88	55	67	42	62,7
	3)	37	19	34	30	23	76,7
	4)	116	107	89	97	65	67,0
	DatS	18	13	22	18	18	100,0
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	16 038	20 735	25 763	40 025	55 970	139,8
	2)	-	-	-	156	25 481	16 334,0
	3)	6 954	12 011	19 052	32 838	41 135	125,3
	4)	22 992	32 746	44 815	73 019	122 586	167,9
	DatS	11 731	22 270	33 853	76 944	164 185	213,4
Daňová informační schránka	1)	6 637	7 162	7 283	5 865	4 185	71,4
	2)	-	-	-	729	2 485	340,9
	4)	6 637	7 162	7 283	6 594	6 670	101,2
	DatS	1	4	2	1	0	0,0
Daňový portál - služby	1)	7 066	7 659	7 787	9 484	8 485	89,5
	2)	-	-	-	6 244	14 553	233,1
	4)	7 066	7 659	7 787	15 728	23 038	146,5
	DatS	2	1	2	1	1	100,0
Podání státních orgánů a bank	1)=4)	9 467	8 345	2 698	1 720	2 197	127,7
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)	3 530	1 950	1 974	1 942	1 547	79,7
	2)	-	-	-	24	787	3 279,2
	4)	3 530	1 950	1 974	1 966	2 334	118,7
DatS	82	61	0	1	0	0,0	

Tabulka č. 54: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část II.)

Počty elektronických podání		2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14
Daň vybíraná srážkou	1)	11 804	15 464	19 056	30 024	43 695	145,5
	2)	-	-	-	108	18 928	17 525,9
	3)	3 662	6 772	11 087	20 820	28 035	134,7
	4)	15 466	22 236	30 143	50 952	90 658	177,9
	DatS	8 292	15 953	25 896	57 293	128 483	224,3
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	1)	50 210	48 775	49 888	52 222	53 119	101,7
	2)	-	-	-	-	-	-
	4)	50 210	48 775	49 888	52 222	53 119	101,7
Žádost dle § 35d ZDP	1)	6 762	10 912	14 552	27 724	35 929	129,6
	2)	-	-	-	1 287	14 215	1 104,5
	3)	350	738	1 753	5 551	7 163	129,0
	4)	7 112	11 650	16 305	34 562	57 307	165,8
	DatS	3 573	7 528	15 222	46 436	82 552	177,8
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	18 501	173 155	209 515	258 950	279 760	108,0
	2)	-	-	-	11 059	97 928	885,5
	3)	19 512	451 761	546 756	411 205	282 677	68,7
	4)	38 013	624 916	756 271	681 214	660 365	96,9
	DatS	37 928	390 347	447 219	574 227	689 770	120,1
Přihlášky k registraci	1)	652	2 176	5 098	14 018	18 577	132,5
	2)	-	-	-	3 560	27 111	761,5
	3)	254	1 400	3 781	19 643	19 619	99,9
	4)	906	3 576	8 879	37 221	65 307	175,5
	DatS	629	2 871	9 111	40 839	67 913	166,3
Odvod z loterií a jiných podobných her	1)	-	19	44	65	121	186,2
	2)	-	-	-	4	121	3 025,0
	3)	-	27	81	73	104	142,5
	4)	-	46	125	142	346	243,7
	DatS	-	0	79	250	606	242,4
Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření	1)	-	-	84 525	1 581	855	54,1
	2)	-	-	-	1	6	600,0
	4)	-	-	84 525	1 582	861	54,4
	DatS	-	-	4	3	3	100,0
Hlášení / Vyúčtování pojistné(-ho) na důchodové spoření	1)	-	-	32 213	82 163	82 767	100,7
	2)	-	-	-	2 404	19 952	830,0
	3)	-	-	33 981	63 007	33 206	52,7
	4)	-	-	66 194	147 574	135 925	92,1
	DatS	-	-	48 523	135 086	154 220	114,2
Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)	1)	-	-	-	60	97	161,7
	2)	-	-	-	123	285	231,7
	3)	-	-	-	-	7 621	-
	4)	-	-	-	183	8 003	4 373,2
Oznámení FATCA	1)	-	-	-	-	48	-
	2)	-	-	-	-	182	-
	4)	-	-	-	-	230	-
CELKEM	1)	576 113	829 329	1 089 269	1 435 147	1 634 874	113,9
	2)	0	0	0	65 350	637 341	975,3
	3)	207 344	725 911	965 040	1 608 021	1 371 482	85,3
	4)	783 457	1 555 240	2 054 309	3 108 518	3 643 697	117,2
	DatS	1 066 241	1 835 588	2 376 174	3 884 726	5 351 252	137,8

1) ZAREP; podání s uznávaným elektronickým podpisem,

2) ISDS; podání s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,

3) Ostatní; nepodepsaná podání (bez ZAREP, nebo bez ověření ISDS),

4) Celkem; ZAREP + ISDS + Ostatní,

DatS – podání doručené datovou schránkou na FÚ

Všechny nové formuláře jsou již realizovány v serverové technologii „EPO2“. Současně se zveřejněním formulářů byly na Daňovém portálu zveřejněny i nové struktury XML souborů, včetně schématu XSD. Od 1. 1. 2016 byl zveřejněn nový formulář pro Kontrolní hlášení DPH (DPHKH1).

Na začátek roku 2016 FS připravuje do aplikace EPO zpracování funkce pro tvorbu úplného PDF opisu podání bez barevného pozadí, bude se týkat aktuálně platných EPO2 formulářů, u kterých si subjekt bude moci vybrat, jakou podobu PDF opisu zvolí.

Další vývoj ADIS se zaměří zejména na následující oblasti:

- ukončení II. pilíře důchodového spoření,
- evidence údajů o dětech žijících ve společně hospodařící domácnosti,
- integrace EET a daňového systému,
- prokazování původu majetku,
- včasnému reagování na legislativní změny.

8.2 Automatizovaný vnitřní informační systém

Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS^{ME}) je vyvíjen na základě potřeby MF, GFŘ a Generálního ředitelství cel. Skládá se z modulů, které lze rozdělit do pěti oblastí:

- obslužné moduly - Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line,
- účetní moduly - Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky, Styk s bankou, Analytické členění, Inventarizace, Správa závazků a pohledávek,
- rozpočtové moduly - Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN,
- majetkové moduly - Evidence majetku, Účetní sklady,
- nastavbové moduly - Servis, Elektronická spisová služba, Datové schránky.

Kromě úprav vynucených změnou legislativy a uživatelských úprav pro zvýšení efektivity práce se systémem došlo k realizaci:

- nového modulu elektronické spisové služby, která je v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- nového modulu správa závazků a pohledávek.

Byl částečně realizován nový modul majetku, který bude plně dokončen během roku 2016.

8.3 Informační systém VEMA

Informační systém VEMA je systémem pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů finanční správy. Systém byl postupně upravován tak, aby vyhovoval

aplikaci ZSS.

Využití informačního systému bylo přehodnoceno s výhledem přechodu na nový, efektivnější systém s předpokládaným termínem nahrazení 1. 1. 2017.

8.4 Ostatní informační systémy

V roce 2014 byl zabezpečen vývoj, rozvoj a provoz webových aplikací GFŘ včetně Internetových, Intranetových stránek a Redakčního systému na platformě CMS RedDot spolu s celou řadou webových aplikací.

Smluvně byl zajištěn vývoj, technická a provozní podpora vnitřních informačních systémů GFŘ:

- IS CEDR II a CEDR III pro kontrolu a evidenci dotací,
- SMS komunikace s daňovými poplatníky z prostředí IS ADIS,
- NEM Express pro kontrolu a oceňování nemovitostí,
- IDEA pro kontrolu účetnictví daňových poplatníků,
- AVMRS - analyticko-monitorovací a rešeršní systémy,
- přístupy do evropských databází AMADEUS a BankScope,
- výukový systém TaxTest včetně fulltext-hypertextové knihovny KONZULTANT,
- dalších specializovaných aplikací.

Všechny informační systémy byly v roce 2014 přizpůsobeny aktuálním legislativním změnám.

Většina informačních systémů byla dostupná všem pracovníkům FS, některé byly využívány i na MF a Generálním ředitelství cel. Informační systém TaxTest byl v roce 2014 prostřednictvím Internetu FS přístupný široké veřejnosti, stejně jako možnost využívat inteligentní daňové formuláře.

9. Personalistika a vzdělávání

Základním právním předpisem, který upravoval v roce 2015 organizaci, postavení, věcnou a územní působnost OFS, byl ZFS.

Pro FS byla v roce 2015 zásadní implementace a aplikace ZSS, který komplexně nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2015. ZSS upravuje právní poměry státních zaměstnanců jinak než ZP a jeho aplikace by měla vést k profesionalizaci, stabilizaci a depolitizaci státní správy. ZSS byl implementován v několika etapách, ve kterých bylo zapotřebí zajistit přechod jednotlivých skupin zaměstnanců do služebního poměru. V první etapě došlo ke vzniku služebního poměru přímo ze zákona. U vedoucích zaměstnanců (dále též „představení“) došlo k tomuto „překlopení“ automaticky, a to u generálního ředitele GFŘ, ředitele OFŘ a ředitelů FÚ k 6. 11. 2014 a u ostatních představených k 1. 7. 2015 (jednalo se o 17 zaměstnanců k 6. 11. 2014 a o 2 211 zaměstnanců k 1. 7. 2015). U ostatních (řadových) zaměstnanců vykonávajících činnosti spadající pod ZSS došlo při splnění zákonných podmínek k „překlopení“ do služebního poměru

na základě rozhodnutí vydaného služebním orgánem, a to pouze za předpokladu, že o to jednotliví zaměstnanci požádali do 31. 8. 2015.

Pokud zaměstnanec o přijetí do služebního poměru v této lhůtě nepožádal, pokračoval dále i pokračuje v pracovním poměru, nejdéle však do 30. 6. 2017, kdy takový pracovní poměr ze zákona zanikne. K plošnému „překlopení“ řadových zaměstnanců, kteří požádali o přechod do režimu ZSS ve FS, došlo dne 26. 10. 2015, jednalo se o 12 215 zaměstnanců.

O „překlopení“ do služebního poměru po termínu 31. 8. 2015 nelze se stanovenými výjimkami již požádat. Jedinou možností zaměstnance, jak po uvedeném termínu dosáhnout zařazení do služby je jeho účast ve výběrovém řízení na volné služební místo. Po dobu prvních dvou let od nabytí účinnosti ZSS tak může docházet k situacím, kdy se na služebních místech budou nacházet jak státní zaměstnanci ve služebním poměru, tak zaměstnanci v pracovním poměru.

ZSS představuje nový typ právního vztahu - vztah státního zaměstnance a správního úřadu. Služební poměr není podřízen režimu a právní úpravě ZP.

Základním aspektem, který odlišuje služební poměr státních zaměstnanců od jejich dosavadního pracovního poměru, je jeho právní povaha. Vzhledem k tomu, že služební poměr je zakládán a ukončován jednostranným rozhodnutím služebního úřadu a že jedním z účastníků tohoto vztahu je orgán veřejné moci, je služební poměr veřejnoprávním vztahem, na rozdíl od běžných pracovněprávních vztahů, které jsou vztahy soukromoprávními. Základním subsidiárním předpisem vůči ZSS je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (správní řád). Na služební poměr se neuplatňují ani základní zásady soukromého práva, ale aplikují se zásady uplatňování veřejné moci a základní zásady správního řízení podle správního řádu.

9.1 Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1. 2015 činil 15 816 (viz **Tabulka č. 55**). Změnou systemizace k 1. 1. 2015 došlo k navýšení celkového počtu systemizovaných míst OFS o 600 míst (15 216 míst k 31. 12. 2014). K 1. 5. 2015 došlo na základě rozhodnutí ministra financí k převodu 50 zaměstnanců na MF, Odbor 17 – Kontrola z důvodu realizace druhé etapy standardizace ověřovacích činností. Počet systemizovaných míst se poté ustálil na výši 15 766, z toho je služebních systemizovaných míst 15 244 a pracovních systemizovaných míst 522.

Tabulka č. 55: Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách

k 31. 12. 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Schválený počet zaměstnanců k 1. 1.	15 268	15 248	15 245	15 305	15 816
Schválený počet zaměstnanců k 31. 12.	15 268	15 248	15 245	15 216	15 766
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	14 662	14 762	15 031	15 062	15 282
Podíl plnění (%)	96,0	96,8	98,6	99,0	96,9

Schválený počet systemizovaných míst stanovený k 31. 12. 2015 ve výši 15 766 zaměstnanců byl plněn na 96,9 %. Meziročně tak došlo ke snížení plnění limitu počtu zaměstnanců o 2,1 procentního bodu. Nenaplnění tohoto ukazatele na 100 % bylo způsobeno nejen přirozenou fluktuací zaměstnanců, ale také skutečností, že v souvislosti s aplikací ZSS se projevila zvýšená neobsazenost systemizovaných míst. K této neobsazenosti došlo na začátku 3. čtvrtletí 2015 v důsledku chybějící metodiky, kdy nebyla vypisována výběrová řízení na neobsazená systemizovaná místa, přičemž v závěru roku se za stanovených platových podmínek a procedurálního postupu projevil nedostatečný zájem uchazečů. Ve druhém pololetí roku 2015 tak počet zaměstnanců, u kterých došlo ke skončení služebního, resp. pracovního poměru, převýšil počet nastoupených zaměstnanců. Z celkového součtu 15 282 zaměstnanců v evidenčním počtu bylo k 31. 12. 2015 ve služebním poměru 14 332 zaměstnanců a v pracovním poměru 950 zaměstnanců.

Struktura zaměstnanců v roce 2015 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 56 až 58.**

Tabulka č. 56: Evidenční počet zaměstnanců

k 31. 12. 2015

	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců	15 282	100
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky GFŘ	1 020	6,7
zaměstnanci OFŘ	246	1,6
zaměstnanci řídicí složky FÚ	1 907	12,5
zaměstnanci ÚP FÚ	12 109	79,2
b) podíl odborných zaměstnanců	15 143	99,1
c) podíl žen	12 248	80,1
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	6 601	43,2

Zaměstnanci ÚP FÚ zajišťující komplexní výkon činností v rámci působnosti jednotlivých FÚ po celé ČR tvoří nejvyšší podíl z celkového počtu zaměstnanců (tj. 79,2 %). Jen nepatrnou část všech zaměstnanců tvoří zaměstnanci na neodborných pozicích (0,9 %). Obdobně jako v předchozích letech měly značnou převahu ženy (tj. 80,1 %).

Z dlouhodobého hlediska je příznivým trendem trvalý nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Za rok 2015 došlo k navýšení o 1,6 procentního bodu. Existuje reálný předpoklad, že v budoucnu bude z důvodu vzdělanostních požadavků kladených na zaměstnance ve služebním poměru projev tohoto trendu sílit.

Tabulka č. 57: Rozdělení zaměstnanců podle věku

k 31. 12. 2015

		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců		15 282	100
z toho	do 30 let	1 399	9,1
	od 31 do 40 let	2 750	18
	od 41 do 50 let	5 241	34,3
	nad 50 let	5 892	38,6

Věková struktura všech zaměstnanců se v roce 2015 stejně jako v předchozích letech příliš neměnila. Průměrný věk zaměstnanců dosáhl v roce 2015, stejně jako v roce 2014, hodnoty 46,41 roku věku zaměstnance. Nadále je nejsilnější věkovou skupinou kategorie nad 50 let (38,6 %), což je ovlivněno prodlužujícím se věkem nároku na odchod do starobního důchodu a stabilním kmenovým základem zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců se odráží také v délce trvání služebního, resp. pracovního poměru odborných zaměstnanců, kdy nejvyšší podíl zastoupení měly v roce 2015 služební, resp. pracovní poměry trvající déle než 5 let (76,0 %).

Tabulka č. 58: Přehled délky trvání pracovního poměru odborných zaměstnanců

k 31. 12. 2015

		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru		15 143	100
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	11 504	76
	od 1 roku do 5 let	2 699	17,8
	do 1 roku	940	6,2

9.2 Obměna zaměstnanců

Stabilitu a otevřenost FS vyjadřuje sledované procento fluktuace zaměstnanců, počet nástupů, výstupů a poměr mezi nimi, ale i četnost jednotlivých způsobů ukončení služebního, resp. pracovního poměru.

V souladu se ZSS a ZP probíhalo v roce 2015 přijímání pracovníků na volná systemizovaná místa formou výběrových řízení (viz **Tabulka č. 59**). Na základě implementace přechodných ustanovení ZSS byla vyhlášována výběrová řízení na místa představených v rámci tzv. „přesoutěžení“. Vyhlásování každého výběrového řízení je spojeno s velkou administrativní zátěží. Na volná služební, resp. pracovní místa se hlásí uchazeči, kteří ne vždy splňují dané požadavky uvedené při vyhlášení každého výběrového řízení. V některých případech se výběrová řízení vyhláší opakovaně z důvodu neatraktivních platových podmínek (státnímu zaměstnanci, který dosud úspěšně nevykonal úřednickou zkoušku, přísluší nejnižší platový tarif v platové třídě stanovené pro služební místo, na něž je zařazen nebo jmenován) nebo přihlášení uchazeči nesplňují předpoklady pro výkon práce, resp. služby na daném systemizovaném místě.

Tabulka č. 59: Počet vyhlášených výběrových řízení

Počet vyhlášených výběrových řízení na volná služební místa	1 031
Z toho: státní zaměstnanci	833
představení	146
zástupy v pracovním poměru podle § 178 ZSS	52
Počet vyhlášených výběrových řízení na volná pracovní místa	245
z toho: zaměstnanci	238
vedoucí zaměstnanci	7
Počet vyhlášených výběrových řízení v rámci tzv. „přesoutěžení“	108

Vzhledem k tomu, že se z pohledu právních předpisů na služební poměr zaměstnance neuplatňují základní zásady soukromého práva, ale aplikují se zásady uplatňování veřejné moci a základní zásady správního řízení podle správního řádu, bylo v roce 2015 ve vztahu k ZSS celkem rozhodováno o počtu 32 odvolání proti rozhodnutím. Za rok 2015 tak bylo (viz **Tabulka č. 60**) ve 21 případech rozhodováno o odvolání proti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, ve 3 případech o odvolání proti rozhodnutí o zařazení na služební místo. Pouze ve 4 případech bylo o odvolání ve vztahu k ZSS rozhodnuto kladně. Kladné rozhodnutí v případě odvolání se netýkalo rozhodnutí o přijetí do služebního poměru ani rozhodnutí o zařazení na služební místo.

Tabulka č. 60: Počet odvolání ve vztahu k ZSS

Počet odvolání ve vztahu k ZSS	32
z toho: k rozhodnutí o přijetí do služebního poměru	21
k rozhodnutí o zařazení na služební místo	3
ostatní	8

K 31. 12. 2015 dosáhla míra fluktuace ve FS celkem 7,3 %, tzn. zvýšení oproti roku 2013 o 2,6 procentního bodu (viz **Tabulka č. 61**). Nárůst fluktuace byl způsoben především implementací ZSS.

Celkem bylo v roce 2015 uzavřeno 1 499 nástupů, z toho v rámci evidenčního počtu zaměstnanců bylo do služebního, resp. pracovního poměru přijato 1 350 zaměstnanců a 149 zaměstnanců v mimoevidenčním stavu. V témže roce byl s 1 288 zaměstnanci (z toho 171 z mimoevidenčního stavu) služební, resp. pracovní poměr ukončen. Neplánované odchody činí 58,1 % z celkového počtu odchodů, plánované odchody představují především odchody do starobního důchodu. Těchto plánovaných odchodů bylo v roce 2015 evidováno celkem 256.

Tabulka č. 61: Počet nových a ukončených služebních, resp. pracovních poměrů

k 31. 12. 2015

		2011	2012	2013	2014	2015
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet všech zaměstnanců		14 662	14 762	15 031	15 062	15 282
Přijetí		998	864	1 184	1 141	1 350
Ukončení		1 285	823	957	1 136	1 117
z toho	Neplánované ukončení	669	413	502	710	649
	Ostatní	616	410	455	426	468
Míra fluktuace (%)		4,6	2,8	3,3	4,7	7,3

9.3 Odměňování zaměstnanců

Platy zaměstnanců v roce 2015 byly stanovovány v souladu se ZP, s nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. K 1. 11. 2015 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 278/2015 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a nařízení vlády č. 279/2015 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců. Tato nařízení představovala aplikaci nové tabulky platových tarifů zvýšených o 3 % oproti tabulce platných tarifů platné do 31. 10. 2015. Průměrný plat všech zaměstnanců GFŘ za rok 2015 dosáhl částky 28 754 Kč. Oproti r. 2014 došlo ve sledovaném období ke změně průměrného platu o 2 097 Kč, tj. o 7,9 % (viz **Tabulka č. 62**).

Vykázaná změna byla generována jednak prostým navýšením tarifů na základě nařízení vlády č. 224/2014 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě účinného k 1. 11. 2014 a zároveň povinností určení platového stupně k uvedenému datu podle započitatelné praxe. V minulých obdobích, včetně prvních tří čtvrtletí roku 2014, využívala FS ustanovení § 6 uvedeného nařízení vlády, které do 31. 10. 2014 umožňovalo stanovení platového tarifu v rámci rozpětí tarifů určených pro nejnižší až nejvyšší platový stupeň příslušné platové třídy. V této souvislosti bylo většině zaměstnanců FS pozastaveno započítávání praxe, čehož důsledkem bylo přiznání nižšího platového stupně než by standardně náleželo. Po narovnání stavu k 1. 11. 2014 tak došlo u zaměstnanců nejen ke zvýšení tarifu o 3,5 %, ale zároveň v řadě případů k postupu i o několik platových stupňů. V podmínkách FS tak došlo k 1. 11. 2014 nejen k vládou stanovenému zvýšení tarifů o 3,5 %, ale průměrnému zvýšení tarifů o 5,5 %. Dalším faktorem růstu průměrného platu v roce 2015 bylo navýšení tarifů o 3 % k 1. 11. 2015 v souladu s platnými nařízeními vlády k odměňování. K průměrnému nárůstu jak tarifního platu, tak průměrného měsíčního platu přispívá také samotné stanovení platového stupně podle započitatelné praxe důsledně aplikované od listopadu 2014.

Průměrný přiznaný tarifní plat za období leden – říjen 2015 činil 22 033 Kč, po aplikaci zvýšených tarifů v období listopad – prosinec 2015 činil 22 837 Kč. Uvedený ukazatel za období

celého roku 2015 dosáhl 22 167 Kč.

Tabulka č. 62: Vývoj platů v letech 2011–2015

k 31. 12. 2015

Plán, skutečnost a struktura platu	2011	2012	2013	2014	2015
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	23 648	23 250	24 206	25 904	27 305
Průměrný měsíční plat (Kč)	24 601	25 404	25 830	26 657	28 754
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	19 259	20 443	20 579	21 011	22 167
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	73,2	76,5	76,9	77,8	77,0
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ**	26 328	26 711	26 752	26 992**	27 990**

* Údaje od roku 2011 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

** Rok 2015 - dle výsledků za 1–3. čtvrtletí 2015.

9.4 Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení. **Tabulka č. 63** uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení zaměstnanců OFS v letech 2011–2015.

Počet nahlášených napadení zaměstnanců je od roku 2012 víceméně konstantní, ani rok 2015 se výrazně početně neodchýlil. Došlo k nárůstu verbálních napadení v tom rozsahu, že jejich počet je nejvyšší od roku 2012. V roce 2014 zaznamenaná výjimečná skutečnost, že žádným z OFS nebylo ohlášeno fyzické napadení, se v loňském roce opakovala. Nárůst počtu evidovaných žádostí o poskytnutí právní pomoci uplatněnými napadenými zaměstnanci, ke kterému došlo v roce 2014, se v loňském roce stabilizoval. Mírný progres vykázal počet žádostí o psychologickou pomoc.

Tabulka č. 63: Napadení zaměstnanců

k 31. 12. 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Napadení při výkonu zaměstnání	45	10	15	20	30
fyzické napadení	4	3	2	0	0
verbální napadení	41	7	13	20	30
Napadení pro výkon zaměstnání	11	6	3	16	11
fyzické napadení	1	1	0	0	0
verbální napadení	10	5	3	16	11
Ostatní případy*	5	2	2	0	1
fyzické napadení	2	0	0	0	0
verbální napadení	2	1	0	0	0
poškození majetku	1	1	2	0	1
CELKEM	61	18	20	36	42
fyzické napadení	7	4	2	0	0
verbální napadení	53	13	16	36	41
poškození majetku	1	1	2	0	1

* Ostatní případy - případy fyzického i verbálního napadení zaměstnanců, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činnostmi OFS.

9.5 Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání státních zaměstnanců OFS v roce probíhal v souladu se ZSS a v souladu s Rámcovými pravidly vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech, která byly nově stanoveny Služebním předpisem č. 9 náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 29. října 2015. Oblast vzdělávání byla v roce 2015 ovlivněna nabytím účinnosti ZSS a následnými organizačními změnami, které proběhly ve FS.

V průběhu roku 2015 byly v návaznosti na výše uvedené skutečnosti nejen aktualizovány stávající interní akty řízení, ale především také s ohledem na povinnosti vyplývající z implementace ZSS vypracovány nové, kterými se aktuálně řídí procesy vzdělávání ve FS. Zároveň byly z důvodu implementace ZSS do řízení oblasti vzdělávání státních zaměstnanců vypracovány metodické pomůcky pro čerpání volna k individuálním studijním účelům, k organizaci a průběhu úřednických zkoušek a Informace k průběhu úřednických zkoušek pro členy zkušebních komisí. FS byla na zahájení úřednických zkoušek připravena do konce roku 2015 a jejich realizace byla zahájena v lednu 2016.

Pro splnění cílů při prohlubování vzdělání státních zaměstnanců i zaměstnanců v režimu ZP má rozhodující význam interní vzdělávací systém. Interní vzdělávací systém prošel v průběhu roku 2015 zásadní změnou, která spočívá v tom, že již není zajišťován dodavatelsky, ale vlastními silami z vnitřních personálních zdrojů.

Nástupcem předešlého softwarového řešení pro interní vzdělávací systém byl zvolen edukační software LMS Moodle, který je užíván v akademickém prostředí mnohých vysokých škol. Řešení pro FS bylo navrženo tak, aby vyhovělo v maximální možné míře současným požadavkům na vzdělávání a současně byla zachována kontinuita vzdělávacího procesu. V roce

2015 byla dokončena revize všech odborných kurzů, vybrané a zrevidované kurzy byly následně zařazeny do vzdělávacího systému v novém softwarovém prostředí a byla provedena jejich nová kategorizace. Úkolem pro rok 2016 zůstává dokončit aktualizaci osnov zbývajících odborných kurzů.

Vzdělávací zařízení jsou v maximální možné míře využívána pro realizaci systémových kurzů zajišťujících průběžné vzdělávání státních zaměstnanců FS. Školení ve vzdělávacích zařízeních probíhají podle schválených plánů vzdělávacích akcí. V rámci plánů vzdělávacích akcí jsou vždy vyčleněny potřebné kapacity pro realizaci seminářů.

Vstupní vzdělávání je ukončováno do 1 roku od nástupu do zaměstnání nebo do výkonu služby.

V rámci manažerského vzdělávání mají představení a vedoucí zaměstnanci všech stupňů řízení možnost absolvovat systémové kurzy podle své odbornosti a manažerských potřeb.

Jazykové vzdělávání je nasměrováno na zajištění znalostí pro výkon služby na systemizovaných služebních místech spojených s požadavkem znalosti anglického jazyka. V oblastech s přeshraniční spoluprací je zajištěno vzdělávání v německém jazyce.

V **Tabulce č. 64** Přehled odborného rozvoje zaměstnanců jsou uvedeny údaje o počtu proškolených zaměstnanců ke dni 31. 12. 2015.

Tabulka č. 64: Přehled odborného rozvoje zaměstnanců

Druh a stupeň vzdělávání	Počet proškolených zaměstnanců
Vstupní vzdělávání úvodní	1 326
Vstupní vzdělávání následné (e-learningový kurz)	429
I. Stupeň	1 438
II. Stupeň	123
III. Stupeň	3 388
Ostatní systémové vzdělávací akce	1 535
Nesystémové/externí vzdělávací akce s daňovou problematikou	170
Nesystémové/interní vzdělávací akce zajištěné externími lektory	241
Manažerské vzdělávání	121
CELKEM	8 771

10. Hospodaření

Souhrnný přehled příjmů a výdajů k 31. 12. v letech 2011-2015 uvádí **Tabulka č. 65**.

Tabulka č. 65: Přehled příjmů a výdajů

k 31. 12. daného roku v tis. Kč

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2011	1 517 961	7 972 021	786 792	7 185 229	543
2012	1 437 312	8 335 333	1 078 486	7 256 847	566
2013	505 961	8 490 509	969 363	7 521 146	569
2014	506 991	8 320 465	553 924	7 766 541	554
2015	1 681 091	9 217 741	475 821	8 741 920	604

10.1 Příjmy

Schválený rozpočet **příjmů** na rok 2015 ve výši 220 538 Kč nebyl k 31. 12. 2015 upraven. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů ve výši 1 681 091 tis. Kč znamená jeho plnění na 762,3 %. Na celkovém plnění příjmů se podílely:

Daňové příjmy	27 881 tis. Kč
Nedaňové příjmy	1 649 085 tis. Kč
Kapitálové příjmy	3 273 tis. Kč
Přijaté transfery	852 tis. Kč

Daňové příjmy (závazný ukazatel) zahrnují správní poplatky a příslušenství k pojistnému na důchodovém pojištění. Plnění daňových příjmů ve výši 27 881 tis. Kč k 31. 12. 2015 představuje 185,6 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem** (závazný ukazatel) ve výši 1 653 210 tis. Kč představovalo překročení rozpočtu o 1 447 692 tis. Kč. Po odpočtu nerozpočtovaných přijatých pojistných náhrad převedených na příjmové účty ve výši 1 297 tis. Kč a prostředků převedených z FKSP ve výši 105 tis. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 1 446 290 tis. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů** ve výši 1 649 085 tis. Kč podílely zejména **přijaté sankční platby**, které k 31. 12. 2015 činily 1 591 559 tis. Kč, tj. 884,2 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 96,5 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat. Objemově významné jsou i **příjmy z pronájmu majetku**, činily 29 556 tis. Kč, tj. 150,2 % celkového rozpočtu. Oproti roku 2014 jsou příjmy z pronájmu majetku nižší o 468 tis. Kč. Meziroční snížení je dáno především omezováním pronájmů volných nebytových prostor z důvodu využití těchto prostor pro potřeby finanční správy. **Ostatní nedaňové příjmy** činily 13 183 tis. Kč, tj. 248,4 % celkového rozpočtu. Tyto příjmy jsou o 7 710 tis. Kč nižší než v roce 2014, tj. o 36,9 %. Zdrojem ostatních nedaňových příjmů jsou platby za vyúčtování služeb a energií z roku 2014, úhrada exekučních nákladů, náhrada nákladů soudních a správních řízení. Příjmy rovněž zahrnují přijatá pojistná plnění, která činí 1 297 tis. Kč. Plnění **příjmů z vlastní činnosti** k 31. 12. 2015 činilo 775 tis. Kč, tj. 437,9 % celkového rozpočtu. Příjmy z vlastní činnosti jsou tvořeny především příjmy za stravování cizích strážníků, odměnami členům

věřitelského výboru (zaměstnancům FÚ) zastoupených u soudu, příjmy z nápojových automatů, příjmy za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a příjmy za kopírovací práce pro veřejnost. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 501 tis. Kč vyšší než v roce 2014 tj. o 182,8 %. **Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku** k 31. 12. 2015 činily 2 tis. Kč, tj. 2,9 % celkového rozpočtu. V nedaňových příjmech GFŘ je zahrnut nový příjem, a to **podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU**, který k 31. 12. 2015 činil 14 010 tis. Kč. Jde o podíl za tři čtvrtletí roku 2015, podíl za čtvrté čtvrtletí bude zahrnut do roku 2016.

Kapitálové příjmy představovaly částku 3 273 tis. Kč a jejich plnění činilo 1 168,9 % celkového rozpočtu. K 31. 12. 2015 byly proti roku 2014 vykázány kapitálové příjmy nižší o 557 tis. Kč, tj. o 20,5 %. Nejvýznamnější položkou je příjem za prodej budov s pozemky v obci Pečky ve výši 3 010 tis. Kč.

Přijaté transfery činily v hodnotě příjmů celkem 852 tis. Kč. V roce 2015 byly převedeny na účet GFŘ prostředky z Národního fondu ve výši 607 tis. Kč jako úhrada podílu prostředků z EU na projekt Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost za rok 2014. Vykázaný objem přijatých transferů dále ovlivnily nerozpočtované příjmy v seskupení položek **převody z vlastních fondů** ve výši 245 tis. Kč. Tyto příjmy tvořily jednak prostředky převedené na příjmový účet z účtu cizích prostředků (jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje, o které bylo v závěru roku 2014 deponováno více, než bylo v lednu 2015 skutečně vyplaceno) a jednak prostředky převedené z FKSP na nákup nápojového automatu. Převody z vlastních fondů jsou o 45 tis. Kč nižší než v roce 2014.

10.2 Výdaje

Schválený rozpočet výdajů GFŘ (závazný ukazatel) ve výši 9 000 740 tis. Kč byl k 31. 12. 2015 rozpočtovými opatřeními, zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů a přijatých pojistných náhrad a mimorozpočtových zdrojů celkem zvýšen o 995 476 tis. Kč na celkových 9 963 432 tis. Kč. Skutečné celkové výdaje rozpočtu v roce 2015 činily 9 217 741 tis. Kč (92,5 % celkového rozpočtu). Proti roku 2014 byly výdaje v roce 2015 o 897 276 tis. Kč vyšší (tj. o 10,8 %), běžné výdaje byly vyšší o 975 379 tis. Kč (tj. o 12,6 %), kapitálové výdaje byly ve srovnání se stejným obdobím roku 2014 nižší o 78 103 tis. Kč (tj. o 14,1 %). Na celkovém čerpání výdajů se podílely:

Běžné výdaje	8 741 920 tis. Kč
v tom: mzdové prostředky vč. příslušenství	7 109 542 tis. Kč
ostatní běžné výdaje	1 632 378 tis. Kč
Kapitálové výdaje	475 821 tis. Kč

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** výši 8 581 140 tis. Kč byl v průběhu roku snížen o 39 218 tis. Kč. Celkový rozpočet ve výši 8 919 579 tis. Kč byl 31. 12. 2015 čerpán na 98,0 % (v roce 2014 byl celkový rozpočet běžných výdajů čerpán na 95,0 %). Čerpání běžných výdajů ve čtvrtém čtvrtletí roku 2015 činilo 35,8 % celoročního čerpání běžných výdajů.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 81,3 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 60,3 % běžných (neinvestičních) výdajů. Celkový rozpočet prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci ve výši 5 290 438 tis. Kč byl v roce 2015 čerpán v částce 5 267 962 tis. Kč, tj. na 99,6 %. Čerpání prostředků na ostatní platby za provedenou práci představovalo 5 239 tis. Kč, tj. 34,9 % celkového rozpočtu. Součástí čerpání ostatních plateb za provedenou práci je čerpání odstupného ve výši 1 283 tis. Kč, za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky) bylo vyplaceno 3 955 tis. Kč. Čerpání zákonného pojistného a přidělu do FKSP odpovídají vývoji mzdových prostředků. Ukazatel regulace zaměstnanosti – **počet zaměstnanců** (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2015 činil 15 252 zaměstnanců. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 530 pracovních míst. K nenaplnění plánovaného počtu zaměstnanců dochází zejména v důsledku přirozené obměny, tzn. dočasné uvolňování systemizovaných míst a to do doby, než jsou vybráni noví zaměstnanci (výběrová řízení atd.). Vliv na neobsazenost systemizovaných míst ve druhém pololetí roku 2015 měla chybějící metodika pro obsazování systemizovaných míst a také nezájem uchazečů o vstup do státní služby za stanovených platových podmínek.

Ostatní běžné výdaje včetně výdajů na informační technologie činily celkem 1 632 379 tis. Kč tj. 91,8 % celkového rozpočtu a 127,0 % skutečných výdajů roku 2014, tj. o 347 382 tis. Kč více. I přes úsporná opatření, která jsou stále zintenzivňována, a realizací centrálních nákupů je zvýšení výdajů ovlivněno především výdaji spojenými s organizačními změnami, zvýšením počtu zaměstnanců a s tím spojenými výdaji v oblasti služeb a materiálu a také zvýšeným příspěvkem na stravování zaměstnanců hrazeným ze státního rozpočtu. Ostatní běžné výdaje jsou čerpány v rámci programů reprodukce majetku i mimo ně. Struktura ostatních běžných výdajů je následující:

Nákup materiálu	220 288 tis. Kč
Nákup paliv a energie	187 786 tis. Kč
Nákup služeb	893 346 tis. Kč
Ostatní nákupy	234 439 tis. Kč
Ostatní položky	96 520 tis. Kč

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za nákupy služeb (seskupení 516), které k 31. 12. 2015 činily 893 346 tis. Kč, tj. 54,7 % ostatních běžných výdajů. Proti roku 2014 byly tyto výdaje vyšší o 240 117 tis. Kč, tj. o 36,8 %, z toho položka 5168 představovala 143 291 tis. Kč (technická podpora daňových i nedaňových informačních systémů), položka 5169 zejména z titulu zvýšeného příspěvku na stravování zaměstnanců 67 883 tis. Kč a položka 5161 – služby pošt, jejíž čerpání je ovlivněno procesem správy daní, 28 436 tis. Kč. Další objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za spotřebu vody, paliv a energie ve výši 187 786 tis. Kč, tj. 11,5 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2014 se výdaje snížily na tomto podseskupení položek celkem o 2 376 tis. Kč. Ke snížení došlo především v důsledku příznivých klimatických podmínek, trvalým uplatňováním úsporných opatření a snížením ceny silové energie. V rámci seskupení

517 - ostatní nákupy (čerpání celkem ve výši 234 439 tis. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za opravy a udržování hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky a opravy budov realizované v rámci investičních akcí, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2014 byly výdaje vyšší o 17 167 tis. Kč. Největší podíl čerpání na této položce mají výdaje na opravu a udržování Informačních a komunikačních technologií (ICT) 134 124 tis. Kč. Materiálové výdaje (seskupení 513) představovaly 220 288 tis. Kč, tj. 13,5 % celkových ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání s rokem 2014 byly materiálové výdaje v roce 2015 vyšší o 32 713 tis. Kč, což je způsobeno zejména organizačními změnami a změnami v dislokaci pracovišť, zvýšením počtu zaměstnanců a také vybavením útvarů tzv. těžkého vymáhání ochrannými pomůckami. Ostatní položky (podseskupení 514, 518, 519, 536 a položky 5424, 5511, 5902 a 5909) představovaly celkem 5,9 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2014 se tyto výdaje zvýšily o 59 795 tis. Kč, tj. o 162,8 %. V rámci ostatních položek byly výrazně nejvyšší výdaje na položce 5909 – Ostatní neinvestiční výdaje jinde neuvedené s čerpáním ve výši 58 069 tis. Kč. Důvodem byla potřeba vyrovnat schodek na daňových účtech vzniklý daňovým podvodem ve výši 58 069 tis. Kč. V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány přijaté pojistné náhrady (1 297 tis. Kč) a nároky z nespotřebovaných výdajů (138 890 tis. Kč).

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů na ICT.

Schválený rozpočet **kapitálových výdajů** v roce 2015 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen o 6 434 tis. Kč na celkových 426 034 tis. Kč. Nižší čerpání kapitálových výdajů oproti roku 2014 i oproti rozpočtu je způsobeno rozsáhlými požadavky na vývoj a rozvoj informačních systémů s ohledem na legislativu a posuny ve specifikaci zadány pro veřejné zakázky.

Srovnání rozpočtů na roky 2014 a 2015 ukazuje následující **Tabulka č. 66**.

Tabulka č. 66: Srovnání rozpočtů na roky 2014 a 2015

	v tis. Kč
	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2014	711 000
Schválený rozpočet na r. 2015	419 600
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-291 400
Skutečnost r. 2014	553 924
Skutečnost r. 2015	475 821
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-78 103

Kapitálové výdaje jsou čerpány výhradně v rámci programů reprodukce majetku uvedených v **Tabulce č. 67**.

Tabulka č. 67: Programy (tituly) reprodukce majetku

012V11	Pořízení, obnova a provozování ICT finanční správy
012V12	Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení finanční správy
112V12	Rozvoj a obnova MTZ * územních finančních orgánů **
112V13	Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů **

* Materiálně technické základny.

** Název programu, který započal před účinností ZFS.

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2015 bylo na všechny **programy reprodukce majetku** určeno celkem 933 522 tis. Kč, z toho 419 600 tis. Kč kapitálových výdajů. Závazné ukazatele výdajů na financování programů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2015 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v programu 012V11 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních věcných výdajů ve výši 1 525 737 tis. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 513 922 tis. Kč). Upravený rozpočet programového financování je v porovnání se schváleným rozpočtem vyšší o 17 571 tis. Kč, běžné výdaje se zvýšily o 11 136 tis. Kč a kapitálové výdaje se zvýšily o 6 434 tis. Kč.

Do financování programů reprodukce majetku byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů, a to 235 437 tis. Kč do běžných výdajů a 617 713 tis. Kč do kapitálových výdajů a mimorozpočtové zdroje (FKSP) ve výši 105 tis. Kč. Konečný rozpočet výdajů na programové financování ve výši 1 804 348 tis. Kč byl čerpán na 63,2 %.

V programech 012V12 a 112V12 bylo registrováno 40 akcí. Během sledovaného období roku 2015 bylo stavebně ukončeno 14 akcí vedených v informačním systému programového financování - Správa majetku ve vlastnictví státu (SMVS), a to:

- VZ Smilovice – stavební a interiérové úpravy,
- VZ Telč – rekonstrukce gastronomického provozu a stavební úpravy budovy č. p. 74,
- ÚP Brno I – rekonstrukce výtahů,
- ÚP v Hradci Králové – stavební úpravy místnosti č. 26,
- ÚP v Plzni – rekonstrukce osobních výtahů OT 500,
- ÚP v Přerově – rekonstrukce plynové kotelny,
- ÚP v Milevsku – rekonstrukce plynové kotelny,
- ÚP v Českém Krumlově – vybudování nové plynové kotelny,
- ÚP Brno 1 – rekonstrukce výměňkové předávací stanice,
- VZ Smilovice – vybudování nové PB stanice,
- Rekonstrukce bytu č. 5, Kotorská, Praha 4 - Nusle,
- ÚP v Karlových Varech - rekonstrukce osobního výtahu HV 630,
- FÚ v Pardubicích – odkup a stavební úpravy administrativní budovy č. p. 2625,
- FÚ pro Pardubický kraj – vybudování chlazení v zasedací místnosti č. 702.

Ostatní akce jsou rozsáhlé a technicky náročné a jejich příprava a realizace je plánována na více let.

V programech 012V11 a 112V13 jsou registrovány výdaje FS na ICT (viz **Tabulka č. 68**). Cílem obou programů je zabezpečit informační, komunikační a technologickou podporu výběru a správy daní a současně zajistit provoz víceúčelové informační struktury (ekonomická,

personální, majetková agenda).

Tabulka č. 68: Přehled o hospodaření FS s prostředky na ICT v r. 2015
(tituly 012V11 a 112V13)

v tis. Kč

Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2015			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3
Běžné	513 923	525 058	759 123	457 006	207 633	664 639	87,6
Kapitálové	367 400	343 835	817 649	166 175	229 791	395 966	48,4
CELKEM	881 323	868 893	1 576 772	623 181	437 424	1 060 605	67,3

Struktura programově financovaných výdajů ICT je patrná z **Tabulky č. 69**.

Tabulka č. 69: Přehled výdajů na ICT

k 31. 12. daného roku v tis. Kč

Výdaj		Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Čerpání CELKEM
Informační systémy		205 282	267 171	472 453
v tom:	ADIS	58 514	225 588	284 102
	AVIS	35 000	25 839	60 839
	VEMA	21 417	241	21 658
	TAXTEST	0	5 445	5 445
	Ostatní	90 351	10 058	100 409
Licence		124 598	0	124 598
Hardware a technologické systémy		0	128 795	128 795
Provozní výdaje*		334 759	0	334 759
CELKEM		664 639	395 966	1 060 605

* Nákup materiálu, drobný dlouhodobý hmotný majetek, služby telekomunikací, vzdělávání, ostatní služby, opravy a udržování.

10.3 Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti a efektivity veřejné služby jsou ovlivněny mnoha vnějšími faktory. Vývoj efektivity a nákladovosti FS ukazují **Tabulky č. 70 až 72**.

Tabulka č. 70: Základní ukazatele efektivnosti a nákladovosti FS

v tis. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy celkem	560 922 994	584 681 157	610 258 245	638 593 633	668 614 779
V tom:					
kap. 398 - VPS	559 711 996	583 574 041	610 149 727	638 556 101	668 586 897
kap. 312 - MF	1 210 998	1 107 116	108 518	37 532	27 882
Nedaňové příjmy kap. 312 - MF	306 963	330 196	397 443	469 459	1 653 209
PŘÍJMY CELKEM	561 229 957	585 011 353	610 655 688	639 063 092	670 267 988
VÝDAJE CELKEM	7 972 021	8 335 333	8 490 509	8 320 465	9 217 741
z toho: běžné výdaje	7 185 229	7 256 847	7 521 146	7 766 541	8 741 920
VÝDAJE *	7 972 021	8 335 333	8 490 509	8 320 465	9 217 741
z toho: běžné výdaje	7 185 229	7 256 847	7 521 146	7 766 541	8 741 920
POČET zaměstnanců	14 677	14 710	14 919	15 015	15 252

* bez tvorby rezervního fondu

Tabulka č. 71: Efektivnost a nákladovost

v Kč

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2011	2012	2013	2014	2015
1 Kč výdajů	70,40	70,18	71,92	76,81	72,71
1 zaměstnanec	38 238 738	39 769 637	40 931 409	42 561 644	43 946 236
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2011	2012	2013	2014	2015
100 Kč příjmů	1,42	1,42	1,39	1,30	1,38
1 zaměstnanec	543 164	566 644	569 107	554 145	604 363
Běžné výdaje na	2011	2012	2013	2014	2015
1 zaměstnanec	489 557	493 327	504 132	517 252	573 165

V **Tabulce č. 72** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti finanční správy, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu, resp. FS jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vratky DPH a vratky daně spotřební).

Tabulka č. 72 Upravené ukazatele o nákladovosti srovnatelné s jinými zeměmi

v tis. Kč

Základní ukazatele					
	2011	2012	2013	2014	2015
PŘÍJMY CELKEM	561 229 957	585 011 353	610 655 688	639 063 092	670 267 988
nadměrné odpočty DPH vratky daně spotřební	257 249 910	266 359 178	263 426 231	301 982 378	310 783 831
UPRAVENÉ PŘÍJMY	818 479 972	851 371 062	874 084 708	941 045 470	981 051 819
VÝDAJE (bez tvorby RF *)	7 972 021	8 335 333	8 490 509	8 320 465	9 217 741
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2011	2012	2013	2014	2015
upravených příjmů	0,97	0,98	0,97	0,88	0,94

Pozn.: Případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

11. Interní audit a kontrolní činnost

11.1 Interní audit

Činnost interního auditu byla v roce 2015 v OFS zajišťována Oddělením interního auditu, který je součástí Odboru interního auditu a vnitřní kontroly. V průběhu roku 2015 byly vykonány čtyři řádné audity. Audity byly zaměřeny zejména na prověření účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti vynakládání rozpočtových prostředků v oblastech serverových technologií, činnosti garančních skupin v OFS a dále byla prověřena efektivnost správy daně z nemovitých věcí a daně z nabytí nemovitých věcí. Audit systému byl vykonán v oblasti DPH se zaměřením na nadměrné odpočty.

Cílem auditů bylo podávat ujištění, že rizika vztahující se k operacím jsou včas rozpoznávána, zhodnocena a že jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. Dále pak, že řídicí a kontrolní mechanismy poskytují přiměřené ujištění, že cíle systému vnitřního řízení a kontroly budou dosahovány a že zavedený systém vnitřního řízení a kontroly je spolehlivý, účinný a reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek.

V rámci provádění auditů byla vyhodnocována opatření k minimalizaci rizik a nastavení vnitřního kontrolního systému. Výsledky zjištění z provedených auditů, včetně doporučení auditorů, byly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, předány příslušným vedoucím zaměstnancům, resp. představeným, k přijetí opatření. Stav plnění opatření přijímaných k nápravě zjištěných nedostatků a předcházení nebo zmírnění rizik byl průběžně monitorován formou následných auditů.

11.2 Vnější kontrolní činnost

Vnější kontrolní činnost ve finanční správě vykonávají orgány veřejné správy ČR

a další instituce, které mají oprávnění kontrolní činnost ve finanční správě provádět. V roce 2015 bylo zahájeno 7 vnějších kontrol (4 kontroly byly ukončeny, 3 kontrolní akce dosud probíhají).

NKÚ uzavřel v roce 2015 kontrolní akci „Správa daně z přidané hodnoty a dopady legislativních změn na příjmy státního rozpočtu“, která byla prováděna od května 2014 do února 2015 a kontrolovanými osobami bylo GFŘ a 6 FÚ. Kontrolováno bylo období let 2011 až 2013, v případě věcných souvislostí i období předcházející nebo navazující. Cílem kontroly bylo prověřit postup finančních orgánů při správě DPH v souvislosti se zavedením nových mechanismů do ZDPH, a ověřit jejich dopady do příjmů státního rozpočtu. NKÚ zahájil v roce 2015 kontroly „Zdaňování nemovitostí, převodu nemovitostí a majetku nabytého děděním a darováním“, „Peněžní prostředky vynakládané na opatření související se zjednodušením výběru a správy daní a pojistného, zejména na Projekt vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“ a „Peněžní prostředky určené na zajištění informační podpory systému financování programů dotací a vybrané dotace a programy reprodukce majetku“, které však nebyly dosud uzavřeny. Veřejným ochráncem práv bylo provedeno 1 šetření, Hasičským záchranným sborem 1 šetření a Krajskou hygienickou stanicí 1 šetření. MF byla provedena 1 cílená dohlídka daňového řízení u vybraného daňového subjektu.

Na základě vnějších kontrol bylo OFS přijato celkem 8 opatření.

11.3 Vnitřní kontrolní činnost

11.3.1 Vnitřní kontroly

Vnitřní kontroly jsou prováděny Oddělením vnitřní kontroly (organizačně začleněným do Odboru interního auditu a vnitřní kontroly) a útvary vykonávajícími vnitřní kontrolu v jednotlivých OFS v rámci místní příslušnosti, a to zaměstnanci zařazenými mimo kontrolovaný orgán nebo útvar, čímž je zajištěna objektivita kontrolní činnosti. V roce 2015 bylo provedeno celkem 681 vnitřních kontrol, a to kontrol jednak plánovaných, ale i operativních. Jejich účelem a cílem bylo objektivně zjistit a vyhodnotit, zda kontrolovaná osoba postupuje při zajišťování úkolů a cílů finanční správy v souladu s obecně závaznými právními předpisy, vnitřními normami či jinak specifikovanými požadavky.

Vnitřní kontroly byly zaměřeny zejména na dodržování zásad, principů a postupů při zadávání veřejných zakázek, na dodržování zásad principu hospodárnosti, efektivnosti, účelnosti a dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních norem při poskytování služeb souvisejících se zavedením systému bezpečnosti informací ve FS, při poskytování cestovních náhrad souvisejících s vysláním zaměstnanců na pracovní cestu, při aplikaci vzdělávacího systému, na kontrolu plnění přijatých nápravných opatření na základě zjištění z provedených vnitřních kontrol, na prověření správnosti vedení docházky, vykazování cestovních náhrad a provázanost na evidenci provozu služebních vozidel, na prověřování postupů při převodu přeplatků na neregistrované účty na základě žádosti, na vrácení přeplatků na shodné účty u více daňových subjektů, na prověřování postupů při schvalování nedůvěryhodných DAP DPH, prověření nastavení přístupových práv do ADIS, na kontrolu schválených a nedeslaných písemností v ADIS, na prověření postupů při vymáhání a při výběru nedoplatků mimo budovu úřadu, na kontrolu daňových pokladen, na kontrolu nevyřízených podání v návaznosti

na dodržování lhůt pro vyřizování, na prověření plnění protikorupčních opatření dle Interního protikorupčního programu FS ČR, na dodržování postupů a zákonnosti v oblasti odpisu daňových nedoplatků, na kontrolu provozních řádů budov.

Až na ojedinělé případy nebyly při vnitřních kontrolách zjištěny takové nedostatky, které by zásadním způsobem negativně ovlivnily činnost finanční správy a byly by překážkou při plnění stanovených úkolů a cílů. Negativní jevy, které byly při vnitřních kontrolách zjištěny, byly řešeny bezodkladně, a to takovým způsobem, aby byla odstraněna nebo minimalizována rizika s těmito jevy spojená. K nedostatkům, které byly při vykonaných kontrolách zjištěny, bylo přijato 257 opatření. Nejčastěji se jednalo o zajištění důsledného a pravidelného provádění kontrol vedoucími zaměstnanci při řízení a důsledného dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních norem, přijetí organizačních opatření, některá zjištění vedla k vydání nového vnitřního předpisu v rámci finanční správy.

11.3.2 Dohlídková činnost

Dohlídková činnost je vykonávána nadřízeným OFS, resp. jejím odborným útvarům, u podřízeného OFS za účelem zjišťování skutečného stavu v jednotlivých odborných činnostech finanční správy, jeho porovnání se stavem žádoucím a působení na odstraňování zjištěných nedostatků.

V roce 2015 bylo provedeno celkem 82 dohlídek, které byly zaměřeny zejména na oblast dodržování obecných pravidel a používání závazných vzorů, oblast utajovaných informací, vyřizování zvláštních podání a jejich evidenci v centrální evidenci zvláštních podání, dodržování pravidel pro výkon vnitřní kontrolní činnosti, způsob přijímání opatření vyplývajících z hodnocení rizik, výkon správy odvodů při porušení rozpočtové kázně, dodržování metodických postupů upravujících činnost státního dozoru, daň z příjmů, DPH, daň silniční, daň z nemovitostí, daň dědickou, darovací a daň z nabytí, na úkony při zajištění a vymáhání, účtování státních příjmů, kontrolu postupů v oblasti evidence a převodů daní, kontrolu dodržování zásad bezpečnosti informačních systémů, na plnění standardů v oblasti osobních ochranných pracovních prostředků, dodržování postupů a standardů, hospodárnost a efektivnost pro provádění oprav a údržby, kontrolu v oblasti BOZP, na kontrolu vybraných veřejných zakázek malého rozsahu.

Dohlídková činnost, která se mj. také soustředí na metodickou a konzultační činnost, přispívá k nastavení a sjednocení postupů a procesů při výkonu některých činností OFS a k jejich ustálení při vedení jednotlivých agend.

V rámci provedených dohlídek nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky, které by měly negativní dopad na činnost finanční správy. Ke zjištěným nedostatkům bylo přijato 41 nápravných opatření a v některých případech došlo k nápravě případných pochybení ihned po zjištění při dohlídce.

11.3.3 Inspekční činnost

Inspekční šetření jsou zaměřena na prošetření a dokumentaci protiprávního jednání

zaměstnanců, zejména na střet zájmů, dodržování omezení podnikání a jiné výdělečné činnosti ve smyslu obecně závazných právních předpisů a vnitřních norem a možné korupční jednání zaměstnanců.

V roce 2015 bylo provedeno 8 inspekčních šetření. Jedno inspekční šetření dosud nebylo ukončeno. Ve 2 případech byl prošetřován možný neuspokojivě řešený pracovněprávní vztah a možné nevhodné chování a způsob jednání některých zaměstnanců vůči podateli, ve 4 případech byly prošetřovány informace ve věci možného střetu zájmů zaměstnanců ČR – GFŘ a ve 2 případech bylo prošetřováno nevhodné chování, nerovné zacházení a možná šikana nadřízených vůči podřízeným. Na základě provedených inspekčních šetření bylo přijato 17 opatření. Došlo k přesunutí spisového materiálu daňových subjektů na jiné ÚP či k delegaci místní příslušnosti na jiný FÚ, byly provedeny personální změny, byla přijata nápravná opatření v pracovněprávní oblasti a zaměstnanci byli opakovaně prokazatelně seznámeni s příslušnými obecně závaznými právními předpisy a vnitřními normami.

11.3.4 Podání vyřizovaná dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS v průběhu roku 2015 vyřizovaly stížnosti podle § 175 správního řádu a podněty dle § 80 správního řádu ochrana před nečinností. V roce 2015 bylo OFS zaevidováno a vyřízeno 13 podnětů na nečinnost. Ani v jednom případě nebyla nečinnost prokázána a bylo přijato 1 opatření. Stížnosti byly v roce 2015 vyřízeny celkem 4 (viz **Tabulka č. 73**). Oproti roku 2014 došlo v roce 2015 k poklesu celkového počtu přijatých a vyřízených stížností o 20 %. V porovnání s rokem 2014 se snížil počet stížností proti nevhodnému chování úředních osob o 50 % a počet stížností proti postupu OFS zůstal stejný. V roce 2015 nebyla žádná stížnost shledána částečně důvodnou (v roce 2014 bylo částečně důvodných stížností 40 %), avšak počet stížností důvodných se oproti roku 2014 zvýšil o 25 %.

Tabulka č. 73: Stížnosti vyřizované podle § 175 správního řádu

k 31. 12. 2015

Věcné zaměření stížností	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	1	0	0	1
Postup OFS	3	1	0	2
CELKEM	4	1	0	3

11.3.5 Podání vyřizována dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS v průběhu roku 2015 vyřizovaly stížnosti podle § 261 DŘ proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správce daně, podněty dle § 38 DŘ, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů (ochrana před nečinností) a také podněty dle § 77 DŘ, který řeší případy vyloučení úřední osoby pro podjatost. V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu v počtu podaných a vyřízených stížností dle § 261 DŘ o 24 % (počet důvodných a částečně důvodných se snížil o 2,1 % ze 17 % na 14,9 %). U podání dle § 38 DŘ došlo k nárůstu o 39,6 % (počet důvodných a částečně důvodných se zvýšil o 2,2 % z 5,7 % na 7,9 %).

U podání dle § 77 DŘ došlo k poklesu o 34 % (počet důvodných a částečně důvodných se však zvýšil o 8,2 %, z 1,8 % na 10 %) viz **Tabulka č. 74**.

Tabulka č. 74: Podání vyřizovaná podle daňového řádu

k 31. 12. 2015

Věcné zaměření podání dle DŘ	Počet	Z toho důvodných a částečně důvodných		Počet přijatých opatření
		Počet	%	
§ 38 Ochrana před nečinností	542	43	7,9	34
§ 261 Stížnost	1 284	191	14,9	112
§ 77 Vyloučení úřední osoby	111	11	9,9	8
CELKEM	1 937	245		154

11.3.6 Podněty nebo oznámení, ostatní podání

Tabulka č. 75: Přehled podnětů nebo oznámení a ostatních podání

k 31. 12. 2015

Věcné zaměření (na co bylo poukazováno)	VYŘÍZENO			
	GFŘ	FÚ, OFŘ	CELKEM	
			Počet	Podíl v (%)
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob				
pracovníci GFŘ a vzdělávacích zařízení	0		18	30
pracovníci FÚ a OFŘ	6	12		
Střet zájmů a možné korupční jednání zaměstnanců				
pracovníci GFŘ a vzdělávacích zařízení			5	8,3
pracovníci FÚ a OFŘ	4	1		
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti				
pracovníci GFŘ a vzdělávacích zařízení	1		3	5
pracovníci FÚ a OFŘ	2			
Možné porušení mlčenlivosti		1	1	1,7
Postup OFS	5	5	10	16,7
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovněprávní vztahy	4	0	4	6,6
Dostupnost služeb a informací pro veřejnost	2	4	6	10
Nekalé podnikání, ostatní	4	9	13	21,7
CELKEM	28	32	60	100

V roce 2015 bylo OFS zaevidováno celkem 60 podnětů nebo oznámení a ostatních podání. Oproti roku 2014 došlo k jejich poklesu o 27 %. Anonymních bylo 32 podnětů nebo oznámení a ostatních podání, tj. 53 %. Z celkového počtu 58 vyřizovaných podání bylo 43 podání shledáno nedůvodnými (tj. 74,5 %), 10 částečně důvodnými (17 %) a 5 podání bylo shledáno důvodnými (tj. 8,5 %). V přijatých podnětech nebo oznámeních a ostatních podáních bylo nejvíce poukazováno na nevhodné chování nebo jednání úředních osob (30 %) a na nekalé podnikání a ostatní (21,7 %) viz **Tabulka č. 75**.

Na protikorupční e-mailovou adresu korupce@fs.mfcr.cz bylo učiněno 398 podání, přičemž 356 těchto podání nesouvisí s činnostmi OFS. Ze zbylých 42 podání bylo jedno podání

postoupeno na protikorupční e-mailovou adresu Ministerstva vnitra, 32 podání bylo postoupeno k vyřízení na místně příslušné FÚ, 5 podání bylo vyřízeno Oddělením vnitřní kontroly a 4 podání jsou v řízení. Na protikorupční telefonickou linku nebylo učiněno žádné podání.

11.3.7 Petice

OFS byla v roce 2015 přijata a vyřízena 1 petice.

11.4 Prošetřovatel

Dne 1. 7. 2015 nabylo účinnosti Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále jen „Nařízení vlády“) v návaznosti na § 205 ZSS. Zavedl se tak institut prošetřovatele, tedy osoby oprávněné k přijetí a prošetření podaného oznámení. Nařízení vlády upravuje podmínky pro poskytnutí ochrany oznamovatele utajením totožnosti a umožňuje podávání oznámení anonymní způsobem. Dle Nařízení vlády byla zřízena e-mailová adresa pro příjem oznámení v elektronické podobě, dále byla zřízena schránka pro příjem oznámení v listinné podobě, a to v sídle každého služebního orgánu.

Na e-mailovou adresu oznamovani@fs.mfcr.cz, která slouží pro oznamování podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu v souladu s Nařízením vlády a která je určena pro všechny zaměstnance ČR – GFŘ, bylo učiněno 26 podání, přičemž 24 podání se netýkalo podezření na protiprávní jednání státních zaměstnanců ve služebním úřadu (tzn. zaměstnanců ČR - GFŘ). Tato podání se týkala možného protiprávního jednání daňových subjektů, a proto byly podané podněty zaslány k dalšímu šetření na místně příslušné FÚ, popř. bylo podatelům zasláno doporučení, aby se obrátili na jiné kompetentní místně příslušné úřady či OČTŘ. Do zřízených schránek pro příjem oznámení v listinné podobě nebylo za posuzované období doručeno žádné oznámení. Jiným způsobem (např. doručení na e-mailovou adresu podatelny nebo na e-mailovou protikorupční adresu apod.) byla v posuzovaném období učiněna 3 anonymní podání, která upozorňovala na podezření na protiprávní jednání zaměstnanců zařazených v OFS. Prošetřením 5 přijatých oznámení se žádná podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu uváděná v oznámeních nepotvrdila.

Výsledky kontrolní činnosti jednoznačně ukázaly, že kontrolní činnost je nezastupitelnou součástí celého systému řízení, přispívá k odhalení nedostatků, napomáhá k identifikaci rizik a jejich analýzou přispívá ke správnému nasměrování kontrolní činnosti tak, aby nedocházelo k nehospodárnému, neúčelnému a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků a aby došlo k naplnění schválených záměrů a cílů FS.

12. Vztahy s veřejností

12.1 Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Cílem FS bylo i v roce 2015 poskytnout daňové veřejnosti plný informační servis, a to prostřednictvím široké škály komunikačních kanálů – předně internetových stránek FS <http://www.financisprava.cz/>, telefonů, e-mailů, a dále prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Twitter), médií a informačních letáků.

Důraz byl kladen na zvýšení proklientského přístupu a na rychlost podaných informací. I z těchto důvodů v roce 2015 vznikl na Twitteru nový profil tiskové mluvčí GFŘ, jehož cílem je nejen informovat o proběhlých událostech, ale rovněž upozorňovat na to, co se bude konat v nejbližší době.

Na YouTube kanálu FS a ve videogalerii na stránkách FS přibyla nová návodná videa, například ke způsobům podávání daňových přiznání či k možnostem placení daní. Ke zhlédnutí jsou k dispozici též záznamy z tiskových konferencí nebo z kontrolně-exekučních akcí v terénu.

Vzhledem k zavádění nových nástrojů typu kontrolní hlášení a EET se FS zaměřila na intenzivní informování o nadcházejících daňových povinnostech. V této souvislosti se uskutečnila řada konferencí a seminářů pro laickou i odbornou veřejnost.

Finanční správa se také začala více věnovat problematice „daňové gramotnosti“ a kromě přednášek ve školách a na univerzitách se úspěšně rozvinula i zajímavá spolupráce s budoucími žurnalisty. Formou workshopů jim byly představeny možnosti přístupu k objektivním informacím o daňové problematice a o činnosti FS vůbec. Je to jedna z cest, jak zkvalitnit úroveň daňových informací prezentovaných v médiích.

V uplynulém roce se na internetových stránkách FS podařilo zpřehlednit informace o chystaných a veřejností hojně navštěvovaných dražbách zabavených movitých i nemovitých věcí daňových dlužníků. Došlo i na postupné rozšíření a zkvalitnění informací dostupných na internetových stránkách FS v anglickém jazyce.

Dotazy veřejnosti

Pracovníci FS v celé ČR zodpověděli veřejnosti tisíce telefonických a e-mailových dotazů; jen GFŘ písemně vyřídilo téměř 4 tisíce položených odborných dotazů. Za zmínku rovněž stojí ePodpora, technická podpora aplikací FS a informační pramen pro poplatníky, jehož prostřednictvím FS zodpovídá dotazy veřejnosti, týkající se Daňového portálu. V roce 2015 bylo tímto způsobem zodpovězeno přes 8 tisíc dotazů, což je nejvíce za posledních sedm let.

Dotazy v průběhu roku 2015 kladli i zástupci médií, kterým bylo poskytnuto celkem 800 písemných a další stovky telefonických odpovědí na jejich otázky. Neméně důležitou skupinou byli studenti vysokých škol, kteří údaje poskytnuté FS využili ve svých diplomových či bakalářských pracích.

Ocenění právnických osob

V reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera uspořádalo dne 28. května 2015 MF a FS v pořadí již třinácté vyhlášení nejvýznamnějších plátců DPPO. Ocenění v podobě skleněné plakety převzalo „TOP 20 plátců roku 2014“ z rukou ministra financí Andreje Babiše a generálního ředitele GFŘ Martina Janečka.

Charita FS

V roce 2015 uspořádala FS celkem dvě interní celorepublikové charitativní akce. Díky první, jež byla založena na recyklaci víček z PET lahví a dobrovolných peněžních darech, se získalo přes 120 000 Kč pro vážně nemocné děti dvou zaměstnankyň FS. V druhém případě zaměstnanci FS darovali přes 200 pytlů plyšových hraček Českému červenému kříži. Část plyšových hraček byla darována při příležitosti divadla pro děti o první pomoci a zbylé hračky byly prodány na vánočních trzích za symbolických 5-10 Kč. Výtěžek z prodeje Český červený kříž využil ke zkvalitnění života seniorů.

12.2 Svobodný přístup k informacím

OFS zveřejňují povinné informace podle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (zákon o svobodném přístupu k informacím), ve svých sídlech a úřadovnách na všeobecně přístupném místě a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup. O své činnosti v oblasti poskytování informací za předcházející kalendářní rok zveřejňuje FS podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím výroční zprávu. **Tabulka č. 76** uvádí souhrnnou informaci za rok 2015.

Tabulka č. 76: Počet poskytnutých informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím

Počet	FÚ	OFŘ	GFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	202	14	96	312
Odložených žádostí o informaci	22	1	8	31
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí	47	1	4	52
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	19	3	9	31
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	12	2	3	17
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	3	3	2	8
Stížností	5	1	4	10

13. Závěr

Hlavní očekávané změny a tendence ve výkonu a kompetencích v roce 2016

V roce 2016 čekají finanční správu další úkoly související s realizací opatření, přijatých vládou, ke zlepšení efektivity výběru daní a zamezení zneužívání a obcházení daňových předpisů.

Finanční správa v roce 2016 zaměří svoji pozornost na analýzu dat, kterými bude disponovat v návaznosti na **kontrolní hlášení**, a dále pak implementuje v rámci správy daní postupy související se zavedením **EET**. Očekávaným přínosem výše uvedených nástrojů, by měla být snížená možnost nezákonného obcházení daňových povinností a naopak zvýšená možnost rozkrývání struktur řetězových obchodů s následným hodnocením, zda obchodní transakce deklarované v rámci daného řetězce jsou zatížené daňovým podvodem či nikoliv. V oblasti postihování nezdaněných příjmů se pracovníci MF, GFŘ a FÚ budou dále věnovat realizaci připravovaného instrumentu **prokazování původu majetku**.

V návaznosti na prioritní cíl FS, kterým je zvýšení výběru daní, a kterého lze docílit pouze efektivním bojem s daňovými úniky a potíráním šedé ekonomiky, jsou zaváděny výše zmiňované nástroje, bez kterých by se realizace daného cíle plně nezdařila. Jejich zavedením čeká FS spousta nových pracovních úkolů; k již stávajícím požadavkům na výkon správy daní. Celý proces se neobejde bez aktivního přístupu jednotlivých pracovníků FS a úzké spolupráce všech kompetentních orgánů, a to zejména FS a CS.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2016 aktivně vstoupí do nového **programového období evropských operačních programů**, kde navíc převezme kompetence k Integrovanému regionálnímu operačnímu programu. Kromě včasného vyřizování podnětů, u kterých je kladen obzvláštní důraz na snižování duplicitních kontrol mezi ostatními orgány veřejné správy, bude cílem zvýšit počet prověřených projektů z vlastní vyhledávací činnosti.

V průběhu roku 2016 bude FS intenzivně pokračovat v realizaci souhrnu opatření pro **zefektivnění vymáhací činnosti** FÚ a pro kontrolu dodržování praktických postupů a lhůt, jež by měly napomáhat úspěšnému vymáhání daňových nedoplatků.

Očekává se též přijetí novely ZFS, kterou dojde k zavedení **celostátní územní působnosti FÚ k provádění kontrolních postupů** (především daňové kontroly, případně postupu k odstranění pochybností). Zavedení celostátní územní působnosti FÚ v případě vybrané působnosti bude možné (například v rámci boje s karuselovými podvody na DPH) vhodně kombinovat s pokračujícím využíváním institutu dožádání podle § 17 DR.

V oblasti **personálního zajištění výkonu činností** v útvarech FS bude v roce 2016 nutné zajistit dokončení vyhlášení výběrových řízení na služební místa představených a dále pak v 1. čtvrtletí roku zajistit realizaci služebního hodnocení státních zaměstnanců. Z hlediska vzdělávání bude potřeba připravit spuštění rutinního provozu úřednických zkoušek, včetně zajištění příslušných procesních úkonů. První úřednické zkoušky proběhly v lednu 2016 a lze očekávat, že jejich intenzita bude gradovat.

V průběhu celého roku 2016 bude dále potřeba v návaznosti na připravované novelizace

ZSS, ZP a dalších právních předpisů pokračovat nejen v úpravách interních aktů řízení, metodických postupů, v nastavování mechanismů pro zajištění organizačních věcí služby, v úpravách mechanismů agendy pracovněprávních vztahů a v úsilí o zajištění souladu a sociálního smíru mezi všemi zaměstnanci (státní zaměstnanci dle ZSS/zaměstnanci dle ZP), ale také všechny tyto výstupy implementovat v praxi. V souvislosti s uvedeným bude nezbytné zabezpečit dostatečnou podporu vhodných software aplikací, event. další technické podpory.

Z hlediska vnějších vztahů a komunikace bude zejména na počátku roku 2016 vrcholit **informační kampaň FS** k podávání prvních kontrolních hlášení a hodnocení výsledků. Dále se předpokládá start a realizace celoplošné masivní informační kampaně související se spuštěním EET.

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
CS	Celní správa České republiky
ČR	Česká republika
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
DS	Daňový subjekt
EET	Elektronická evidence tržeb
EPO	Elektronické podání písemností
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FAÚ	Finanční analytický útvar
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ICT	Informační a komunikační technologie
IOTA	Evropská organizace daňových správ
Kobra	Daňová Kobra
MF	Ministerstvo financí České republiky
MOSS	Zvláštní režim jednoho správního místa
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
ODÚ	Osobní daňový účet
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
OFŘ	Odvolací finanční ředitelství
PČR	Policie České republiky
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ÚP	Územní pracoviště
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZFS	Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
ZSS	Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
ZS/PU	Zúčtovací symbol/priorita úhrady